



สรวรพชรรม ๑๐

พระภาวนาจรรมหกรรช วก.

กาเลนละ อัมมัสสะวะนัง เอตัมมังคะละมุตตะมัญญ ตี

ที่ระลึกเนื่องในงานเจริญอายุวัฒนมงคล ๕๙ ปี ๓๘ พรรษา
พระภาวนาจรรมหกรรช วก. รองเจ้าคณะอำเภอเมืองเชียงใหม่ เจ้าอาวาสวัดลำเปียง(ตโปทาราม)

๒๓ มกราคม ๒๕๖๓







สรุปรพรรณม ๑๐

โดย : พระภาวนาธรรมมาภิรัช วิ.

ผู้แต่ง :	พระภาวนาธรรมมาภิรัช วิ.
อุปถัมภ์การพิมพ์ :	พระปลัดพิเชษฐ์ ญาณวโร
บรรณาธิการ :	พระอธิวัฒน์ รัตนวณโณ
ออกแบบปก :	พระนภมณฑล นรินโท
ออกแบบรูปเล่ม :	พระนภมณฑล นรินโท
ภาพถ่าย :	พระชนพล ชยวฑูโต, พระแสงแก้ว ปภัสสโร
ถอดเนื้อหารธรรมะจาก mp3 :	คุณธัญรัศมี ชวีชมงคลศักดิ์
พิสูจน์อักษร :	พระใบฎีกาศักดิ์ชัย สติสมปนโน, พระประภคณฐ์ ฐานิสสโร, พระรังสิต โชติวิโรโย, ส.ณ.วงศธร ยานะ
จำนวนที่พิมพ์ :	๕,๐๐๐ เล่ม
ปีที่พิมพ์ :	๑๗ มกราคม ๒๕๖๓
ISBN :	978-616-455-347-7
จัดทำโดย :	วัดร่ำเปิง (ตโปทาราม) เลขที่ ๑ หมู่ ๕ ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ๕๐๒๐๐ โทร. ๐๕๓-๒๗๘๖๒๐ Email : watrampoeng@hotmail.com

สำนักพิมพ์: หสม. ณัฐพลการพิมพ์ ๒๐๔ ถนนรอบเมือง
นอกตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน
๕๑๐๐๐ โทร. ๐๕๓ - ๐๙๐๔๕๕

คำปรารภ

“การเป็นผู้ว่าง่ายสอนง่าย
เหมือนพุ่มไม้อ่อนที่ตัดง่าย
เหมือนขี้ผึ้ง ที่เราจะปั้นเป็นอะไรก็ได้
ความว่าง่ายสอนง่าย จะช่วยลดตัวทวิภูมิฐานะลง
ตัวมานะ จะกั้นมรรค ผล นิพพาน
ดังนั้น การว่าง่ายสอนง่าย
ขอให้มิในดวงใจ ของทุกคน”

ในวาระคล้ายวันเกิดของพระเดชพระคุณอาจารย์
พระภาวนาธรรมาภีรัช.วิ น้อมกราบความเคารพนับถือเป็นอย่างสูงยิ่ง
กับท่านพระอาจารย์ที่ได้ทำบุญอายุเวียนครบรอบมาถึงอีกวาระ
ในโอกาสนี้

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและอนุโมทนาบุญกุศล ในท่าน
พระเดชพระคุณท่านพระอาจารย์ ได้บำเพ็ญบุญประพตติปฏิบัติมา
คือ ทานมัยก็ตี ศีลมัยก็ตี ภาวนามัยก็ตี จงมาเป็นตบะเดชะพลวปัจจย
อำนวยการพร ให้ท่านพระอาจารย์ ได้เจริญในธรรมสัมมาปฏิบัติ และ
พรอันประเสริฐยิ่ง ๔ ประการคือ

อายุวิฑฒะโก ความเจริญอายุ
วันฉฉะวิฑฒะโก ความเจริญวรรณฉ
สุขฉะวิฑฒะโก ความเจริญสุข
พลฉะวิฑฒะโก ความเจริญกำลัฉ

ขอให้ปราศจากอุปสรรค ในการประพฤติปฏิบัติ
ธรรม จงประสพแต่ความสุข สมปณิธานสำเร็จ ความ
สวัสดี ในกาลทุกเมื่อเทอญ ฯ



พระครูปลัดนพพันธ์ ฉฐิตธมโม
ผู้ช่วยเจ้าอาวาส ฝ่ายการปกครอง



คำนิยม หนังสือสรรพธรรม ๑๐

“สรรพทาน ธรรมทาน ชีนาติ การให้ธรรมะเป็นทาน ชนะการให้ทั้งปวง”

เนื่องในโอกาสอันเป็นมงคล ที่พระเดชพระคุณพระอาจารย์ พระภาวนาธรรมาภิรัช วิ. รองเจ้าคณะอำเภอเมืองเชียงใหม่ เจ้าอาวาสวัด รำเปิง(ตโปทาราม) เจ้าสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดเชียงใหม่ แห่งที่ ๒ เจริญอายุวัฒนมงคล ๕๙ ปี ๓๘ พรรษา เวียนมาบรรจบครบรอบ ในวัน พุทธศักราชที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๓ นี้ คณะศิษย์ทั้งหลายได้พร้อมใจกันจัด พิมพ์หนังสือสรรพธรรม ๑๐ เพื่อน้อมถวายเป็นอาจารย์บูชาในโอกาส อันเป็นมงคลยิ่งนี้

ขออนุโมทนา คณะเจ้าหน้าที่ทำงานทุกภาคส่วนที่ทำให้หนังสือ เล่มนี้บังเกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะทำงานฝ่ายโสตทัศนูปกรณ์ กอง งานเลขานุการวัดรำเปิง(ตโปทาราม) ที่ได้มีวิริยะอุตสาหะรวบรวมบันทึก จัดเก็บข้อมูล การแสดงพระธรรมเทศนาของพระเดชพระคุณพระอาจารย์ ในวาระโอกาสต่างๆ ตลอดปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มาประมวลรวบรวมเป็นเนื้อหา หลักในหนังสือสรรพธรรม ๑๐ เล่มนี้ เพื่อที่จะได้มอบถวายเป็นธรรม บรรณาการแก่ครูบาอาจารย์ พระเถรานุเถระ ตลอดถึงพระภิกษุ สามเณร แม่ชี ผู้เป็นสัทธินิหิริกและอันเตวาสิกในพระเดชพระคุณพระอาจารย์ และมอบเป็นปฏิการะแก่ศิษยานุศิษย์ ศรัทธาประชาชน ผู้มาร่วมมูทิตา สักการะในโอกาสอันเป็นมงคลครั้งนี้

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย อานิสงส์ผลและบุญกุศลอันพึง เกิดขึ้นจากการถวายธรรมะเป็นทานในครั้งนี้ ดลบันดาลประทานพรให้ พระเดชพระคุณพระอาจารย์ ได้เจริญรุ่งเรืองในร่มเงาพระพุทธศาสนา เจริญในสมณฐานันดรศักดิ์มีวาสนาบารมีธรรมยิ่ง ๆ ขึ้นไป เป็นร่มโพธิ์



ร่วมโทรแพ็กกิ่งก้านสาขาด้วยเมตตาบารมีธรรม ปกห้ามเกล้าให้ความร่มเย็น
เป็นสุข ร่มเย็นในธรรมสัมมาปฏิบัติแก่เหล่าศิษย์ทั้งหลายตลอดกาลนาน
และอำนวยผลให้คณะศิษย์ทุกรูปทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดทำหนังสือ
สรรพธรรม ๑๐ เจริญในธรรมสัมมาปฏิบัติ เจริญด้วยจตุรพิธพรชัย เกิด
ปัญญาญาณรู้แจ้งแทงตลอดในธรรมแห่งองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้เร็ว
พลัน ทุกรูป ทุกท่าน ทุกคน เทอญ

น้อมถวายมูทิตาสักการะด้วยความเคารพบูชายิ่ง



พระปลัดพิเชษฐ์ ญาณวโร

ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดไร่เปิง (ตโปทาราม)

เลขานุการ เจ้าคณะอำเภอเมืองเชียงใหม่

เจ้าอาวาสวัดไร่เปิง(ตโปทาราม)

ประธานคณะทำงาน กองงานเลขานุการวัดไร่เปิง(ตโปทาราม)



คำปรารภ

“ออคคสส ทาทา เมธาวิ อคคธมมสมาทิตโต”

ผู้มีปัญญา ตั้งมั่นในธรรมอันเลิศแล้ว

ให้ท่านแก่ท่านผู้เป็นบุญเขตต์อันเลิศ

“เทวภูโต มนุสโส วา”

จะไปเกิดเป็นเทวดา หรือไปเกิดเป็นมนุษย์ก็ตาม

“อคคปปโต ปโมทตติ”

ย่อมถึงความเป็นผู้เลิศ บันเทิงอยู่ ดังนี้แล

ในนาม ผู้ช่วยเจ้าอาวาสฝ่ายวิปัสสนากรรมฐาน และเผยแพร่ ขอ
อนุโมทนากับท่านเจ้าคุณอาจารย์

พระภิกษุญาณธรรมาภิชัย วิ. ที่มีอายุวัฒนมังคลครบรอบ ๕๙ ปี ๓๘
พรรษา

ท่านเจ้าคุณอาจารย์ ท่านได้มีจิตวิญญานของความเป็นพระนัก
พัฒนา เป็นพระนักบริหาร และการจัดการเผยแพร่พระพุทธศาสนาได้อย่าง
ยอดเยี่ยมครบถ้วน อันด้วยอุปนิสัยแห่งจิตที่ได้รับการพัฒนามาดีแล้วด้วย
ประกอบด้วยพรหมวิหาร จึงเป็นที่ยอมรับกันในวงการคณะสงฆ์ และ
สำนักงานพระพุทธศาสนา

จังหวัดเชียงใหม่ และท่านเป็นรองเจ้าคณะอำเภอเมืองเชียงใหม่
ฝ่ายบริหารกิจการคณะสงฆ์เชียงใหม่

ด้วยคุณงามความดีของท่านเจ้าคุณอาจารย์ ที่ได้ทำงานพระพุทธ
ศาสนา ด้วยจิตใจที่เด็ดเดี่ยว มีความมุ่งมั่น ตั้งมั่นในมหากุศลจิต เป็นผู้ไม่
ประมาท มีจิตสถิตในพระธรรมและวินัย อันมีจิตตั้งอยู่ในบุญกิริยาวัตถุ
๑๐ ประการ มีทาน ศีล สมาธิภาวนาอย่างไม่ขาดสาย ท่านจึงเป็นที่เคารพ
ศรัทธาของคณะสงฆ์ ตลอดศิษยานุศิษย์ และพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย ที่มี



ต่อท่านเจ้าคุณอาจารย์โดยเสมอมา ชื่อเสียงของท่านเจ้าคุณอาจารย์ และ
นามของวัดร่ำเปิง(โตโปทาราม) จึงเป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง ดังพุทธ
ภาษิตที่ยกไว้เบื้องต้น

ขออำนาจอวยพรให้ท่านเจ้าคุณอาจารย์ พระภาวนาธรรมาภิรัช วิ.
เจริญสิริอายุวัฒนมงคล จงมีความสุขกายสุขใจ เจริญด้วยจตุรพิธพรชัย มีอายุ
วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณธรรมสารสมบัติ มีโลกุตระสมบัติ จงมีความสำเร็จ
กิจในความเป็นอยู่ จงมีแก่ท่านเจ้าคุณฯ พระภาวนาธรรมาภิรัช วิ. ด้วยเทอญ

น้อมถวายมุทิตาด้วยความเคารพอย่างยิ่ง



พระสมุห์อานนวิศิลป์ สีลสัวโร

ผู้ช่วยเจ้าอาวาสฝ่ายกรรมฐาน และเผยแผ่

ประธานศูนย์พัฒนาจิตเฉลิมพระเกียรติ ค่ายธรรมภาวนา

สำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดเชียงใหม่ แห่งที่ ๒ วัดร่ำเปิง(โตโปทาราม)

คำปรารภ

เนื่องในโอกาสอันเป็นวันมงคล ที่พระเดชพระคุณท่าน
เจ้าคุณอาจารย์ พระภวานาธรรมมารีช วิ. มีอายุครบรอบ ๕๙ ปี ๓๘
พรรษา ในวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๓ นี้ มาบรรจบครบรอบปี อีก
วาระหนึ่ง เก้าๆ ในนามศิษยานุศิษย์ ที่ได้อยู่ใกล้ชิดรับใช้ท่านเจ้า
คุณอาจารย์ มานานกว่า ๒๐ ปี โดยได้รับความเมตตาปราณีให้การ
อบรมสั่งสอนให้กับศิษย์ในทุก ๆ ด้าน มิได้ขาดตกบกพร่องตลอดมา
และขอยอมรับโดยคุณู๊วว่า ท่านเจ้าคุณอาจารย์ฯ ได้เป็นต้นแบบของ
การประพฤติวัตรปฏิบัติธรรม ตามหลักคำสอนของพระสัมมาสัมพุทธ
เจ้าในบวรพระพุทธศาสนา ได้สมบูรณ์ยิ่ง ทั้ง ๒ ประการ คือ ด้านคันถ
ธุระ จัดให้มีการเรียนการสอนครบถ้วนทั้ง บาลี-นักธรรม อภิธรรม
ตลอดปี ทุกระดับชั้นเรียน ในด้าน วิปัสสนาธุระ นั้นจัดให้เป็นสำนัก
วิปัสสนากรรมฐาน ในแนวทางสติปัฏฐาน ๔ มีการประพฤติปฏิบัติ
ธรรม ทั้งพระภิกษุ-สามเณร-แม่ชี-โยคีชาย-หญิง ทั้งชาวไทยและต่าง
ชาติตลอดปี มีผู้เข้ารับการฝึกอบรม ในแต่ละปีมากกว่าหมื่นคน ซึ่งเกิด
ขึ้นได้มีขึ้นได้ด้วยความอดทนด้วยความเพียรพยายามในทุกวันเวลา
ตลอดปีขอท่านเจ้าคุณอาจารย์จึงทำให้ประสบผลสำเร็จในวันนี้ได้

ในการทำบุญอายุครบรอบ ๕๙ ปี ๓๘ พรรษาครั้งนี้ คณะศิษย์ยา
นุศิษย์ พร้อมใจร่วมกันจัดงานขึ้น เพื่อฉลองคุณงามความดี ที่ท่านเจ้าคุณ
อาจารย์ได้เสียสละเวลาทุ่มเทแรงกายแรงใจ ให้กับพระพุทธศาสนา เพื่อ
เน้นการเสริมสร้างบารมีธรรมท่านเจ้าคุณอาจารย์ได้เจริญก้าวหน้าในพระ
ธรรมวินัย ของพระศาสดา พระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้อย่างมั่นคงตลอดไป

ด้วยอำนาจแห่งบุญกุศลในบารมีธรรม ที่ท่านเจ้าคุณ
อาจารย์ได้บำเพ็ญมาตลอด จึงขออำนาจของพระรัตนตรัย จง
คุ้มครองให้เจ้าคุณอาจารย์มีสุขภาพแข็งแรง ปราศจากโรคพยาธิ
ภัยอันตรายทั้งปวงได้อยู่เย็นเป็นดั่งร่มโพธิ ร่มไทรให้แก่บรรดา
พุทธบริษัททั้งสิ้นพร้อมทั้งศิษย์ยานุศิษย์ไปตลอดกาลนานเทอญ

น้อมถวายมุทิตาสักการะด้วยความเคารพยิ่ง



เกล้าฯ พระวัชรินทร์ ปิยธมโม ดร.

พระวิปัสสนาจารย์

กรรมการบริหารวัดไร่เปิง (ตโปทาราม)





สารบัญ

หน้า

๑. ร่างกายนี้มันไม่เที่ยงหนอ

๑๗

๒. เรามีพระธรรมนำชีวิต

๕๕

๓. ประโยชน์ที่จะมีพึงได้แก่ตน

๗๕

๔. คุณค่าของการทำบุญ

๑๐๑

๕. ความเปลี่ยนแปลงที่เราไม่สามารถหยุดได้

๑๒๕

พระภิกษุธรรมาภิรักษ์ วิ.





ร่างกวางน้มน้ไม่เที่ยงหนอ



นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
อะจิรัง วัตะยัง กายो ปะฐะวิง อะธิเสสสะติ ฉุขโฑ
อะเปตะวิญญาโณ นิรัตถัง วั กะลิงคะรัณฺตี

ขอความนอบน้อมจงมีแด่สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าผู้ทรง
พระมหากรุณาธิคุณอันประเสริฐผู้บริสุทธิ์จากกิเลสตรัสรู้ชอบได้โดย
พระองค์เอง ขอความนอบน้อมต่อพระธรรมและพระอริยสงฆ์เจ้าทั้งหลาย

ในโอกาสบัดนี้จะแสดงพระธรรมในโอกาสวันนี้เป็นวันโกนซึ่งเป็น
วาระปกติของวัดเรา ที่จะมีการแสดงธรรมเพื่อให้ข้อคิดแก่บรรดาเพื่อน
สหธรรมมิก ทั้งบรรพชิต และคฤหัสถ์ สามเณร แม่ชี และโยคี



พระภวานาธรรมาภิรัช วิ.

ก็จะได้มีโอกาสรับศีล ทวนศีลกัน
ถือว่าเป็นเรื่องที่เราทั้งหลายควรกระทำ
ศีลนั้นเราจะชำระได้ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น

เทศนาสุทธิ เช่น พระสงฆ์แสดง
อาบัติ หรือลงปฏิโมกษ์ ส่วนสามเณร แม่ชี
และโยคีก็รับศีล

สังฆะระสุทธิ คือ การบริสุทธฺ์
ด้วยสังวร มีสติในการที่รู้เท่าทันอารมณ์ที่
ปรากฏทางตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ

ปัจจเวกขณสุทธิ คือ การ
บริสุทธฺ์ด้วยปัจจเวก คือการพิจารณา
ก่อนที่จะใช้สอย ปัจจัย ๔ ด้วยปัญญา คือ
จิวร บินทบาท เสนาสนะ และเภสัช เช่น
การทำงานข้าวต้องมีการ “ปะฏิสังขาโย.....”

อาชีวะสุทธิ คือ การเลี้ยงชีพ
ชอบ การดำเนินชีพชอบบริสุทธฺ์ด้วย
ความเพียร (วิริยะ) บริสุทธฺ์ด้วยการสำรวม
และบริสุทธฺ์ด้วยปัญญา

พระภาวนาธรรมาภิรัช วิ.







“อิจจิ่ง”

สมัยหนึ่งพระผู้มีพระภาคเจ้า เสด็จประทับ ณ ที่วัดเชต



วัน ซึ่งมีพระภิกษุรูปหนึ่งมีชื่อว่า “พระติสสะ” อยู่ในข่ายพระ
 ญาณของพระองค์ เมื่อพระองค์ได้เสด็จโปรดสัตว์วิณฑบาต
 หลังภัตกิจ(ทานอาหาร)แล้ว พระองค์ก็เสด็จไปที่โรงไฟ (ที่ต้ม
 น้ำ) และต้มน้ำด้วยพระองค์เอง และหิ้วน้ำร้อนไปสู่กุฏิของ
 พระภิกษุ “พระติสสะ” รูปนั้น เมื่อภิกษุทั้งหลายในวัดได้เห็น

พระภวานาธรรมาภิรัช วิ.

พระพุทธองค์ก็ได้เข้าไปช่วยเพื่อไม่ให้เป็นการของพระองค์ ซึ่งเห็นภิกษุ “พระติสสะ” รูปนั้นนอนแช่น้ำเลือดน้ำเหลือง มีกลิ่นเหม็นอยู่ในกุณินั้น พระองค์ก็ได้ให้ภิกษุทั้งหลายหามภิกษุรูปนั้นออกมาจากกุณิ แล้วเอาน้ำร้อนที่ผสมเป็นน้ำอุ่นมาชำระล้าง



พร้อมทั้งช่วยกันบิบนวด เอาน้ำเลือดน้ำหนองออกจากร่างกาย เอาผ้าไปซัก ตากให้แห้ง เอาผ้ามาปูบนเตียง และยกภิกษุรูปนั้นขึ้นวางบนเตียง และพระองค์ก็ได้ถามภิกษุทั้งหลายว่าเกิดอะไรขึ้นกับภิกษุรูปนั้น ทำไมไม่มีใครดูแล พระภิกษุทั้งหลายก็กราบทูลว่ามีคน

พระภวานาธรรมาภิรัช วิ.



ดูแลอยู่ และตอนหลังอาการหนักจนใครเข้าหาไม่ได้ เพราะมีกลิ่นเหม็น สู้ไม่ไหวก็เพลการดูแล ซึ่งมีคำพระดำรัสที่เป็นพุทธโอวาทว่า “ผู้ใดอุปฐากภิกษุไข้ มีอานิสงส์เท่ากับอุปฐากพระตถาคต” และได้ให้โอวาทแก่ภิกษุทั้งหลายว่า “ถ้าภิกษุรูปใดรูปหนึ่งป่วยไข้ ภิกษุทั้งหลายต้องดูแลกันเพราะเราออกจากบ้านไม่มีพ่อ ไม่มีแม่ ไม่มีญาติ ไม่มีวงศาคณาญาติ เมื่อป่วยไข้ก็ควรจะดูแลกัน

พระภวานาธรรมาภิรัช วิ.

“

เราจะข้ามแม่น้ำใหญ่ที่ไม่มีสะพาน
เราต้องหาเรือหาแพมาใช้
เรือแพจะข้ามไปสู่ฝั่งโน้น ก็ต้องอาศัยน้ำในแม่น้ำ
เป็นตัวพุงเรือแพให้ข้ามไปได้ฉันท
เราจะข้ามกองทุกข์ได้ก็ต้องอาศัยทุกข์นั้นแหละ
จึงจะข้ามพ้นกองทุกข์ได้ฉันท

”

ลูกศิษย์ก็ดูแลครูอุปัชฌาย์อาจารย์

หากไม่มีลูกศิษย์ก็อาศัยเพื่อนสหธรรมมิก ช่วยกันดูแล
ตามสมควร” แล้วพระองค์ก็ได้ตรัสให้โอวาทแก่ภิกษุรูปนี้ว่า
“อะจิริง วะตะยัง กาโย ปะฐะวิงอะธิเสสสะติ ฉุทโท อะเปตะ
วิญญาโณ นิรัตถัง วะ กะลิงคะรัง”

เราได้นำมาใช้ในการ “บึงสุกุลเป็น” จนทุกวันนี้

พระภวานาธรรมาภิรัช วิ.



อะจิริง วะตะยัง กาโย กายนี้อีกไม่นานหนอ
ปะฐะวิง อะธิเสสสะติ จักนอนทับถมบนแผ่นดิน
จุทโท อะเปตะวิญญาโณ เมื่อวิญญาณปราศจากไป
แล้ว หรือเมื่อละสังขารตายไป
นิรัตถัง วะ กะลิงคะรังฯ เป็นสิ่งที่หาสาระประโยชน์ไม่ได้
จุดดั่งท่อนไม้ท่อนฟืน ภิกษุ“พระติสสะ”ผู้ป่วยรูปนั้นเมื่อได้ฟังพระ
โอวาทของพระพุทธเจ้าแค่คาถาเดียวก็บรรลुเป็นพระอรหันต์ และ
ดับขันธนิพพานบนเตียงนั้น



พระภิกษุธรรมาภิรักษ์ วิ.

ภิกษุทั้งหลายก็ทูลว่าคติของภิกษุนี้เป็นเช่นใด พระพุทธองค์ก็ได้ตรัสว่า ภิกษุรูปนี้นิพพานแล้ว ภิกษุทั้งหลายก็ได้ทูลถามพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า “ผู้มีบุญฟังธรรมแค่คาถาเดียวเพียงหนึ่งบทก็บรรลุเป็นพระอรหันต์ ทำไมจึงมีกรรมอันหนักหนาปานนี้” พระองค์จึงได้บอกถึงอดีตมูลเหตุของภิกษุรูปนี้ว่า อดีตเคยเป็นพราน ดักสัตว์ และหักปีก หักแข้ง หักขาสัตว์ ไม่ให้บินและวิ่งหนี แล้วเอาไปขายในตลาด วันหนึ่งได้ยืนอยู่หน้าบ้านเห็นภิกษุรูปหนึ่งเดินบิณฑบาตอยู่หน้าบ้าน ก็มีความคิดว่าเราเป็นคนบาป ข่าสัตว์ตัดชีวิตมามาก ไม่ค่อยได้ทำบุญทำทาน วันนี้พระก็มา อาหารเราก็มืด จึงอยากจะทำบุญก็รับบาตรภิกษุรูปนั้น และเอาข้าวและอาหาร (แกงสัตว์ที่เคยฆ่า) ใส่บาตรให้ภิกษุรูปนั้น และอธิษฐานว่า “คุณธรรมใดที่พระคุณเจ้ามี โยมขอมีส่วนแห่งคุณธรรมนั้นด้วย” แล้วยกถวายท่าน นั่นคือท่านได้บรรลุธรรม และเป็นพระอรหันต์ในชาตินี้ก็เนื่องมาจากท่านได้ทำบุญใส่บาตรกับพระอรหันต์ในอดีตชาติ และอธิษฐานจิต ขอส่วนแห่งคุณธรรม ส่วนที่ท่านมีเนื้อตัวเหม็นเน่าเพราะกรรมที่ไปหักแข้งหักขา หักปีก สัตว์เหล่านั้นในอดีตชาติ และชาติสุดท้ายก็ได้เป็นโรคผิวหนังมีตุ่มเท่าเม็ดพริกฝักกาด จนโตเท่าเม็ดพุทรา และเม็ดมะตูมแตกและเป็นน้ำเหลืองเต็มตัว กรรมนั้นเลยทำให้ท่านเป็นโรคเป็นฝี และเนื่องจากมีบุญน้อยพอบรรลุธรรมเลยไม่ได้เสวยอานิสงส์แห่งการบรรลุแต่ก็นิพพานเลย เพราะไม่มีกรรมที่จะเสวยผลบุญจากการบรรลุธรรม ถ้าคนนั้นมีบุญเขาจะเสวยผลบุญได้ที่เขาเรียกว่าสามารถเข้าสู่ภาวะสมาบัติ หรือฐานดับสงบ ได้ความสุขขณะที่มีชีวิตอยู่

เหตุที่ยกเอาเรื่องนี้มาเทศน์ เพราะเข้าบรรยากาศ เมื่อวัน



“

คำว่า สมุทัย
แปลว่า เหตุ ซึ่งมีทั้งฝ่ายดีและฝ่ายไม่ดี
เหตุที่สำคัญยิ่งนั้นพระพุทธเจ้าทรงยกให้แก่โลภะ
หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าตัณหา คือความอยาก
ตัวตัณหาเป็นยอดแห่งเหตุ ยอดแห่งทุกข์ทั้งมวล
ตัณหามีชื่อหลายอย่างเช่น โลภะ ราคะ กามฉันทะ
แต่ความหมาย ก็คือ ความอยาก ความปรารถนา
ความต้องการ
อันเป็นเหตุให้เกิดทุกข์

”



ที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๒ ท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ (สมศักดิ์ อุปสโม) เจ้าคณะใหญ่หนกลาง คณะกรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าอาวาสวัดพิชยญาติการาม วรวิหาร และเมื่อวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๒ พระอุบาลีคุณูปมาจารย์ หลวงปู่ปวง เจ้าอาวาสวัดศรีโคมคำ หรือวัดพระเจ้าตนหลวง พระอารามหลวงชั้นตรี ตำบลเวียง อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา รongสมเด็จพระราชาคณะ ได้ถึงแก่มรณภาพ นั่นแหละ “อะจิริง วะตะยัง กาโย” ภายนี้ไม่นานหนอ ภายของท่านก็มรณภาพ ไม่มีอะไรมาป้องกันความตายได้ มัจจุราชมมาถึงก็ต้องมีอันต้องเป็นไป

ภายนี้ เป็นสิ่งที่เมื่อไหร่ก็ไม่รู้ “ชีวิตัง พยาธิ กาโล จ เทหนิกเขปนังคคติ” อีก ๕ สิ่งคือ “เราจะตายเมื่อไหร่ก็ไม่รู้

ตายด้วยโรคภัยไข้เจ็บอะไรก็ไม่รู้ ตายในเวลาเช้า-สาย-บ่าย-เย็น ก็ไม่รู้ ตายในสถานที่ไหนก็ไม่รู้ เช่น วัด โรงพยาบาล บ้าน ช้างถนน หรือป่าเขาไม่แน่นอน คติที่ไหนก็ไม่แน่นอน ตายแล้วไปไหนก็ไม่รู้ ถ้าใจเป็นบุญก็ไปสู่ “สุขคติ” คือไปสู่มนุษย์สมบัติ สวรรค์สมบัติ เทวโลก พรหมโลก หรือใจเป็นบาปก็ไปสู่ “ทุคติ” คือ ไปสู่เปรต อสุรกาย สัตว์เดรัจฉาน สัตว์นรก เราจะไปไหนขึ้นอยู่กับกรรมพาไป โดยมีกุศลกรรม และอกุศลกรรมเป็นตัวนำ”

ฉะนั้นกายะ หรือกาย หรือร่างกาย ซึ่งกายหรือร่างกายของสัตว์แต่ละชนิดมีรูปลักษณะที่แตกต่างกัน

กายะ แปลว่าเป็นที่ประชุม หรือรวมตัวกันเป็นอวัยวะ หรือรวมตัวเป็นร่างกาย หรืออาการ ๓๒ หรือเป็นที่รวมของธาตุ ๔ คือ



ธาตุดิน ธาตุน้ำ ธาตุไฟ และธาตุลม

ธาตุดิน มีลักษณะแข็ง เช่น ผม ขน ฟัน เล็บ ฟัน หนัง เนื้อ เอ็น กระดูก ฯลฯ

ธาตุน้ำ มีลักษณะเหลวและเกาะกลุ่ม เช่น น้ำเลือด น้ำเหลือง ไขมัน น้ำลาย น้ำมูก ไชข้อ ฯลฯ

ธาตุไฟ มีลักษณะไอร้อน คือ มีอุณหภูมิ

ธาตุลม มีลักษณะอาการ ลมขึ้นด้านบน-ลงด้านล่าง ลมหายใจ เข้า-ออก

ทั้งคนเป็นและคนตายต่างก็มีธาตุ ๔ เหมือนกัน ซึ่งมีการ ผันแปรของธาตุ ๔

ธาตุ ๔ ของคนเป็น มีการทำงาน มีการสันดาป มีการเผา พลาญอาหาร

ธาตุ ๔ ของคนตาย ไม่มีการสันดาป ไม่มีการเผาพลาญ การ ผันแปร ตายแล้วก็อืด เน่า เหม็น หนองชื้นไหลแต่กระดูก เรา ก็เห็นเป็นสังขาร

ตามหลักธรรม แม้ปลายเล็บเราก็มีธาตุ ๔ คือ ธาตุดิน ธาตุน้ำ ธาตุไฟ ธาตุลม ซึ่งเกิดจากกรรม เกิดจากจิต เกิดจากอตุ เกิดจาก อาหาร มันก็เป็นชีวิต ฉะนั้นไม่ว่าชีวิตของใครก็ตาม ทั้งชาย ทั้ง หญิง ทั้งพระ ทั้งสามเณร ทั้งแม่ชี และทั้งโยม ต่างก็มีลักษณะ เสมอกัน คือเป็นธรรมชาติที่ไม่รู้อารมณ์

ตามหลักขันธ์ ๕ ร่างกาย ได้แก่ ผม ขน เล็บ เนื้อ หนัง กระดูก ไม่เจ็บ ไม่ปวด แต่การที่เราเจ็บปวดหรือความรู้สึก ไม่ใช่ ร่างกาย ไม่ใช่กายปวด ไม่ใช่กายเจ็บ ไม่ใช่เข้าเจ็บ ไม่ใช่แข็ง



เจ็บ ไม่ใช่ขาเจ็บ แต่เป็น “เวทนา” แต่เนื่องจากเวทนาเป็น “นามธรรม” เราจึงคิดไปว่าร่างกายเจ็บปวด

ความจำไม่ใช่มันสมอง แต่เราเรียกว่า “สัญญา” มันสมอง เป็นรูปธรรมหรือส่วนของกาย แต่ความจำ หรือความทรงจำเขาเรียกว่า “สัญญาขันธ์”

ความคิด ไม่ใช่สมองคิด หรือหัวใจคิด หรือมันสมอง แต่ ตัวคิด ไม่ว่าจะคิดดี (เป็นกุศล) หรือ คิดไม่ดี (เป็นอกุศล) ที่เรียกว่า “สังขารขันธ์”

ตาเห็น หูได้ยิน จมูกได้กลิ่น ลิ้นได้รส ความจริงตาไม่ได้เห็น หูไม่ได้ยิน จมูกไม่ได้กลิ่น ลิ้นไม่ได้รส แต่ตัวที่เห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ได้รส เราเรียกว่า “วิญญาณขันธ์” ซึ่งจิตเป็นผู้ทำหน้าที่ได้เห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ได้รส ได้สัมผัส โดยจิตเป็นผู้ทำหน้าที่รู้ผ่านตา หู จมูก ลิ้น กาย เราก็มักคิดว่า ตา หู จมูก ลิ้น เป็นผู้เห็น ผู้ได้ยิน เป็นผู้รู้กลิ่น เป็นผู้รู้รส เป็นผู้สัมผัส แต่ความจริงแล้วไม่ใช่ แต่ตัวธรรม ๆ ตัวนี้ เรียกว่า “วิญญาณขันธ์”

“กาย” หรือ “รูปขันธ์” มีลักษณะผันแปร แดงหรือเสื่อมสลาย หรือไม่สะอาด จึงทำให้เราต้องแปรงฟัน อาบน้ำ ล้างหน้า บ้วนปาก ขำระล้าง เปลี่ยนเสื้อผ้า-เครื่องนุ่งห่ม ถ้าไม่มีธาตุไฟ หรือไออุ่น มันก็จะเน่า เหมือนกับอาหารถ้าใส่ช่องแช่แข็งไว้และอุ่นด้วยความร้อน มันจะไม่เน่า ก็เหมือนกับร่างกายที่เป็นชีวิตก็ใช้ไออุ่นหล่อเลี้ยงทำให้ ไม่เน่า แต่ถ้าตายไปแล้วไม่มีไออุ่นเขาก็เอาไปใส่ห้องเย็นทำให้ ร่างกายไม่เน่า

“อะจิริง วะตะยัง กาโย” กายหรือคนที่มีชีวิตอยู่ ไม่จิริง มัน

ไม่เที่ยง มันไม่คงที่ มันมีความผันแปร นั่นคือมีการทดแทน คือทาน ข้าว - ถ่ายออก เพิ่มธาตุเข้า - เอาธาตุออก เพื่อระงับดับทุกข์ และ ถ่ายทุกข์ จึงเรียกว่า “อะจິรัง”

“อะจິรัง” คือความไม่เที่ยง ผันแปรตลอด แต่พอถึงจุดหนึ่ง มีสภาพผันแปรมีสภาพเหมือนเดิมไม่ได้ เมื่อมีอายุมากขึ้น หรือ แก่ชรา ก็จะมีการผันแปรจากสภาพที่มีชีวิตอยู่เข้าไปสู่ภาวะที่ดับ ขันธ์ ดับชีวิต นั่นคือ กายนี้ไม่นาน คือตาย เมื่อตายแล้วต้องนอน แผ่นแผ่นดิน ก็เน่าเฟะ ร่างกายแปรสภาพเป็นปุ๋ย ซึ่งปัจจุบันนี้วิธี จัดการกับขันธ์ที่ดับแล้ว โดยการเผา ฝัง สดัฟฟ์ ตามวัฒนธรรมความ เชื่อทางศาสนาต่าง ๆ แต่ในไทยนับถือแบบพุทธคติพราหมณ์ จะ ทำการเผา เพราะเราเชื่อว่าเราจะไม่ได้กลับมาเกิดในร่างเดิมแล้ว เพราะเราเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรมที่ว่า ถ้ามีบุญ มีกุศล มีกิเลสอยู่เราจะ ได้กลับมาเกิด แต่กลับมาเกิดเป็นใครล่ะ จากมนุษย์เป็นมนุษย์ได้ ไหม หรือจากผู้ชายเป็นผู้ชายต่อไปได้ไหม หรือเป็นผู้หญิงต่อไปได้ ไหม หรือจากมนุษย์เป็นเทพ เทวดา อินทร์ พรหมอย่างไร หรือจาก มนุษย์ไปเป็นเปรต อสุรกาย เตรฉาน แล้วแต่กรรม ไม่สามารถที่จะ กำหนดกฎเกณฑ์ได้ว่าเราจะไปสู่สถานะนั้นด้วยเงื่อนไขปัจจัยอะไร แต่ถ้าเราสร้างเหตุให้สมผล เราสามารถป้องกันที่จะไม่ให้จิตของ เราตกอบายได้ ถ้าเราปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานจนบรรลุธรรมเป็น โสตาบัน มีความเลื่อมใสในพระรัตนตรัย มีสัมมาทิฐิ มีการเชื่อ เรื่องบุญเรื่องบาป เรื่องกรรม เมื่อเราตายไปก็จะมีโอกาสไปสู่สุคติ ได้มนุษย์สมบัติ สวรรค์สมบัติ เกิดในเทวโลก พรหมโลกแต่ถ้าเรา ไปหมกมุ่นกับมิจฉาทิฐิ ด้วยความเห็นผิด ขำสัตว์ตัดชีวิต

“ ถ้าความอยากเกิดขึ้นแล้วเราทำกรรมไม่ดี
ความทุกข์ก็เกิดขึ้นและมีผลเป็นรูปนามฝ่ายบาป
ก็คือ ชีวิตของพวกสัตว์ เดรัจฉาน
เปรต อสุรกาย สัตว์นรก
เรียกว่า อัมมิยะโลกะ
แต่ถ้า เกิดความอยากที่เป็น อัมมิยะโลกะ
ผลก็เป็นสุขติ ได้รูปนามที่เป็น
มนุษย์ เป็นเทวดา เป็นพรหม

”

“
กำหนดดูจิต เรียกว่า
จิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน
มีโยคีมาปฏิบัติธรรมบอกว่าจิต
ไม่สงบเลย ฟุ้งซ่าน
นึกคิด ตลอดเวลา
เมื่อเป็นอย่างนั้นก็ต้องกำหนด
คิดหนอ คิดหนอ
มันจะคิดทั้งชั่วโมงก็ไม่เป็นไร
ขอให้มึสติรู้ว่ากำลังคิด

”



วัดระฆังโฆสิตาราม (กรุงเทพฯ)



ไม่เชื่อเรื่องเวรเรื่องกรรม ไม่เชื่อเรื่องบาปมีจริง กรรมตัวนั้น
ก็จะโน้มนำจิตของเราไป เราเองไปสู่อบายตามฐานะของบาปกรรม
นั้น หรือเป็นสัตว์เดรัจฉาน ซึ่งไม่สามารถสร้างบุญโดยการทำวัตร
สวดมนต์ เติบจงกรม นั่งสมาธิ หรือปฏิบัติธรรมได้

ซึ่งสัตว์เดรัจฉาน จิตสำนึกของเขามี ๓ อย่างคือ

๑.กลัวตาย หรือมรณะสัญญา เวลาจะหากินต้องระวัง
อย่างมาก เพื่อรักษาชีวิต

๒.แสวงหาอาหาร หรือโคตรสัญญา ต้องหาอาหารให้ได้
ที่ไหนมีอาหารจะไปที่นั่นแม้จะต้องแลกด้วยชีวิต

๓.กามสัญญา คือการสืบพันธุ์เพื่อดำรงเผ่าพันธุ์ สัตว์
ที่ตายง่ายก็จะมี การสืบพันธุ์อย่างรวดเร็ว ปริมาณไข่ก็จะเยอะ
เช่น ปู ปลา เป็นต้น









ส่วนมนุษย์เรากว่าที่จะเกิดได้
ลำบาก และมีสติปัญญาพอที่จะรักษา
ชีวิตตัวเองให้รอดตายได้

**ธรรมะสัญญา คือ ความรู้จัก
ธรรมะ รู้จักสังขาร ธรรม ความมีสติ
ปัญญาและพัฒนาสติปัญญาให้เจริญ
ขึ้น รู้จักสิ่งที่เป็นคุณเป็นโทษ รู้จักสิ่ง
ที่ควรทำหรือไม่ควรทำ ซึ่งมีในมนุษย์
ดังเช่นเรามาทำวัตรสวดมนต์ เดิน
จงกรม นั่งสมาธิ ปฏิบัติธรรม ดัง
เช่นพระโพธิสัตว์ซึ่งต่อมาพระองค์ได้
ตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าก็เพราะเข้า
ถึงธรรมสัญญา ตอนที่พระองค์เป็น
พระโพธิสัตว์ เห็นคนแก่ คนเจ็บ คน
ตาย พระองค์ได้ดำริว่าทำอะไรดีเรา
จึงจะพ้นจากความแก่ ความเจ็บ ความ
ตายได้ ธรรมะสัญญานี้ หรือธรรมะตัวนี้
เองที่พระพุทธองค์ได้สลесทุกสิ่งทุกอย่าง
เพื่อจะได้หาคำตอบ และได้ค้นพบคำ
ตอบ พระองค์ก็เอาคำสอนนั้นมาสอน
ก็คือหลักปฏิบัติวิปัสสนา เจริญมรรค
มีองค์แปดนี้แหละ นี่เป็นธรรมสัญญา
ของพระโพธิสัตว์ เราในฐานะที่เป็น**

พระภิกษุสามเณรวิริช วิ.





พุทธบริษัท เราก็ไม่วิงวาทธรรมะที่ไหนแล้ว แต่เอาธรรมะที่พระพุทธองค์สอนมาใช้ได้เลย เหมือนกับนักประดิษฐ์ เขาคิดค้นโทรศัพท์มือถือ ก็ เราก็ซื้อหามาใช้ ฉันทิพระพุทธเจ้าบรรลุดุธรรม จึงรู้ว่าประโยชน์ของธรรมะหรือประโยชน์ของชีวิตของเราอยู่ที่ไหน พระองค์ก็ทรงสอนให้เรา รู้จักว่าอะไรเป็นประโยชน์ของชีวิต ชีวิตของเราจะทำประโยชน์ขึ้นมา หรือทำให้มีค่าได้ที่ไหน ที่กายหรือ? สุดท้ายก็กายเน่า เช่นจากความเป็นเด็กน้อยจนโตขึ้นมาเป็นหนุ่มเป็นสาวก็น่ารัก พอแก่เฒ่าชรา ความน่ารักก็ลดน้อยลง ยิ่งขาดคุณธรรมก็ยิ่งไม่น่ารัก นั่นพวกเราก็ตกอยู่ในฐานะนั้นว่าเราจะเป็นคนแก่ผู้สูงอายุ หรือคนแก่อย่างมีค่าอย่างไร ต้องทำให้ลูกหลานรักและเห็นเราเป็นคนมีค่า ไม่ใช่ไร้ค่า ดังนั้นเราต้องเพิ่มคุณธรรม



“
ก็เพราะ...
กายนี้
เป็นที่ตั้งของความ
ยินดีพอใจ
”

พระภิกษุธรรมภาณี ว.

พระพุทธองค์เห็นว่าร่างกายจะต้องผันแปรอย่างนี้ แม้กระทั่งสังขารของพระองค์ แล้วเราจะต้องทำอะไรให้ชีวิตนั้นมีคุณค่า หรือมีประโยชน์ ไม่ว่าจะอายุ ๓๐ ปี ๕๐ ปี ๙๐ ปี หรือ ๑๐๐ ปีก็ตาม ซึ่งอายุไม่ได้กำหนดคุณค่าของชีวิต แต่คุณค่าของชีวิตอยู่ที่จิตใจ บางคนอายุแค่ ๒๐ ปี ๓๐ ปี ก็เป็นวีรบุรุษของโลกได้ เป็นศาสดาเอกของโลกได้ มันไม่ได้อยู่ที่อายุยืนยาว แต่มันอยู่ที่ว่ามีคุณธรรมที่จะเป็นประโยชน์ต่อชาวโลกหรือไม่ หรือเอาคุณธรรมถ่ายทอดให้ชาวโลกหรือไม่ สามารถนำเอาใช้ได้จริง มีประโยชน์ได้จริงหรือไม่ ถ้าเราสามารถมีคุณธรรมตัวนั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง เราเรียกว่าอายุไม่เกี่ยว ตัวคุณธรรมตัวนี้จะเป็นประโยชน์ต่อชีวิตเรา ถ้าเรามีอายุยืนยาวก็ยิ่งดี เพราะว่าเราสามารถทำประโยชน์ให้สังคมได้มากขึ้นมันอยู่ที่ว่าเราจะพัฒนาสังคม และสร้างประโยชน์ให้แก่สังคมได้อย่างไร

เมื่อกายนี้มันจะต้องเป็นอย่างนี้แหละ กายนี้ไม่นานหนอนจะนอนทับแผ่นดินเมื่อปราศจากวิญญาณแล้วก็จะเป็นสิ่งที่หาสาระประโยชน์ไม่ได้ ฉะนั้นเมื่อเรายังไม่ถึงระดับนั้นเราจะทำอะไรให้ได้ประโยชน์ก็ต้องพัฒนาจิตตัวเองให้เข้าถึงธรรม เช่นภิกษุที่ชื่อว่า “พระติสสะ” เนื่องจากร่างกายท่านเน่า ซึ่งได้ชื่อว่า “บูตคัตตติสสะเถระ” ซึ่งแปลว่าติสสะผู้มีกายเน่า ซึ่งพระติสสะยังได้โอกาสได้ฟังธรรมะของพระพุทธเจ้า หรือการได้ฟังธรรมของบัณฑิต ได้เสวนากับบัณฑิตเพียงแค่หนึ่งคาถาทำให้ท่านเป็นพระอรหันต์ได้ ฉะนั้นพวกเราจะต้องทำอะไรให้ได้มีโอกาสได้สร้างบุญสร้างกุศล ให้ฐานจิตได้ทำความดีกับบุคคลผู้เป็นอริยะ เป็นต้น



“ทำบุญด้วยกัมมัสสกตาญาณ”
คือ เราทำเพราะว่าสิ่งที่เราทำนั้นเป็นกรรม
ของเรา เป็นกุศลของเรา
เป็นบุญของเรา”

แต่ถ้าเราไม่สามารถหรือไม่รู้ว่่าสิ่งที่เรำทำบุญ ยกตัวอย่างเรำ จะใส่บาตรพ่ຸงนี้ เรำจะรู้หรือไม่ว่่าพระรูปนี้เป็่นพระอรหันต์หรือเปลำ ซึ่งพระก็ตอบไม่ได้ว่่าเป็่นพระอรหันต์หรือเปลำ เป็่นต้น ตอนนี้อยม จะทำอย่งไรให้ใส่บาตรโดยให้ได้มหากุศลเยอะ ๆ เรำจะคิดอย่งไร เรำจะทำอย่งไร ให้การใส่บาตรของเรำเป็่นมหากุศลเสมอนได้ใส่ บาตรกับพระอรหันต์ นั้นคือการทำบุญจะต้องประกอบด้วยปัญญา ๒ ประการ คือ

๑) กัมมัฏสกตญาณ หมายความว่า การทำทำน เรำจะต้อง มีการปลุกใจตนเอง ว่่าสิ่งที่เรำทำไม่ได้ทำเพื่อพระภิกษุ หรือเพื่อ สามเณร หรือเพื่อแม่ชี หรือเพื่อโยคีรูปไหน คนไหน แต่ทำเพื่อใจ เรำเอง เพราะเป็่นบุญกุศลของตน เป็่นบุญของเรำ เป็่นกุศลกรรม ของเรำ เรำทำกรรมอย่งไร ดีหรือชั่วเรำก็ได้รับผลแห่งกรรมนั้น สิ่ง ที่เรำทำจึงไม่ใช่ทำเพื่อรูปใดรูปหนึ่ง แต่ทำเพื่อเรำจะได้สร้งกุศล กรรม สร้งบุญให้แก่ตน คือทำความดีเพื่อชนะกิเลส จะได้ทำความดี เพื่อชนะกิเลสตน อันนี้เรำเรียกว่่า **“ทำบุญด้วยกัมมัฏสกตญาณ”** คือเรำทำเพราะว่่าสิ่งที่เรำทำนั้นเป็่นกรรมของเรำ เป็่นกุศลของเรำ เป็่นบุญของเรำ ถ้าอย่งนี้แล้วเรำจะทำอย่งไร คือ

(๑) ตั้งใจให้ดี

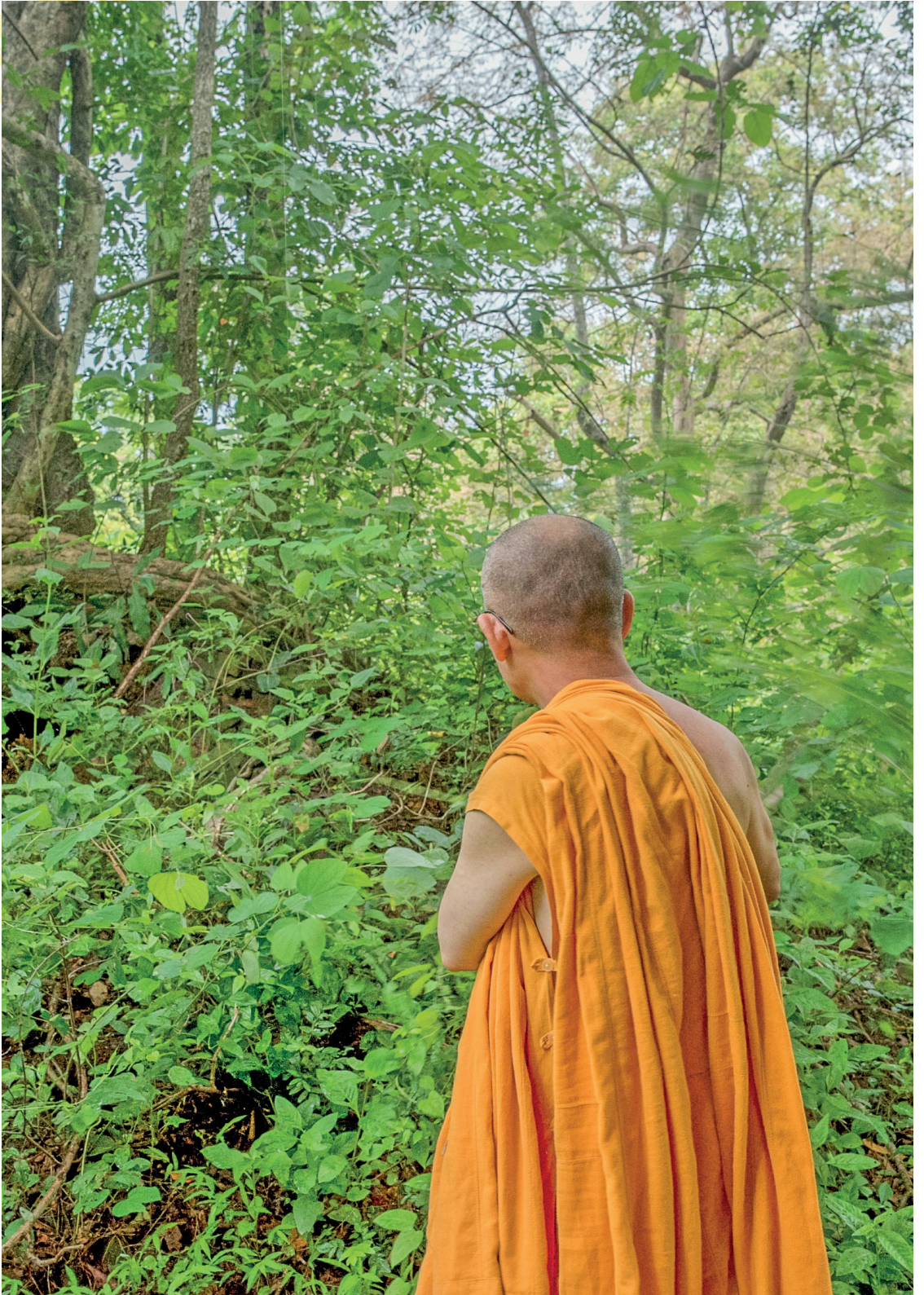
(๒) มีเจตนาที่แน่วแน

(๓) สิ่งที่เราทำมันจะต้องเป็่นไปเพื่อการขัดเกลากิเลส และ ทำด้วยปัญญา ว่่าสิ่งที่เรำทำจะต้องเป็่นประโยชน์ เป็่นคุณ เป็่นบุญ ทั้งแก่ตัวเรำ แก่สังคม แก่ผู้รับด้วยและผู้รับชื่นใจ ดีใจ อิ่มใจ สุขใจ ยินดีที่จะใช้ ยินดีที่จะบริโภค ไม่ใช่ให้ทำนไปแล้วเอาไปทิ้งไปขว้าง

และสิ่งนั้นต้องเป็นประโยชน์ต่อผู้รับด้วย ไม่ใช่สักแต่จะให้ การให้อย่างนี้ เราเรียกว่า “ให้ด้วยปัญญา”

๒) วิปัสสนาญาณ คือ การที่น้อมจิตว่าตัวเราก็กตาม ผู้รับก็ตาม วัตถุติดที่เราให้ก็ตาม ก็สักแต่ว่าธาตุ สักว่ารูป สักว่านาม ไม่ว่าจะเป็อาหาร ขนมนม เนย โภชนาอาหารของควาของหวาน จะเป็เนื้อ ผัก ฯลฯ และธาตุนี้ (คือตัวเรา) ธาตุนี้ (คือตัวเขา) ก็อยู่ได้ด้วยธาตุนี้ (คืออาหาร) ที่เราให้อาหารก็เพื่อบำรุงธาตุ บำรุงขันธตามเหตุตามปัจจัย นั่นคือ ผู้ให้ก็คือธาตุ ผู้รับก็คือธาตุ วัตถุที่ให้ก็คือธาตุ สักแต่ว่าธาตุตามธรรมชาติ ไม่มีหญิง ไม่มีชาย ไม่มีคน ไม่มีสัตว์ ไม่มีพระ ไม่มีโยม ทั้งหมดทั้งหมด เป็นสักแต่ว่าธาตุ เป็นไปตามเหตุตามปัจจัยอยู่เนื่องนิจ สิ่ง

เหล่านี้คือบิณฑบาต เป็นต้น และผู้รับที่เราเรียกว่า พระ เณรที่เราพูดว่าเป็นเพศโดยสมมุติ คือสมณเพศ อย่างเช่นพวกเราบวช เมื่อบวชไม่ได้เป็นพระ พอบวชก็ได้เป็นพระ คือเป็นเพศโดยสมมุติ ที่เราเรียกว่า สมมุติสงฆ์ คือการเป็นสงฆ์โดยสมมุติ โดยมติ หรือญัตติของหมู่คณะ เมื่อเราถือตามสมมุติสัจจะ และดำเนินชีวิตไปตามสมมุติสัจจะ เป็นไปตามธรรม เป็นไปตามธรรมวินัยที่กำหนดโดยสมมุติสัจจะนั้น มันก็ทำให้หมู่คณะเป็นไปได้ดี และเป็นสังคมที่เราอยู่ด้วยกันแบบสมมุติว่านี่พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย สามเณร รรยา ลูกหลาน หัวหน้า ผู้นำผู้ตาม เราก็ปฏิบัติตามสมมุติสัจจะนี้ มันก็เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยที่เราเรียกว่า “มีศีล” หรือมีข้อศีล ก็ทำให้สังคมเรามีความสุขได้





มีคนถามอาจารย์ว่าดูแลผู้คนเป็นร้อยๆ ได้อย่างไร ดูแลได้เพราะผู้ที่มาในวัดเป็นผู้ดูแลตนเองได้ มีสติในการเดิน การกิน การเห็น การได้ยิน การสัมผัส ถ้าโยคีดูแลตนเองได้ก็ไม่มีปัญหา กับใคร แต่ถ้าโยคีคนใดดูแลตนเองไม่ได้ก็จะมีปัญหากับคนอื่น มีเรื่องกับคนอื่น ดังนั้นสามเณรก็ดูแลตนเองได้ ถึงเวลากินก็กิน ถึงเวลาสวดมนต์ก็สวดมนต์ ถึงเวลาประพฤติปฏิบัติก็ทำ ถึงเวลาเรียนก็เรียน ฯลฯ จึงถือว่ามีสมาธิชอบตนเอง แม้เราจะอยู่ด้วย ๔๐๐-๕๐๐ คน แม้จะเป็นพันก็ตามมันก็อยู่ด้วยกันได้ เพราะทุกคนดูแลตนเองได้ มันก็ไม่ต้องเป็นภาระ นั่นหมายถึงว่าเรายังมีจิตสำนึกที่ดี เราก็สามารถที่จะทำความดีได้ ก่อนที่ชีวิตของเราจะล่วงลับดับขันธไป เพราะว่าเมื่อมันถึงวาระตาย ร่างกายดับ จิตดับ หาระยะประโยชน์ไม่ได้ จะนอนในโลงเองก็ไม่ได้ ต้องให้คนอื่นหามตั้ง ๔ คน ตอนยังมีชีวิตอยู่เอง ห่มเองได้ พอตายใส่เสื้อผ้าลำบากมาก เป็นภาระ ที่เรียกว่าตายคนเดียวเดือดร้อนทั้งประเทศ หรือตายคนเดียว สะเทือนไปทั้งประเทศก็มี จะเห็นว่าตอนที่ช่วยเหลือตนเองได้ พอตายช่วยเหลือตนเองไม่ได้เลย กินเองก็ไม่ได้ ถ่ายเองก็ไม่ได้ นุ่งห่มเองก็ไม่ได้ ที่เราเรียกว่าเป็นภาวะที่หาระยะไม่ได้ หาประโยชน์ไม่ได้ ที่นี้จะเป็นการเตือนเราว่าขณะที่เรายังเดินได้ กินได้ นอนได้ ล้างหน้า แปรงฟัน บ้วนปากได้ ถ่ายหนัก ถ่ายเบาด้วยตนเองได้ เราก็ควรที่จะทำอย่างมีสติสัมปชัญญะ ทำอย่างมีคุณค่าต่อการกระทำในหน้าที่นั้น ๆ ว่าเราจะทำอย่างไรให้มีประโยชน์ มีคุณค่าต่อตนและคนอื่น อย่าทำอย่างหาระยะประโยชน์ไม่ได้ มาอยู่วัด ๓ วัน ๕ วัน ก็ทำอะไรให้

เป็นสาระแก่นสารให้เป็นประโยชน์ เพราะว่าเมื่อจิตดับไปแล้ว ภาย
 นี้มันก็ไม่มีสาระ ตายตอนหนุ่มตอนสาวก็ไม่มีสาระประโยชน์ ทำ
 อะไรก็ไม่ได้ แต่เมื่อเทียบกับสัตว์เดรัจฉาน เช่น เนื้อ สัตว์ เก้ง กวาง
 วัว ควาย เป็นต้น เมื่อตายไปแล้วก็มีสารประโยชน์ในการเอาเนื้อ เอา
 หนังไปกินทุกส่วน แต่คนกลับไม่มีสารประโยชน์ แม้กระทั่งเลือดหยด
 เดียว ก็รับไม่ได้ต้องนิมนต์พระมาสวด มาถอน

แต่ถ้าคนมีชื่อเสียง เป็นคนดี มีคุณธรรมเขาจะเอาหมด แม้
 กระทั่งเส้นผม (หรือเกศา) ขน เล็บ หรือขานหมากเขาก็พยายามที่
 จะเอาไปเป็นของมีค่าเตือนใจ ที่เรียกว่า “อัฐิธาตุ”

ฉะนั้นเราจะทำอย่างไรให้เราเป็นบุคคลที่ไม่ไร้สาระ คือต้อง
 ทำประโยชน์ ณ ปัจจุบัน ทำความดีขณะที่เรายังมีชีวิตอยู่ ยังเดิน
 นั่ง นอน ได้อยู่ นี่แหละจะพาให้เราไปถึงความเจริญ ความเสื่อม
 จะได้หายไป ความเจริญจะได้เกิดขึ้น คือ มีอายุมาก หรือแก่อย่าง
 มีคุณค่า มีค่าของคุณธรรม ไม่ใช่แก่เพราะอยู่นานซึ่งจะไม่มี ความ
 หมาย

อย่างที่ครูบาอาจารย์ หลวงปู่ พระสงฆ์มหาเถระที่มีรณภาพ
 ท่านอยู่มาถึง ๘๘ ปี หรือ ๑๐๐ ปี ซึ่งท่านมาจากลูกหลานชาวบ้าน
 ธรรมดา ไม่ใช่เป็นลูกเจ้าขุนมูลนาย ไม่ได้เป็นราชินิกุลอยู่ในสถาบัน
 พระมหากษัตริย์ ท่านได้ทำประโยชน์ให้แก่สังคม ท่านได้รับความ
 เคารพ นับถือ บูชา ซึ่งเราไม่ได้เคารพนับถือที่รูปกาย เราไม่ได้
 เคารพนับถือที่ชาติกำเนิด แต่เราเคารพนับถือในฐานะมีคุณค่าทาง
 คุณธรรม จึงขอให้เราทั้งหลายได้เห็นถึงคุณค่าว่าเรามีพระสงฆ์



มหาเถรที่ได้ถึงแก่
มรณภาพไปนั้น เป็นตัวอย่างว่า
ชีวิตของเราถ้าเป็นพระที่ดี เป็น
นักบวชที่ดี มันไม่ได้ตกต่ำ ดัง
เช่น ครูบาศรีวิชัยท่านเป็นชาว
บ้านธรรมดา เป็นคนอำเภอ
ลี จังหวัดลำพูน ท่านอายุแค่
๖๐ ปี แต่อาศัยที่ท่านได้บวช

ทำความดี เจริญด้วยคุณธรรม
ทำกิจทางศาสนา ดำรงในพระ
ธรรมวินัย และทำกิจสร้างบารมี
เพื่อประโยชน์แก่หมู่คณะ ท่าน
มรณภาพไปตอนนี้ถ้านับถึงวัน
เกิดจนถึงวันนี้มีอายุ ๑๔๑ ปี ยัง
มีคนนับถือ ยังมีคนเคารพนับถือ
กราบไหว้บูชา ดังที่ได้กล่าวว่



“จิตตารโธ ธัมมาวัชฌันติ อายุ
 วัฒนโน สุขัง พลัง” ธรรมสี่
 ประการ คือ อายุ วรรณะ
 สุขะ พะละ ย่อมเจริญแก่บุคคลผู้
 มีปกติกราบไหว้ มีปกติอ่อนน้อม
 ต่อผู้ใหญ่เป็นนิจ วุฒา หรือ วุฒิ
 ได้แก่ **ชาติวุฒิ คือ การเจริญ
 ด้วยชาติกำเนิด** ถ้าเกิดในตระกูล
 พระราชาพระมหากษัตริย์ ก็มีคน
 เคารพนับถือตั้งแต่แบเบาะ

วัยวุฒิ คือการเจริญด้วย
 อายุ พอเรามีอายุมากหรืออายุ
 ยืน ถึงแม้จะอยู่ในกระต๊อบก็
 มีคนยกย่อง ยอมรับ ว่ามีอายุ
 ยืนยาวได้อย่างไร เช่นเราทำบุญ
 เราก็อยากทำบุญกับพระที่มี
 อายุเยอะๆ

คุณวุฒิ คือการเจริญด้วย
 ความรู้คุณธรรม คุณธรรมดี คุณ
 ศิล (ศีลบริสุทธ์) คุณสมาธิ คุณ
 ปัญญา แม้ว่าจะเป็นคนชิว โยคี
 ต่าง ๆ ก็ทำได้

สรุปได้ว่า การทำบุญ
 ต้องมีปัญญา ๒ อย่างคือ

๑) กัมมัตสกตญาณ ว่า
 สิ่งที่เราทำนี้ไม่ใช่เพื่อเขา ไม่ใช่
 เพื่อพระ ไม่ใช่เพื่อเณร แต่เพื่อ
 กรรม เพื่อบุญของเรา เราจะ
 ทำอย่างไรให้เราได้บุญมาก ทำ
 อย่างไรให้เราได้บุญดี ทำอย่างไร
 ให้เราได้บุญที่สะอาด

๒) วิปัสสนาญาณ ซึ่งทั้ง
 ตัวเรา ตัวเขา วัตถุทาน เป็น
 สักแต่ว่าธาตุ เป็นสักแต่ว่ารูป
 เป็นสักแต่ว่านาม กุศลจิต กุศล
 ศรัทธาที่เราตั้งใจก็เป็นสักแต่ว่า
 นาม และเราทำตอนที่เรามีความ
 ศรัทธาเลื่อมใส ทำตอนที่เรา
 กำลังมีสภาพจิตที่ดี ทำตอนที่เร
 ยังมีจิตใจที่ผุดผ่อง จะได้บุญมาก
 ถ้าเราทำด้วยสภาพจิตที่อ่อนแอ
 ไม่เลื่อมใส ขุ่นมัว เศร้าหมอง
 เราก็ได้บุญน้อย เพราะเป็นบุญ
 ที่ประกอบด้วยกิเลส




เป็นบริวารย่อมไม่ก่อให้เกิดเป็นประโยชน์อันยิ่งใหญ่ ฉะนั้นจึงขอให้เรามองว่า อย่าไปมองคนอื่นว่าเขามีบารมี แต่ต้องมองว่าทำไมเขาจึงมีบารมี ก็ให้เรามองถึงพฤติกรรม หรือกรรมของเขา ว่าเขาทำอะไรเขาจึงมีบารมี บารมีเกิดขึ้นจากการกระทำ จึงพูดว่าได้บารมีไม่ได้มีไว้เพื่อสวด แต่มีไว้เพื่อทำ



ทานบารมี	คือ	การให้ทาน
ศีลบารมี	คือ	การรักษาศีล
เนกขัมมะบารมี	คือ	การออกบวช
ปัญญาบารมี	คือ	มีการศึกษาเล่าเรียน ประพฤติปฏิบัติให้เกิด ปัญญา ความรู้
วิริยะบารมี	คือ	มีความเพียร
ขันติบารมี	คือ	มีความอดทน
สัจจะบารมี	คือ	ความตั้งใจจริง การทำจริง และการพูดคำสัตย์
อธิษฐานบารมี	คือ	ตั้งใจมั่นว่าจะทำให้ได้
เมตตาบารมี	คือ	มีเมตตาต่อตนและคนอื่น
อุเบกขาบารมี	คือ	ทำจิตเป็นกลาง มีอุเบกขาได้ หรือได้ หรือไม่ได้ตามที่เราปรารถนา



พระภาวนาธรรมาภิรักษ์ วิ.



ถ้าเราทำแบบนี้ เราก็เป็นคนมีบาร์มีได้ อย่างมองแต่ว่าเขา
มีบาร์มี แต่เราต้องมองว่าทำไม
เขาจึงมีบาร์มี เราต้องทำอย่าง
เขาบ้าง เดินตามทางนั้นบ้าง
สะสมนิสัย ดังเช่น เราปลูกต้นไม้
มันงอกเงยแล้วมันก็มีเงา เงา
จะกว้างขวางหรือไม่ มันอยู่ที่
กิ่งก้านสาขาแผ่กระจายกว้าง
ขวางแค่ไหน ถ้ากิ่งก้านสาขา
แผ่กระจายมากก็จะมีร่มเงามาก
หนาแน่น เย็นสบาย ซึ่งมันอยู่ที่
ความเติบโตของต้นไม้ต้นนั้นจึง
ทำให้มีร่มเงา ฉะนั้นถ้าเราสร้าง
บุญสร้างกุศลให้กว้างขวาง มัน
ก็เป็นร่มเงาของคนหมู่มาก นั่น
แหละเรียกว่าเราได้สร้างบาร์มี

ก็คือว่าเราสร้างตอมมีชีวิตอยู่ ซึ่งเมื่อตายไปแล้วจะสร้างบารมีไม่ได้ แต่คนตายจะมีบารมีหรือไม่มันก็อยู่ที่ตอนเป็นว่าได้ทำดีหรือไม่ ถ้าตอนเป็นเราทำดีตายไปก็มีค่า ซากศพมีค่า และตายอย่างคนมีประโยชน์ แต่ถ้าไม่มีประโยชน์ซากศพก็เป็นเสนียดจัญไรต้องเผาทิ้งไปอย่างไร้ค่า

ให้ข้อคิดว่า เราควรทำประโยชน์ อย่าให้ร่างกายนี้ทิ้งไปสู่พื้นดินอย่างไร้ค่า ไร้ประโยชน์เลย ในการทำคุณงามความดี สร้างบุญสร้างกุศล ขอพลังบุญความดีนี้ ขอให้เราไม่ประมาทในธรรมทั้งหลาย ให้มีความเจริญในการมาปฏิบัติเพื่อให้เราเจริญในมรรค ในผล ในพระนิพพาน เป็นที่สุด จงบังเกิดผลแก่พวกเราทั้งหลายจงทุกทั่วหน้าเทอญ







เรามีพระธรรม นำชีวิต

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
กาเลนะ ธัมมัสสะวะนัง เอตัมมังคะละมุตตะมัญฺญุ ตี

ขออนุโมทนาในกุศลและศรัทธาที่พระภิกษุ สามเณร แม่ชี โยคี ทั้งหลายที่ได้กระทำบำเพ็ญ พลังบุญนี้ จงเป็นบุญพลังที่จะสืบสานจิตใจของเราเข้าสู่พระรัตนตรัยเพื่อความเห็นแจ้งในพระสัจธรรม เพื่อให้พ้นทุกข์ เพื่อพระนิพพาน จงบังเกิดผลแก่พวกเราทั้งหลายจงทุกถ้วนหน้าด้วยกันด้วยเทอญ วันนี้ถือเป็นอีกวันหนึ่งที่ได้ให้ธรรมะในช่วงเย็นกับพระสงฆ์ สามเณร แม่ชี โยคี ซึ่งได้ห่างหายไปนานเนื่องจากติดศาสนกิจสอบอารมณ์กับพระสงฆ์ในโครงการฝึกอบรมพระวิปัสสนาจารย์ ณ ศูนย์ศึกษาพระวิปัสสนาจารย์หนเหนือวัดพระธาตุศรีจอมทอง



วรวิหาร อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งจัดโครงการนี้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพระภิกษุจะได้เรียนรู้ อบรมบ่มนิสัย อุบนิสัย ในการปฏิบัติ เพื่อที่จะได้เป็นพระวิปัสสนาจารย์ เป็นวิทยากร สอนพระกรรมฐาน แก่พุทธศาสนิกชนที่ปฏิบัติธรรม หรือเป็นบุคลากรทางศาสนา

ซึ่งผู้ที่จะเป็นพระวิปัสสนาจารย์ต้องมีความรู้และประสบการณ์มากพอสมควรเพราะการที่จะแก้กรรม แก่พฤติกรรมของโยคีเพื่อเป็นที่ตั้งแห่งความศรัทธา เลื่อมใสของผู้มาปฏิบัติธรรมได้แต่ที่สำคัญที่สุดก็คือความศรัทธาของครูบาอาจารย์หรือพระวิปัสสนาจารย์ต้องมีต่อหลักปฏิบัติและสอนการปฏิบัติให้ตรงเงื่อนไข





ตรงเป้าหมายหรือพูดอีกอย่างว่า “ตรงต่อพระธรรม” การที่เราจะให้คำแนะนำคำสอนคนอื่นให้ไปในทางที่ดีงาม เราก็ต้องมีคุณภาพจิตใจที่ดีงามด้วย ซึ่งผู้เข้าร่วมโครงการในระยะหลัง เริ่มมีพระใหม่ที่มีอุปนิสัยและตั้งสำนักปฏิบัติธรรมขึ้นมาใหม่ แม้จะยังไม่มีใครรู้จัก ก็ต้องรอโอกาสเวลาในการบ่มนิสัยโดยการเริ่มจัดกิจกรรมแบบมหกรรมเป็นช่วงๆ หรือเป็นกลุ่มๆ แต่วัดรำเปิง(ตโปทาราม) แห่งนี้เป็นสำนักวิปัสสนาที่รู้จักกันมานาน ดูได้จากมีพระภิกษุ สามเณร แม่ชี โยคี มาปฏิบัติธรรมทุกวัน ๆ ละ หลายร้อยรูป/คนมากบ้าง น้อยบ้าง ทั้งที่มาปฏิบัติธรรมทั้งระยะสั้น ระยะปานกลาง ระยะยาว แล้วแต่โอกาสวาสนาบุญบารมีของเรา การที่เราสามารถทำวัตรเย็นหรือสวดมนต์เย็นนั้น ในสมัยพุทธกาลนั้น “สายัณห์” ในเวลาเย็นหรือเวลาสายัณห์อุบาสกอุบาสิกาที่จะเดินทางไปเฝ้าพระพุทธเจ้าที่วัดที่พระพุทธเจ้าประทับอยู่ เช่น





วัดเชตวัน เป็นต้น เพื่อฟังธรรมะ โอวาทจากพระพุทธเจ้า ดั่ง
 นั้นในปัจจุบันพระสงฆ์ก็ทำวัตรเย็นโดยมีจิตนึกถึงพระพุทธเจ้า
 นึกถึงพระธรรม นึกถึงพระสงฆ์ ที่เราเรียกว่า “พุทธานุสติ
 ธรรมานุสติ สังฆานุสติ” นั่นคือ
 “อิติปิโส ภะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทโธ ภะคะวา”
 ซึ่งเป็นพุทธคุณแท้ แต่ “..... พุทธาภิศิติง กะโรมะ เส.....”
 คือบทพุทธภิศิติง คือเป็นบทสรรเสริญที่บุคคลในยุคหลัง
 แต่งเป็นคำฉันท์ขึ้นมา หรือพรรณนาเพิ่มเติม ซึ่งจะมีคำว่า
 “.....นัตถิ เม สรรณัง อัญญัง พุทโธ เม สรรณัง วะรัง”
 สรรณะอื่นของข้าพเจ้าไม่มี พระพุทธเป็นสรณะอันสูงสุดของ

พระภิกษุสงฆ์ธรรมาภิรัช วิ.

ข้าพเจ้า เราจะพรรณนาบทของพระพุทธเจ้า นับเป็นร้อยคุณ พัน
คุณ แสนคุณ อนันต์คุณก็ตาม แต่ก็ย่อเป็น “พระพุทธคุณ
๙” และย่อลงมาอีกเป็น “พุทธคุณ ๓” ซึ่งอยู่ในบท “นะโม.....”





“**นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต**” ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาค
ผู้ทรงพระมหากรุณาธิคุณอันประเสริฐ ซึ่งพระพุทธเจ้ามีคุณคือ
“พระมหากรุณาธิคุณ”

อะระหะโต ซึ่งเป็นผู้ไกลจากกิเลส คือ “พระบริสุทธิ์คุณ”
สัมมาสัมพุทธัสสะ ตรัสรู้ชอบได้ด้วยพระองค์เอง คือ
“พระปัญญาธิคุณ” สรุปลแล้ว พระพุทธเจ้าของเรามี
คุณโดยสรุปก็คือ **มีพระมหากรุณาธิคุณ พระบริสุทธิ์คุณ
และพระปัญญาธิคุณ** ฉะนั้นเรานับถือพระพุทธคุณแบบ
“อะระหัง สัมมาสัมพุทธโธ ภะคะวา” “นะโม ตัสสะ” หรือ “อิ
ติปิโส ภะคะวา” หรือบทพรรณนาคูณอื่นใดก็ตาม แสดงว่าเรา
กำลังน้อมจิตของเราให้เข้าถึงพระพุทธเจ้า หรือเรียกอีกอย่าง
หนึ่งว่า มาเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า ซึ่งเวลาเย็นเป็นเวลาที่เหมาะสม
สมกับอุบาสก อุบาสิกา ที่จะมาเฝ้าพระพุทธเจ้า เมื่ออุบาสก
อุบาสิกากลับบ้านไปแล้ว ก็เป็นเวลากลางคืนหรือราตรี ที่
พระพุทธองค์จะเน้นโอวาทให้พระสงฆ์ เพราะพระสงฆ์อยู่ใน
วัดอยู่แล้ว เมื่อพระสงฆ์รับฟังโอวาทจากพระพุทธเจ้าและกลับ
กุฏิที่พักแล้ว พระพุทธเจ้าตอบปัญหาเหล่าเทพเทวดาทั้งหลาย
ถึงเที่ยงคืน

นี่คือ “พุทธกิจของพระพุทธเจ้า”
ซึ่งวันนี้ อาจารย์ได้ให้ธรรมแก่ทั้งพระ
สงฆ์ สามเณร แม่ชี โยคี พร้อมกันเลย
ถือว่าเป็นการให้อโวาทหรือให้คำแนะนำ
หรือคำสอน ซึ่งพระพุทธศาสนาจะยั่งยืนก็
โดยอาศัยพุทธบริษัท คือพวกเรา มีความ
ศรัทธา มีความเลื่อมใส และมีความเชื่อ
ในพระพุทธเจ้าว่าสามารถช่วยเรารอดได้
รอดพ้นจากอบายได้จริง ไปสู่สวรรค์ สู่สุคติ
ภูมิ หรือพระนิพพานได้ด้วยตนเอง โดยไม่
ต้องให้คนอื่นพาไป ถ้าเราประพฤติตามพระ
ธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ซึ่งอิสระ
กว่า ซึ่งพระพุทธเจ้าไม่มีสถานะเหมือนเป็น
ตัวบุคคลหรือเป็นตัวตนเหมือนพระเจ้าใน
ศาสนาอื่น ที่ใครปฏิบัติตามพระวณะของ
พระเจ้าบุคคลนั้นพระเจ้าจะนำสู่สวรรค์

ฉะนั้นถ้าเรามีความศรัทธามีความ
เชื่อว่าเรามอบกายถวายชีวิต อุทิศชีวิต
อย่างมั่นใจ อย่างมีความศรัทธาเราจะไป
สุคติภูมิ หรือพระนิพพานแน่นอน
มันก็จะทำให้เราทุ่มเทชีวิตว่าไม่มีอะไร



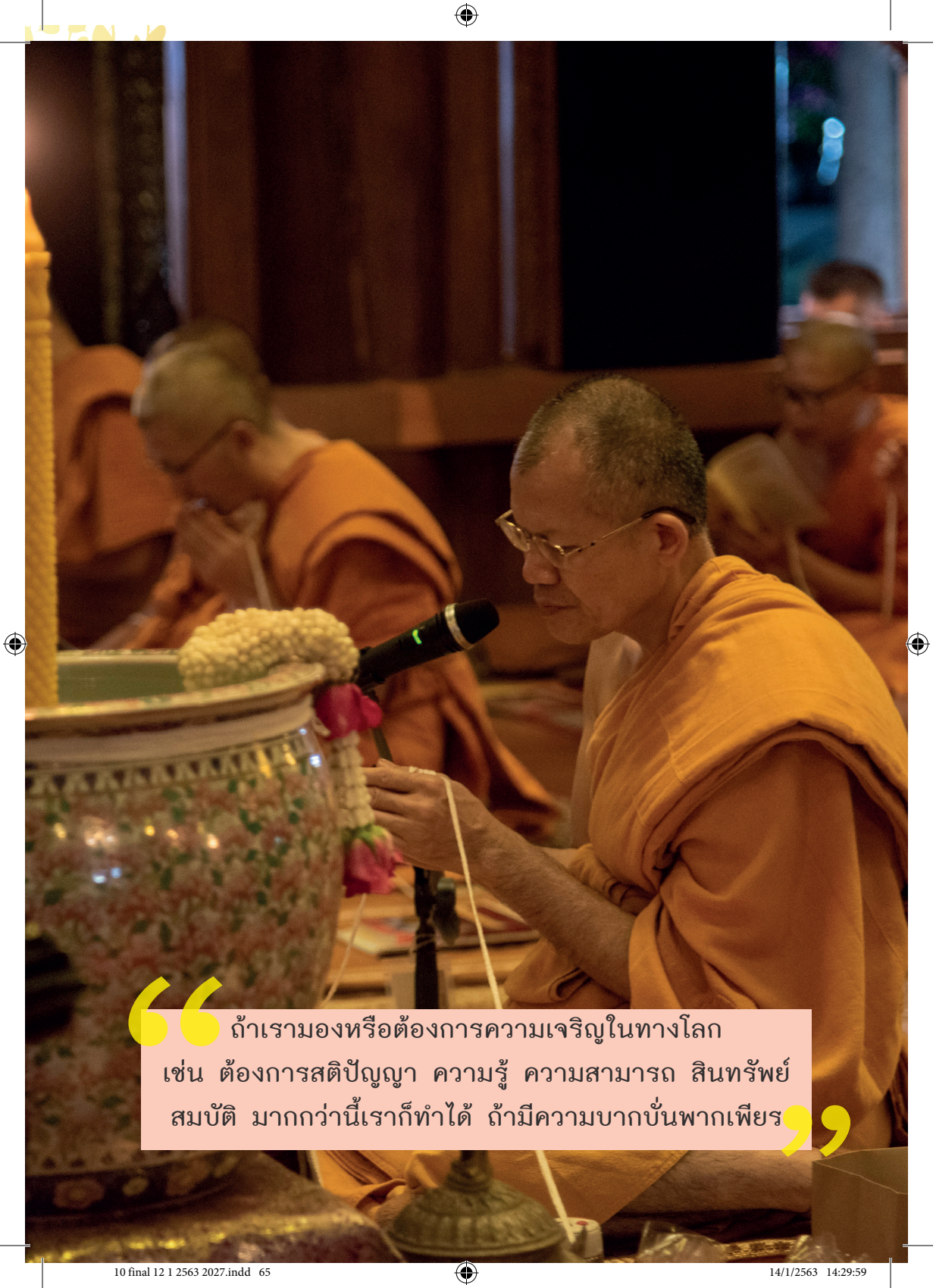


มากกว่านี้ว่า ชีวิตของเราในชาตินี้ก็มีแค่นี้ เป็นอย่างนี้แหละ เช่นเป็นพระภิกษุอย่างนี้แหละ เป็นสามเณรอย่างนี้แหละ เป็นแม่ช้อย่างนี้แหละ เป็นโยคีอย่างนี้แหละ ถ้าเรามองหรือต้องการ ความเจริญในทางโลก เช่น ต้องการสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ สินทรัพย์ สมบัติ เป็นต้น มากกว่านี้เราก็ทำได้ ถ้ามีความบากบั่นพากเพียร แม้ในตอนปฐมวัยหรือตอนมัชฌิมวัย จะเป็นเศรษฐีไม่ได้ แต่ก็ขอให้เป็นเศรษฐีในตอนปัจฉิมวัย แต่ถ้ามองในทางสังขารธรรมก็จะเห็นว่าสุดท้ายเราก็ต้องตาย เราลองมาปรับทัศนะของเราใหม่ แม้เราจะอยู่ในฐานะคนจน ฐานะปานกลาง หรือเป็นเศรษฐีมีทรัพย์ แต่ฐานะของเราเป็นเช่นนี้แล้วถ้าเราไม่เข้าสู่ทางธรรม ไม่ประพฤติสุจริต ถือศีลถือธรรมควบคู่ไปด้วย เราก็จะไปสู่มนุษยสมบัติ สวรรค์สมบัติ นิพพานสมบัติ หรือสุคติภูมิและพระนิพพานไม่ได้ ถ้าเรามีความเชื่อมั่นอย่างนี้ บางครั้งเราหมดสติปัญญาในการขวนขวายในการมีทรัพย์เงินทอง มีอำนาจวาสนาทางการเมือง เราลองวางมือ แล้วหันกลับมาทางธรรม โดยการประพฤติปฏิบัติทางธรรมดู

ถึงแม้เราจะยากจนสินทรัพย์ หรือมีฐานะปานกลาง แต่ก็ขอให้ไม่จนใจ เราสามารถที่จะใช้กำลังกาย กำลังใจ ความรู้ความสามารถ หรือสินทรัพย์ที่เรามีอยู่ในฐานะนั้น ๆ ทำความดีเพื่อตนเองได้บุญ ได้ความสุข และคนอื่น หรือสังคมมีความสุขกับความดีนั้น ถ้าเรามีสินทรัพย์ มีเงินทอง มีฐานะสูงทางสังคม เราลองทำให้ตนเองมีความสุข และเอื้อเพื่อ

พระภาวนาธรรมาภิช วิ.





“ ถ้าเรามองหรือต้องการความเจริญในทางโลก เช่น ต้องการสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ สินทรัพย์ สมบัติ มากกว่านี้เราก็ทำได้ ถ้ามีความบากบั่นพากเพียร ”





เกือบจะให้คนอื่นมีความสุขได้ไหม ถ้าเราได้พิจารณาตนเองว่าเป็นเศรษฐีที่ช่วยสังคมอย่างเศรษฐีถ้าเราเป็นคนมีอันจะกินหรือมีฐานะปานกลางเราก็ช่วยสังคมแบบคนมีอันจะกินธรรมดา ไม่ว่าจะเรามีฐานะยากจนหาเช้ากินค่ำเราก็ช่วยสังคมแบบคนหาเช้ากินค่ำ คือไม่ทำตนเองให้เป็นปัญหา (เช่น ยากจนหาเช้ากินค่ำ แต่ไม่นำเงินที่ได้ไปกินเหล้าทุกวัน) เป็นคนมีปัญหาไม่สร้างตนให้เป็นที่เดือดร้อนของคนอื่น (เช่น วัยรุ่นมีปัญหาทางครอบครัว ไม่ไปสร้างปัญหาโดยเป็นเด็กเกเร ไม่เป็นอันธพาล ไม่ทำให้สังคมเดือดร้อน) ฉะนั้นถ้าเราได้พิจารณาว่าแม้ว่าเราจะอยู่ในฐานะไหน เราก็สามารถมีประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้ ซึ่งเราเรียกกว่า “**เรามีพระพุทธเจ้านำชีวิต**” แม้เราจะยากจนข้นแค้นแต่เราก็ไม่ทำให้ตนให้มีปัญหาเป็นสุจริตชน หรือทำมาหากินอย่างสุจริต เราเรียกว่า “**คนจนมีธรรมะ**” คนมีฐานะปานกลางก็มีธรรมะได้ คนเป็นเศรษฐีเป็นทรัพย์ก็มีธรรมะได้ ก็สามารถทำให้ประเทศชาติบ้านเมืองสันติสุขและสงบสุข ฉะนั้นการที่เราได้พบธรรมะและเราใช้ธรรมะเช่น เมื่อเราหิว แต่ใจเราอิ่ม เรามีความอิ่มใจว่าเรามีสุจริตชน ไม่เบียดเบียนคนอื่น เป็นต้น เช่น มีโยมคนหนึ่งเขาอนตามข้างถนน เก็บเงินคนอื่นได้หลายหมื่น ขณะที่เขามีเงินติดตัวเพียง ๙ บาท เนื่องจากเขามีธรรมะ และมีคุณธรรม โดยไม่เอา



เงินของคนอื่นมาเป็นของตน เขาได้เงินมอบให้เจ้าของเงิน ซึ่ง
เจ้าของเงินตอบแทนความมีธรรมะ และมีความซื่อสัตย์ด้วยการ
รับเข้าทำงาน นั่นหมายถึงเขามีธรรมะ ไม่จำเป็นต้องเป็นคนมี
ฐานะร่ำรวยเป็นเศรษฐีเท่านั้น การเป็นคนมีฐานะยากจนขั้นแค้น
ก็มีโอกาสส่งผลทำให้เขามีการทำงานทำ เนื่องจากบุญที่เขาทำหน้าที่
“เรามีพระธรรมนำชีวิต” และ
“เรามีพระสงฆ์นำชีวิต”







ฉะนั้นการเข้าถึงธรรม หรือการนำธรรมะ
ไปใช้ในชีวิต ไม่ต้องรอว่าต้องอิมเสียก่อน
มีบ้าน มีรถ มีทรัพย์สินเงินทองเสียก่อน
แล้วค่อยมาประพาศิธรรมปฏิบัติธรรม
เราสามารถปฏิบัติธรรมได้แม้แต่ไม่มี
อะไรเลย แต่ถ้าเราทำด้วยความบริสุทธิ์
ใจแล้วธรรมะจะเป็นแรงบันดาลใจเพื่อ
ให้พบแต่สิ่งที่ดีงาม เช่นเดียวกับพวกเรา
ที่มาประพาศิปฏิบัติธรรมแม้ไม่มีเงินสัก
บาทก็สามารถมาประพาศิ ปฏิบัติธรรม
ในวัดนี้ได้ เพราะในวัดมีที่นอน มีที่กิน มี
โอกาสพบปะกับเพื่อน ๆ แต่ก็ทำให้เรามี
สติ มีสมาธิ มีปัญญา มีความรู้ มีความ
ซื่อตรง นั่นคือมาปฏิบัติจริง ๆ เช่น เติ
นจกรรม นั่งสมาธิ จนทำให้เรามีอานิสงส์
ในการทำให้เราพ้นวิกฤตได้ มีความสุข
ได้ มีคนศรัทธา มีคนเอื้อเพื่อเกื้อกูลได้
เราปฏิบัติเพื่อทดแทนข้าวปลาอาหาร
ในวัดถึงแม้ไม่มีเงินสักบาทในการบำรุง
วัด แต่เราจะใช้การปฏิบัติ โดยการตั้งใจ
ประพาศิปฏิบัติ ไม่รบกวนคนอื่น หรือ

พระภิกษุสงฆ์ธรรมภาณี ว.



ไม่เบียดเบียนคนอื่น ถือเป็นารเซ็ดชูพระธรรม หรือเซ็ดชูชวา
 วัต หรือเซ็ดชูชวาญาตีโยมที่อนุเคราะห์วัต ก็จะเป็นแรงบันดาล
 ใจให้คนอื่นได้เห็นความดีของเราในการประพฤติ ปฏิบัติ ปัด
 กวาด เซ็ดถู ธรรมะตัวนั้นจะเป็นอริยะทรัพย์ ทำให้เกิดโลกีย
 ทรัพย์แก่เราได้ตามสมควร ขอให้มั่นใจว่าเราจะได้อานิสงส์
 แน่นนอน นั่นคือจะทำให้เรามีทรัพย์ อย่างน้อยที่สุด ทำให้เรา
 มีกิน มีใช้ มีที่อยู่ มีที่อาศัย มีที่หลับที่นอน แน่นนอน ฉะนั้น
 พระธรรมที่เราได้ปฏิบัติก็ได้ชื่อว่าเป็น “พุทธศาสนิกชน” ที่ดี
 เราเป็น “ชาวพุทธ” ที่ดี เป็นพระก็เป็นพระที่ดี เป็นโยมก็เป็น
 โยมที่ดี นั่นคือก็เป็นพระสงฆ์ หรือหมู่คณะนั่นเอง หรือ “สังฆ
 ะ” คือ สังคม ดังเช่น วัตเราเป็นวัตที่พระสงฆ์ สามเณร แม่ชี
 โยคีปฏิบัติดีเป็นหมู่คณะ นี้เขาเรียกว่า สังฆะ คือเป็นสงฆ์ที่ทำ
 หน้าที่ด้วยดี แม้ว่าเราจะไม่ได้รับผลประโยชน์ เราได้อานิสงส์
 โดยอ้อม เช่นไม่มีใครนำทรัพย์สินเงินทองมาให้เรา แต่เราก็ได้ผล
 ประโยชน์คือทำให้เรามีกิน มีใช้ มีที่อยู่ มีที่อาศัย มีที่หลับที่นอน
 ศรัทธาญาตีโยมก็ศรัทธาเลื่อมใสผู้ประพฤติดี ปฏิบัติดี ก็มาให้
 ความอนุเคราะห์ อุปถัมภ์เป็นเจ้าภาพอาหารเช้า อาหารเพล
 นำปานะ เป็นต้น นั่นคือผลของ “การปฏิบัติธรรม” และส่งผล
 ให้หมู่คณะตั้งใจประพฤติปฏิบัติ หมู่คณะก็สวยงาม พระสงฆ์
 สามเณร แม่ชี โยคี ก็ตั้งใจปฏิบัติ อย่างที่เรามาปฏิบัติร่วมกัน
 ไหว้พระ สวดมนต์ ก็มีคนศรัทธาเลื่อมใสอยากจะทำบุญทานใน

การเป็นเจ้าภาพต่าง ๆ ตามเหตุตามปัจจัย นี่คืออานิสงค์หรือผลจากการที่เราได้ทำหน้าที่ของความเป็นพุทธบริษัท ไม่ว่าจะ เป็นบรรพชิต หรือคฤหัสถ์ก็ตาม เช่นกลุ่มนาที่จะบวชพรรุ่งนี้ ก็จะทำให้หมู่คณะงดงาม พ่อแม่ พี่น้อง คณะศรัทธาญาติโยม ได้เห็นก็เกิดความเลื่อมใสศรัทธาที่เห็นพระภิกษุ สามเณร แม่ชี โยคี เดินจงกรม นั่งสมาธิตามศาลา ตามต้นไม้ วิหาร ในโบสถ์ ประพฤติปฏิบัติดี ทำให้ศรัทธาได้เห็น ก็จะเป็น อานิสงค์ เป็นบุญ ฉะนั้นการที่ตอนเย็นเรามาเฝ้าพระพุทธเจ้า มาทำวัตร สวดมนต์ ภาวนา เราก็จะได้อานิสงค์ คือบุญที่เกิดจาก พุทธานุสสติ เมื่อเราร่วมกันทำหน้าที่นี้ ไม่ว่าจะ เป็นพระ หรือโยม ไม่ว่าจะบรรพชิต หรือคฤหัสถ์ เราก็จะได้นี้กว่าถึงแม้เราจะทำบุญ น้อยไปหน่อย ภาวนาน้อยไปหน่อย เพื่อให้บุญบารมีเราเก่งกล้า ก็มาเอาบุญกับโยมคนปฏิบัติธรรม โดยการมาเสริมบุญทานด้วยการเป็นเจ้าภาพอาหาร นำปานะ ให้กับผู้ปฏิบัติธรรมมากกว่าเรา เพราะบุญภาวนามีน้อยได้แค่ 3 วัน มันก็จะเป็นเหตุเป็นปัจจัย เอื้อเพื่อเกื้อกูลกัน

ขอให้เราทั้งหลายมีความสุขความเจริญในสัมมาปฏิบัติ และตั้งใจประพฤติปฏิบัติ บูชาคุณพระพุทธเจ้า พระธรรม และ พระสงฆ์ ขอให้เข้าถึงพระธรรม เห็นมรรค เห็นผล เห็นพระ นิพพาน เป็นที่สุด จงบังเกิดมีแก่ท่านทั้งหลายโดยทั่วหน้ากันด้วยเถิด.



พระภวนาธรรมาภิรัช วิ.





ประโยชน์ที่จะมีพิชิตได้แก่ตน



นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
กาเลนะ ธัมมัสสะวะนัง เอตัมมังคะละมุตตะมัญฺญํ ตี.

ขอความนอบน้อมของข้าพเจ้าจงมีแต่สมเด็จพระผู้มีพระ
ภาค ผู้ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณอันประเสริฐ ผู้บริสุทธิ์จากกิเลส
ตรัสรู้ชอบโดยพระองค์เอง ขอความนอบน้อมต่อพระธรรม และ
คณะพระอริยสงฆ์เจ้าทั้งหลาย

ในโอกาสบัดนี้จะแสดงพระธรรมเทศนาในโอกาส
วันโกน ซึ่งพวกเราทั้งหลายได้มาทำกิจกรรม รับผิดชอบต่อ
ทั้งหลายก็จะได้มีโอกาสมาฟังธรรม มาฟังโอวาท เนื่องจากวัด

พระภานุธรรมาภิรัช วิ.

เราซึ่งเป็นสำนักปฏิบัติ จึงมีความจำเป็นที่เราจะต้องทำกิจกรรมทางพระศาสนา เพื่อจะได้เป็นการส่งเสริมความมั่นคง ความตั้งมั่นในการคุ้มครองพระศาสนา พระศาสนาจะตั้งมั่นและมั่นคงได้ก็อยู่ที่พุทธศาสนิกชนทั้งบรรพชิต คฤหัสถ์ องค์กร เอกชน มูลนิธิ สมาคมต่าง ๆ ที่เห็นคุณค่าของพระธรรมวินัย เช่นเดียวกันบุคลากรทางศาสนา เช่น ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ก็ต้องเป็นบุคลากรที่มีคุณธรรม ในการตั้งอยู่ในศีลในธรรม สนใจฟังธรรม พระใหม่ เณร แม่ชี โยคี ก็ต้องการให้คฤหัสถ์ องค์กรต่าง ๆ มาปกป้อง คุ้มครอง รักษา ความอุปถัมภ์ คำจูน อุดหนุน อำนวยประโยชน์เราทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งรูปธรรมและนามธรรม โดยการเห็นคุณค่าของเราในการช่วยกันทำหน้าที่ให้เพื่อประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งจะเห็นได้จาก พระที่มาบวชใหม่ทั้งหลายมาจากต่างตำบล ต่างอำเภอ ต่างจังหวัด ต่างสละตนมาบวชที่นี่ ก็เพราะว่าที่นี่จะเอื้อประโยชน์ทางกุศลให้แก่บุคคลที่มาที่นี่





**“ถ้าประโยชน์เพื่อเบียดเบียนตน เบียดเบียนคนอื่น
เป็นประโยชน์ที่น่ารังเกียจ
แต่ถ้าเป็นประโยชน์ที่ไม่เบียดเบียนตน ไม่เบียดเบียนคนอื่น
ก็จะเป็นประโยชน์ที่ควรแก่การที่จะพัฒนา”**

ฉะนั้นทุกรูป ทุกคนที่มาที่นี่ ก็ต้องมาทำประโยชน์
ตน และหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อคนอื่นด้วย บางคนก็อาจ
จะมองแค่ประโยชน์ตน เพราะเรามาระยะสั้น ดังนั้นก็ต้อง
เก็บเกี่ยวประโยชน์ตนเป็นที่ตั้ง ถ้าบุคคลที่อยู่เพื่อหวังความ
มั่นคง หรืออยู่นานหลายเดือน หลายปี ควรมองที่ประโยชน์
ทั้งประโยชน์ตนและประโยชน์คนอื่นด้วย **ดังเช่น ต้นไม้โตขึ้น
มันก็ได้โต และยังได้ร่มเงาให้แก่คนและสัตว์ด้วยหรือมีแก่น
มีเนื้อที่มีประโยชน์กับคนอื่น มีดอกมีผลที่จะเป็นประโยชน์
กับคนอื่น มีรากเหง้าที่จะเป็นประโยชน์กับคนอื่นด้วย** ฉะนั้น
เราก็ต้องทำประโยชน์ ทั้งประโยชน์ตนและประโยชน์คน
อื่น เพราะคนที่จิตใจพร้อมที่ทำอะไรที่ไม่หวังประโยชน์แก่ตน
ส่วนเดียว เขาเรียกว่า **“พระอริยะ”** เช่น พระพุทธเจ้า พระ
อรหันต์ทั้งหลาย ที่ท่านได้ทำประโยชน์ตนสำเร็จแล้ว ท่านก็ทำ
ประโยชน์ให้แก่คนอื่นอย่างเดียว จนกว่าที่จะละสังขาร หรือ
สิ้นชีพ แต่ถ้าเรายังไม่ใช่ผู้หมดกิเลสแล้วเราก็ต้องหวังประโยชน์
ตน นั่นคือทำความดีทุกสิ่งทุกอย่างเพื่อดับกิเลส เพื่อชำระล้าง

กิเลสตน อย่างน้อยทำความดีเพื่อดับทุกข์ให้ตนเอง เหมือนกับเราแสวงหาน้ำสะอาดมาชำระล้างร่างกายให้สะอาด **“การทำประโยชน์เพื่อตนเอง”** พระพุทธเจ้าเองก็ไม่ได้ตำหนิว่าบุคคลที่ทำประโยชน์ตนเป็นบุคคลที่น่าเกลียด แต่พระพุทธองค์ทรงตรัสว่าบุคคลพึงทำประโยชน์ตนแม้ว่าประโยชน์คนอื่นแม้มากก็เป็นประโยชน์ของคนอื่น ไม่ใช่ประโยชน์ของเรา แต่ประโยชน์ในที่นี้ไม่ได้หมายถึงประโยชน์ที่เอารัดเอาเปรียบคนอื่นหรือเห็นแก่ตัว

“การทำประโยชน์ตน” ทำหลักธรรมของพระพุทธศาสนา มุ่งหมายที่ว่า เราทำตัวเราให้ดีขึ้น ไม่เอารัดเอาเปรียบคนอื่น ต้องทำประโยชน์ให้เกิดขึ้นจากการกระทำของตนเอง เรียกว่า **“เป็นคุณ เป็นบุญ”** ในพระธรรมที่ว่า

๑. **ทิวฐฐัมมิกัตถประโยชน์** หมายถึง ประโยชน์ในชาตินี้ หรือประโยชน์เห็นเฉพาะหน้า ถือว่าเป็นประโยชน์ขั้นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต คือ ขยัน เก็บหอมรอมริบ รู้จักคบเพื่อน รู้จักบริหารชีวิตของตนให้เหมาะสมกับฐานะ เราจะได้ประโยชน์ตัวนี้คือ ธรรมะ ๔ ประการ ได้แก่

(๑) **อุฏฐานสัมปทา** หมายถึง ความถึงพร้อมด้วยขยัน ถึงพร้อมด้วยความเพียร เช่น ถ้าเป็นนักเรียน ต้องขยันในการเรียน ถ้าเป็นพระเณร ต้องขยันในการทำวัตรสวดมนต์ภาวนา ศรัทธาญาติโยม ต้องขยันในการทำการทํางาน ทำอาชีพ





ถ้าทางโลก หมายความว่า คนเราจะได้ประโยชน์จากความสำเร็จ จากประโยชน์ปัจจุบัน ต้องรู้จักเก็บรักษา อดออม รู้จักกิน รู้จักใช้ รู้จักประหยัด สามารถที่จะเลี้ยงตัวเองได้ด้วยหลักการ เศรษฐกิจพอเพียงของศาสตร์พระราชา นั่นคือมีวัฒนธรรมหรือนิสัยในการออมสูง ทำให้มีเงินสำรอง

(๒) อารักขสัมปทา หมายถึง ความถึงพร้อมด้วยการรักษาโภคทรัพย์ หรือผลงานอันตนได้ทำไว้ด้วยความขยันหมั่นเพียร โดยชอบธรรม ด้วยกำลังของตน ไม่ให้เกิดความเสื่อมเสีย และอันตราย ถ้าทางโลก หมายความว่าถ้ามีเงินสำรองจากการออมสูง เราต้องบริหารการใช้จ่ายเงินทุนให้เป็น เช่น การลงทุน เป็นเพื่อให้เกิดการงอกเงยของทุน เพื่อการรักษาทุน

(๓) กัลยาณมิตรตตา หมายถึง ความถึงพร้อมด้วยการมีมิตรดี หรือมีกัลยาณมิตรดี ในการรู้จักคบคนที่ดี มีตรดี หมู่คณะดี สมาคมดี สังคมดี เพื่อทำให้เราได้ประโยชน์ปัจจุบัน ถ้าทางโลก คือการเลือกคบบุคคล หรือหมู่คณะ หรือกลุ่มคณะ หรือองค์กรที่มีความน่าเชื่อถือในสังคม (เครดิต) เพื่อหาโอกาสในการนำเงินสำรองมาลงทุนร่วมกันได้

(๔) สมชีวิตา หมายถึง ความถึงพร้อมด้วยการบริหารชีวิตให้เหมาะสมกับฐานะ เช่น เรามาปฏิบัติธรรมก็ต้องรู้ว่าเราอยู่ในฐานะโยคีนกปฏิบัติ ใช้เวลาของชีวิตให้เหมาะสมของฐานะ นักปฏิบัติ คือ “กินน้อย นอนน้อย ปฏิบัติมาก” หรือ “กินให้พอ





อิม นอนให้พออิม พุดให้น้อย ทำให้มาก” จึงทำให้เรามีความเจริญ ถ้าในทางโลก คือ การเลี้ยงชีพดำรงชีวิต เพื่อให้เหมาะสมกับฐานะ ไม่ฟุ่มเฟือยเกินไป ไม่ประหยัดเกินไป รู้จักประมาณตน คือ รู้จักกำหนดรายได้และรายจ่ายเลี้ยงชีวิต ให้รายได้เหนือรายจ่าย มิให้ฝืดเคือง

๒. สัมปรายิกัตถประโยชน์ คือประโยชน์ที่จะพึงได้รับในภายภาคหน้าหรือชาติหน้า หมายถึง วันหน้า เดือนหน้า ปีหน้า ชาติหน้า เราจะได้ประโยชน์ในวันหน้า เดือนหน้า ปีหน้า ชาติหน้า เราจะเอาอะไรมาเป็นตัวธรรมะที่จะเอามาบริหารให้เราได้ประโยชน์ในวันหน้า นั่นคือ

(๑) ศรัทธา คือ

- **กัมมสัทธา** มีความเชื่อในเรื่องกรรม เชื่อในกฎแห่งกรรมว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว ทำดีวันนี้ตั้งแต่ตื่นนอนจนถึงเข้านอน พอเราตื่นขึ้นมา วันนี้จะกลายเป็นเมื่อวาน เราจึงพูดว่า “เมื่อวานดี” ดีได้ด้วยวันนี้ดี เราสร้างเมื่อวาน (เบื้องหลัง หรือประวัติของเรา) ดีหรือไม่ดีต้องสร้างที่ปัจจุบัน

- **วิปากสัทธา** มีความเชื่อผลของกรรมเชื่อว่ากรรมที่ทำแล้ว ต้องมีผล และผลต้องมีเหตุ เมื่อเราสร้างกรรมปัจจุบันดีหรือไม่ดีมันจะเป็นประโยชน์ต่อตนทุกกาลเทศะหรือไม่นั้น (หรือผลการทำงาน) ขึ้นอยู่กับเหตุการณ์ กาลเวลา กาลเทศะ และบุคคล เช่น เราอาจทำกรรมดีมาก แต่กาลเวลา ตัวบุคคล และสิ่ง





แวดล้อมไม่ให้ อย่าคิดว่ากรรมดีนั้นไร้ผล เพียงแต่ว่ายังไม่เหมาะสมที่จะเกิดผลในวันนี้เดือนนี้ ปีนี้ ชาตินี้ ดังนั้นเราต้องมองว่ายังมีโอกาส และเราควรทำดีต่อไป เรามีความเชื่อว่าตัวเราจะเราสามารถลิขิตชีวิตของเราให้ดีขึ้นได้จากการกระทำของเรา

- **กัมมัฏสกตาสัทธา** เชื่อว่าแต่ละคนมีกรรมเป็นของตนและจำต้องเสวยผลแห่งกรรมนั้น ๆ ไม่ว่าจะเป็ผลดีหรือผลชั่ว เช่น เรามีความเชื่อว่ามาบวชเป็นพระภิกษุ เณร แม่ชี โยคี เราสามารถทำบุญจากบุญภาวณาให้กับตนเองได้ เราสามารถเปลี่ยนแปลงชีวิตของเราได้ดีได้ด้วยการภาวนา พัฒนาสติปัญญา หรือเจริญได้จากการพัฒนาสติปัญญาของตน จึงมาปฏิบัติธรรมเพื่อมาพัฒนาสติ สมาธิ ปัญญา หรือความจริงของชีวิต

พระภาวณาธรรมาภิรัช วิ.





- **ตลาคตโพธิสัตว์** เชื่อในการตรัสรู้
 ของพระพุทธเจ้า มั่นใจในองค์ตลาคตว่า เป็น
 พระสัมมาสัมพุทธเจ้า โดยปราศจากความสงสัย
 ใด ๆ ทั้งสิ้น

(๒) **ศีล** เมื่อเราเชื่อเรื่องกรรม นั้น
 หมายความว่า เราจะต้องมีศีลด้วย มีศีลก็
 คือมีกรอบในการทำ การพูด ถ้าเราไม่มี
 กรอบในการทำ การพูด และทำไม่ดี พูดไม่
 ดี จะทำให้เราเสียศีล จะทำให้ตัวเราไม่ได้
 ประโยชน์ เพราะบางครั้งศีลเป็นเรื่องของ
 กฎหมาย กฎเกณฑ์ของบ้านเมือง กฎเกณฑ์
 ของสังคมที่ตั้งไว้ถูกต้องดีแล้ว เขาไม่ยอมรับ
 เงื่อนไขนี้ ก็ถือว่าเป็นผู้ไร้ศีล เป็นต้น เราก็
 เจริญไม่ได้ เช่น ถ้าเราอยู่ในสังคมของผู้มี
 ศีล ไม่ใช่แค่มีศีลแค่ ๘ ข้อ หรือศีล ๑๐ ข้อ ซึ่ง
 มุ่งหมายถึงว่ามีพฤติกรรมทางกาย วาจา ใจ
 ที่ไม่ก่อโทษต่อตนและผู้อื่น บางอย่างเป็น
 ศีลปะในการครองชีวิต มีศีลปะในการครอง
 คน ศีลปะของการครองตน และศีลปะของ
 การครองงาน การเอื้อเพื่อเกื้อกูลกัน เช่น
 การถอดรองทำให้เป็นระเบียบ วางอาสนะ



เป็นระเบียบ เปิด-ปิดประตูไม่เสียงดัง เดินไม่เสียงดัง ดังนั้นเราต้องมีสติจากการเดิน การนั่ง การนอน การกิน การอยู่ การนั่ง การห่ม ล้างชาม ทุกสิ่งทุกอย่าง เราก็ต้องมีสติ มีวินัยในการครองตน ถ้าเรามีสติปะอย่างนี้ก็จะทำให้ พวกเราจะมี ความเจริญในอนาคต การอยู่กับคนหมู่มาก เราต้องมีการเอื้อเพื่อเกื้อกูลกัน ช่วยกันเก็บ กวาด เช็ด ถู จะทำให้วัดสะอาด น่าอยู่ ถ้าเราต้องการเจริญในอนาคต ต้องมีการไฝ่เรียน ไฝ่รู้ ไฝ่แสวงหา

(๓) **สูตร** แปลว่า ฟัง อ่าน เรียนรู้ “สุสสุสี ลภเต ปญญ” คือ การตั้งใจฟังเป็นเหตุให้เกิดปัญญา เราได้รู้บางอย่าง แต่ถ้าเราไม่มาฟัง เราก็ไม่รู้ เช่น บางคนเรียนเพื่อหาประสบการณ์ในต่างประเทศ จะได้มีทักษะ มีวิสัยทัศน์ที่กว้างมากขึ้น ทำให้มีความคิดสร้างสรรค์จากการติดตามข่าวสารจากสื่อสารต่าง ๆ มากมายในปัจจุบัน ดังนั้นเราพร้อมที่จะเรียนรู้ที่



จะฟังจากคนอื่นด้วย เราถึงจะเจริญ คนที่อวดเก่งว่าไม่มีใครเก่ง
ยิ่งกว่าตน นั้นเป็นความเสื่อมทางปัญญา ถ้าเรามีวัฒนธรรมการ
อ่าน การฟัง การศึกษา ก็จะเป็นเหตุให้เขามีความเจริญ

(๔) จาคะ แปลว่า การเสียสละ การที่เราจะมีความ
เจริญก้าวหน้าเราต้องเสียสละประโยชน์ส่วนน้อยเพื่อหวัง
ประโยชน์ส่วนมากสละสิ่งที่ควรสละ เพื่อให้ได้สิ่งที่ดีมีประโยชน์
กว่าเข้ามาเหมือนกับการค้าขายเราสละสิ่งหนึ่งไปเพื่อให้สิ่ง
หนึ่งมา เพื่อได้ผลตอบแทน และกำไรมากกว่า การซื้อคือ
การสละเงิน เปรียบเหมือนถ้าเราไม่มีการลงทุน เราก็จะไม่
ได้ผลตอบแทนกลับมา หรือเสียสละสินทรัพย์ของตนเอง
เพื่อไปศึกษาเล่าเรียนเมื่อได้ความรู้มาแล้วก็นำมาทำงาน
มาพัฒนา หรือเผยแพร่ หรือสอนในบ้านเมืองตนเอง สถาบัน



ตนเอง ครอบครัวตนเอง เพื่อเป็นสมบัติของชาติขณะนี้พวกเรา หมายถึงพระภิกษุ สามเณร แม่ชี โยคี ก็มีจาคะ คือ การสละ เวลาของชีวิตโดยการลางาน ๕ วัน ๑๕ วันเพื่อมาบวชเป็นพระ เป็นเณร เป็นแม่ชี หรือเป็นโยคี เพื่อมาปฏิบัติ มาฟังเทศน์ ฟังธรรม เพื่อให้เกิดปัญญา

(๕) ปัญญา คือ ประโยชน์ในอนาคต ต้องเป็นคน มีปัญญา คือเราต้องมองการณ์ไกล มีวิสัยทัศน์ มีสายตากว้างไกล คือมองเห็นประโยชน์ที่จะพึงได้ในอนาคต เช่น สามเณรต้องอย่ามองแค่การเป็นสามเณร แต่เราต้องมองถึงการเป็นครูบา หลวงพ่อ หลวงปู่ เพื่อเราจะได้วางแผนในการเตรียมตัวอย่างไร ควรจะทำอะไรต่อไป และเราจะได้ประโยชน์อะไรในอีก ๑๐ ปี ๒๐ ปีข้างหน้า เช่นเดียวกับญาติโยมถ้าจะมีคู่ครอง หรือจะเป็นโสด อีก ๑๐ ปี ๒๐ ปีข้างหน้า ต้องประเมินสถานการณ์ความเป็นไปของชีวิต จริงอยู่ พระพุทธเจ้าทรงตรัสว่า เราต้องอยู่กับปัจจุบัน อย่าคิดอดีต อย่าคิดอนาคต นั่นถูกต้องที่สุด แต่เมื่อเรามีแบบแผน เราต้องสร้างตามแบบ โดยการเริ่มต้นจาก ๑ คืออะไร ๒ คืออะไร ๓ คืออะไร จนถึงยอดจนครบแผนใช้เวลาเท่าไร ก็วัน ก็เดือน ก็ปี ก็ว่าไป และเราก็ต้องเดินตามแผนให้เป็นปัจจุบัน ยกตัวอย่างเช่น เมื่อเราวางอิฐก้อนที่ ๑ ตรง การวางอิฐก้อนที่ ๒, ๓, ๔ ตรงจนถึงผนัง ก็จะตรงด้วย แต่ตราบใดที่เราวางก้อนอิฐก้อนที่ ๑ ไม่ตรง การวางก้อนอิฐ

ก่อนที่ ๒ ก่อนที่ ๓ ผั่งก่อบิดเบี้ยว นั้นหมายความว่า เมื่อเราวางแผนแล้วเราต้องเริ่มลงมือทำให้เป็นปัจจุบัน

ตั้งเช่น พระใหม่อยากมาบวชนี้เป็นแผน คือ วางแผน โดยการลางาน ลาครอบครัว เพื่อมาบวช ๑ เดือน ขณะนี้วันที่ ๑ เราต้องอยู่กับปัจจุบันในวันนี้ ถ้าเรานับถอยหลังว่าเราบวชมาแล้ว ๑ วัน เราจะต้องบวชอีก ๒๙ วัน เราจะทุกข์ไปอีก ๒๙ วัน ดังนั้นเราอยู่กับปัจจุบัน ฉะนั้นถ้าเรารู้จักบริหารชีวิต เราก็จะได้ปัญญาเมื่อเราปฏิบัติ ๓ วัน ๕ วัน ๗ วัน เราก็ต้องบริหารเวลาให้มีคุณค่า และมองว่า ๓ วันก็มีคุณค่า ๒ วันก็มีคุณค่า แม้กระทั่ง ๓๐ วินาทีก็มีคุณค่า ยกตัวอย่างเช่น การเตะบอลเข้าประตูก่อนหมดเวลา ๓๐ วินาที มีค่าและมีประโยชน์มาก หรือถ้าเราขึ้นเครื่องบินช้าไป ๑ นาที เราก็ไม่สามารถขึ้นเครื่องบินได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับเงื่อนไข กาลเทศะ

เมื่อเราปฏิบัติได้ “สัมปรายิกัตถประโยชน์” คือ ประโยชน์ที่จะพึงได้รับในกายภาคหน้า หรือชาติหน้า หรือในอนาคต ประโยชน์สูงสุด หรือประโยชน์อย่างยิ่ง คือ พระนิพพาน ถ้าเราจะเป็นมนุษย์หรือชาวพุทธที่ได้ประโยชน์ที่สมบูรณ์ ต้องได้ประโยชน์สูงสุด หรือประโยชน์อย่างยิ่ง คือ พระนิพพาน

“นิพพาน” คืออะไร พระพุทธเจ้าตรัสว่า

“นิพพานัง ปรมัง สุขัง” แปลความว่า นิพพานเป็นสุขอย่างยิ่ง คือความสูงอันบริบูรณ์ ความสุขอันสมบูรณ์ ถ้าเราเข้า

ถึงความสุขอันบริบูรณ์ ความสุขอันสมบูรณ์
ได้ เราจะได้ประโยชน์อย่างยิ่ง คือ “นิพพาน”

“นิพพานัง ปรมัง สุขญัง”

แปลความว่านิพพานสุขอย่างยิ่งดับทุกข์อย่าง

สมบูรณ์ ทุกข์ไม่มีในนิพพานนั้น

สุขจากความทุกข์ สุขจากเหตุให้เกิดทุกข์

สุขจากรูปนามขันธ์ห้าอันเป็นที่ตั้งของ

ความทุกข์ แล้วเราจะถึงนิพพานได้อย่างไร

“นิ” แปลว่า ไม่มี

“พานะ” แปลว่า ตัณหา

“นิพพาน” แปลว่า ไม่มี ตัณหา

ถ้าเราจะเข้าสู่ความสุขอย่างยิ่งได้ เราต้อง
ดับตัณหา ซึ่งทุกคนมีตัณหา แสดงว่าเรามี
เหตุให้เกิด ถ้าเราอยากพ้นทุกข์เราก็ต้องดับ
ตัณหา ดังนั้น “นิพพาน” คือ การดับตัณหา
เราดับตัณหาในใจตนได้ เราก็ดับทุกข์ได้ ดังนั้น
“ปรมัตถประโยชน์” มันไม่อยู่ไกลจากใจเรา ไม่
ไกลเกินเอื้อม





“แต่เราจะทำอย่างไรให้เราดับกิเลสได้ แต่วิถีชีวิตของเราคือสิ่งที่เราทำ สิ่งที่เราพูด สิ่งที่เราคิด มันเป็นอาหารของกิเลส อาหารของตัณหา กระตุ้นให้เกิดกิเลส กระตุ้นให้เกิดตัณหา กระแสบริโภคนิยม กระแสสุขนิยม เป็นกระแสแห่งตัณหา หล่อเลี้ยงตัณหาทั้งนั้นเลย อารมณ์ต่าง ๆ นี่เป็นไปและเป็นมาเพื่อหล่อเลี้ยงตัณหา” ประโยชน์ของตัณหาก็มีแต่เป็นประโยชน์ชั้นโลกียะ หรือชั้นกาม ซึ่งเป็นเรื่องธรรมดาว่ามนุษย์เราเกิดมาก็เพราะตัณหาของพ่อแม่ เราสร้างทายาท สร้างบ้านเรือนที่พักอาศัย สร้างธุรกิจ ก็เพราะตัณหา ถ้าเราใช้ตัณหาในทางถูก หรือสัมมาทิฐิก็เป็นคุณก่อให้เกิดความอยู่เย็นเป็นสุขได้ระดับหนึ่ง ถ้าใช้ตัณหาที่ผิด ซึ่งประกอบด้วยมิจฉาทิฐิ โดยการเบียดเบียนคนอื่น เบียดเบียนชีวิตสัตว์อื่น มันก็เป็นโทษ มันอยู่ที่ว่าเราจะใช้มันอย่างไร ดังนั้น ปรมาตถประโยชน์ก็คือการดับตัณหา เรามาอยู่วัดเพื่อปฏิบัติธรรม ก็เพื่อการละตัณหา หรือเพื่อผ่อนคลายอำนาจของตัณหาหลง ที่มันเร้าร้อนด้วยตัณหาเราก็ผ่อนคลายสิ่งที่ทำให้เราเร้าร้อนนั้น ตัณหานี้มีชื่อว่า “โลภะ หรือ ความโลภอยากได้” หรือ “ราคะ หรือความกำหนัดยินดี” หรือ “ตัณหา คือ ความอยาก ความปรารถนา” แม้แต่ “กามฉันทะ คือ ความพอใจของใจด้วยอำนาจของกาม” ต่างกันที่ชื่อ แต่เป็นสิ่งเดียวกันด้วยอำนาจของกาม โลภะ ซึ่งมี ๒ อย่าง ได้แก่

๑) รัมมียโลภะ คือ ความพอใจอยากได้โดยชอบธรรม

หรืออุกกรรม เช่น เราอยากได้แล้วเราแสวงหาโดยสุจริตก็เป็น
ธรรมะ

๒) อัมมิมยโลภะ คือ ความพอใจอยากได้ โดยไม่ชอบ
ธรรม เช่นเราอยากได้ แต่ไปคดโกงเขา ปล้นเขา เอารัดเอา
เปรียบเขา ทุจริตคอร์รัปชัน มันก็เป็นโทษมันอยู่ที่ว่าเราจะใช้
ทางไหน เช่น เราอยากเข้าเรียนศึกษาต่อ แต่ความรู้ไม่พอ และ
ขี้เกียจ เราก็เลยทุจริตในการสอบ และจับได้นี่คือเราใช้ผิด และ
เป็นโทษ ฉะนั้นเมื่ออยากเรียนก็ต้องเรียน มีความพร้อมที่จะ
เรียน ขยันเรียน และมีความเพียร เป็นต้น ถ้าเราอยากอย่าง
เดียวและไม่ขยัน มันก็ไม่ได้ เช่นเดียวกับเรามาปฏิบัติ เราเจริญ
ภาวนา ก็เนื่องจากเรามีความอยากเพื่อพ้นทุกข์ คือเราก็ต้อง
บากบั่น พากเพียรในการปฏิบัติ คือการละความอยาก หรือละ
ตัณหา จึงทำให้เรามีคุณธรรมอย่างหนึ่งคือ ศรัทธาและฉันทะ
และสามารถขจัดกิเลสคือตัณหาได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับตัวเรา เช่นเดียวกับ
กับเราอยากจะหลุดพ้น หรือพ้นทุกข์ แต่ขี้เกียจปฏิบัติ มันก็
ไม่สามารถพ้นทุกข์ได้ ดังนั้นเราต้องขยันปฏิบัติจึงจะทำให้เรา
พ้นทุกข์ได้ เพื่อให้ได้ซึ่งประโยชน์อย่างยิ่ง คือ การดับทุกข์ หรือ
นิพพาน คือการดับตัณหาในตน ในใจตน ดังนั้น ถ้าเรารู้เป้
าหมายว่าเราเกิดมาเพื่ออะไร หรือเราบวชเพื่ออะไร? ปฏิบัติธรรม
เพื่ออะไร? จะได้มีเป้าหมายที่ถูก ถึงแม้จะไปทางตรงไม่ได้ เราก็
ไปทางอ้อมแต่ไปในทิศทางที่ถูกเพื่อให้ถึงเป้าหมายนั้นให้ได้ ก็จะ



ทำให้เราประสบความสำเร็จในเป้าหมายนั้น ๆ ตามฐานะ ดัง เช่น อุโบสถมีทางเข้าหลายประตู ๕ ประตู ถ้าปิดทั้ง ๕ ประตูเข้าไม่ได้ ก็ปีนหน้าต่างได้ ถ้าปิดหน้าต่างก็ขึ้นระเบียงด้านหน้า หรือ ปีนหลังคา โดยไม่ให้เกิดอันตราย ซึ่งทางเข้าง่าย ทางออก ยากมาก ถ้าเป็นไปได้ก็ทางที่ง่ายที่สุด ก็อยู่ที่ตัวเรา เช่น เราจะเอา **“ปรมัตถประโยชน์”** คือวิถีชีวิตที่จะเข้าปรมัตถะ โดยไม่ต้อง กังวล คือวิถีของนักบวช ลงทุนน้อย เพราะนักบวชไม่กังวล เรื่องเงินเดือน มีเพียง “บาตร” ก็ดำรงชีวิตอยู่ได้ และประคอง จิตตนให้อยู่ในแนวทางแห่งธรรมโดยการทำบุญภาวนา หรือ ทำบุญจากการหายใจ หรือทำบุญด้วยการหายใจ คือ การเดิน นับเท้า (ขวาย่าง ซ้ายย่าง) นั่งนับท่อง กัมเมย ชยัปปะเชย็อน เคลื่อนไหว อย่างมีสติ ซึ่งเรามีอยู่แล้ว และมันขึ้นกับว่าเราจะ เลือกวิถีชีวิตทางไหนเพื่อให้เข้าถึงนิพพาน เช่น ทำบุญจากการ



ภavana ทำบุญทาน หรือทำบุญรักษาศีล เราจะเดินอย่างไร นั่งอย่างไร ให้ได้สติ ให้ได้สมาธิ และให้ได้ปัญญา นี่คือ “ปรมัตตประโยชน์” นั่นคือประโยชน์ถึงที่สุดประโยชน์ในที่สุดของเราคือประโยชน์ที่ไม่เห็นแก่ตัว เพราะความโลภ ตัณหา ราคะ ความโกรธ ความเกลียด ความชัง ความอิจฉา ความริษยาที่เกิดขึ้นในใจคนเรามันจะสร้างหรือแสวงหาประโยชน์ที่เห็นแก่ตัว เอารอดเอาเปรียบคนอื่น แต่ถ้าประโยชน์ใดที่เกิดจากละกิเลส ตัณหา เป็นประโยชน์ที่ไม่เห็นแก่ตัว และเป็นคุณประโยชน์ที่มีประโยชน์แก่ตนและคนอื่นจึงขอให้ข้อคิดเพียงแค่นี้

การแสดงธรรมเรื่อง “ประโยชน์ที่จะพึงมีแก่ตน” ก็เห็นว่าสมควร จึงขอสมมุติขุติลงเพียงเท่านี้ ขอความสุข





ความเจริญในธรรมในประโยชน์ตน และประโยชน์ของผู้อื่น จง
บังเกิดผลแก่พวกเราทุกคนจนทุกทั่วหน้ากันด้วย เทอญเอวัง
ก็มีด้วยประการฉะนี้.



พระภิกษุสงฆ์





คุณด่างของการทำบุญ

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ
กาเลนะ ธัมมัสสะวะนัง เอตัมมังคะละมุตตะมัญญี ตี

ขอความนอบน้อมของข้าพเจ้าจงมีแต่สมเด็จพระผู้มีพระ
ภาค ผู้ทรงพระมหากุณาธิคุณอันประเสริฐ ผู้บริสุทธิ์จากกิเลส
ตรัสรู้ชอบโดยพระองค์เอง ขอความนอบน้อมต่อพระธรรม และ
คณะพระอริยะสงฆ์เจ้าทั้งหลาย

ในโอกาสบัดนี้จะได้แสดงธรรมในโอกาสวันนี้เป็นวันโกน
ขึ้น ๑๔ ค่ำ เดือน ๙ เหนือ พวกเราพระภิกษุ สามเณร แม่ชี โยคี
ได้มาร่วมกันในการทำหน้าที่ หรือมาทำบุญอันเกิดจากการฟัง
ธรรม บุญอันเกิดจากการสมาทานศีล บุญอันเกิดจากการแสดง
ธรรม บุญอันเกิดจากการแสดงความนอบน้อมต่อพระรัตนตรัย

พระภานุธรรมาภิรัช วิ.

เราทั้งหลายต้องการประสงค์บุญ ต้องการบุญ ดังคำโบราณที่ว่า “บุญไม่มีขาย ใครอยากได้ ต้องทำเอง” บุญนี้เป็นนามธรรม ซื่อขายกันไม่ได้ แต่บอกบุญกันได้ ในวัน ๆ หนึ่ง บางคน ได้ทำบุญมาก บางคนได้ทำบุญน้อย บางคนไม่มีโอกาสได้ ทำบุญ ดังนั้นถ้ามีคนให้โอกาสแก่เราในการทำบุญ เราก็ ทำบุญตามโอกาสนั้น เช่น สอน แนะนำ แบ่งปัน เป็นต้น

ตั้งพระพุทธองค์ทรงตรัสว่า “ดูก่อนภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายอย่ากลัวบุญ บุญเป็นชื่อของความสุข” ซึ่งโดยทั่วไป คนเราจะกลัวทุกข์ ไม่กลัวสุข มีสุขเท่าไรรับได้เต็มที่ แต่ถ้ามีทุกข์จะหาวิธี หรือหาทุกวิถีทางในการกำจัดทุกข์ เพื่อให้ทุกข์ น้อยลง ทุกข์เกิดขึ้นทั้งทางกายและทางใจ เช่น

ทุกข์ทางกาย เช่น ความป่วยไข้ ความหนาว เย็น ความร้อน ถ้ำยหนัก ถ้ำยเบา กระทบ เป็นต้น

ทุกข์ทางใจ เช่น ความรู้สึกไม่สบายใจ ไม่ชอบใจ ไม่พอใจ เกลียด กลัว เป็นต้น





“บุญ” เป็นชื่อของความสุข บุญมีหลายระดับคือ

(๑) บุญทาน

(๒) บุญศีล

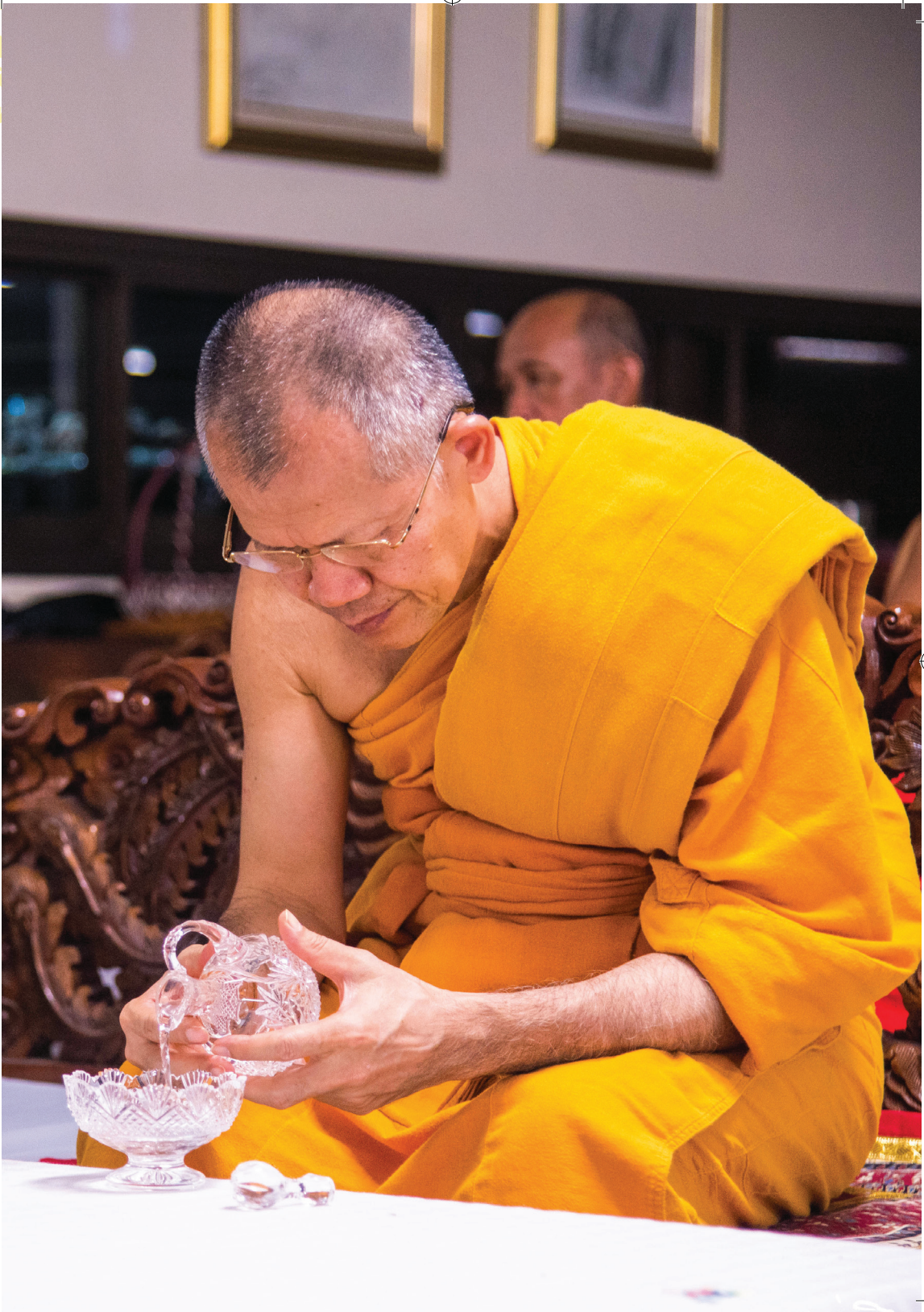
(๓) บุญภาวนา

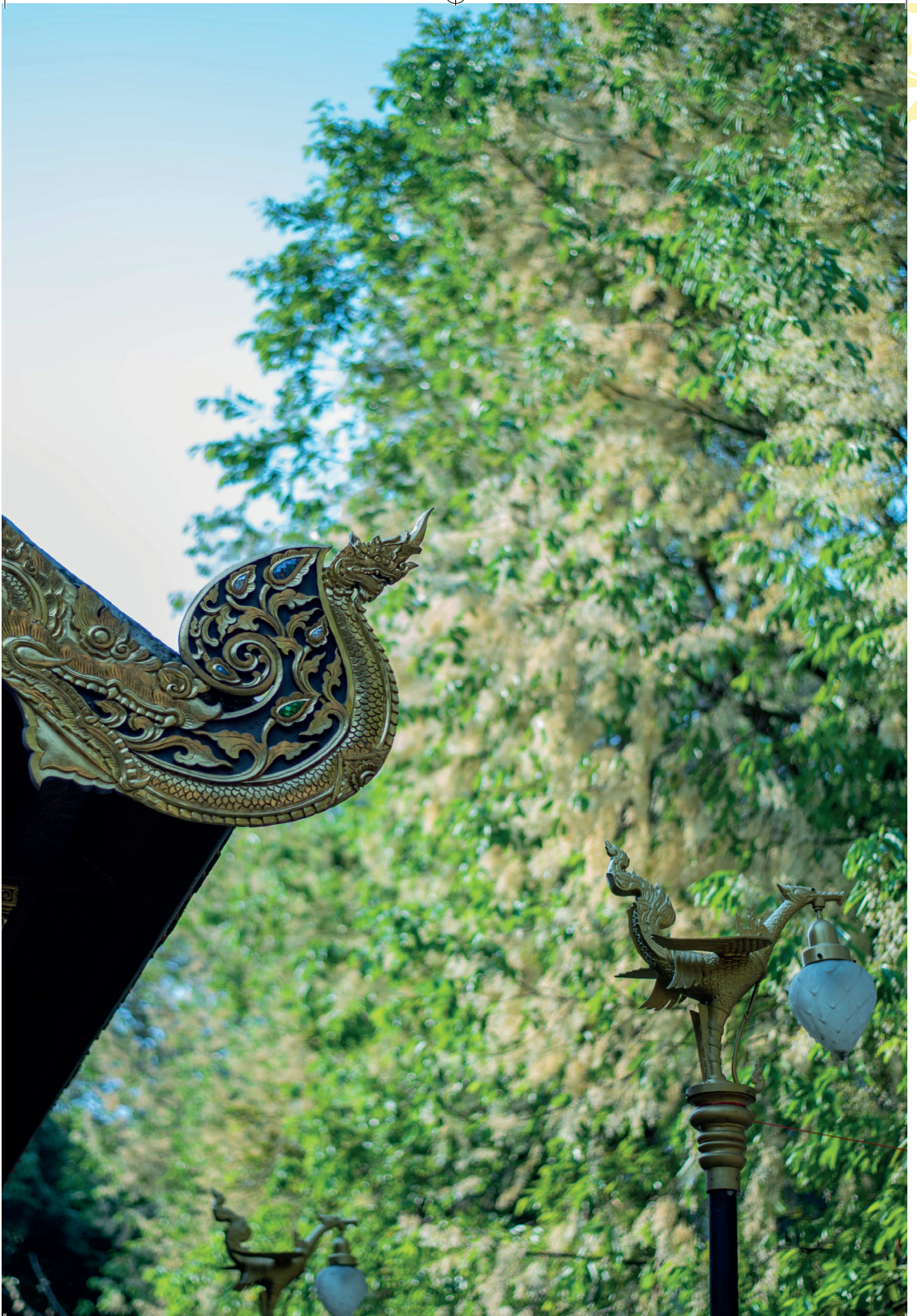
พระภิกษุ สามเณร แม่ชี โยคี ที่มาบวชที่นี่ เรา ต้องการบุญ บุญไม่ได้เกิดขึ้นเองลอย ๆ บุญเป็นกรรม “กรรม” แปลว่า การกระทำ บุญสำเร็จได้ด้วยการกระทำ ถ้าเราไม่ลงมือทำด้วยกาย วาจา ใจ มันก็ไม่เกิดบุญ

“เจตนาหัง ภิกขเว กัมมัง วทามิ เจตยิตวา กาเยนะ วาจาเย มะนะสา”

ดูก่อน ภิกษุทั้งหลาย เรากล่าวว่า เจตนาคือกรรม สำเร็จได้ด้วย กายกรรม วจีกรรม มโนกรรม

“อัตตะโน สัตตานิัง ปุณเณติ โสเธติติ ปุญญัง” ธรรมชาติ ไตย่อมชนะขันธสันดานให้สะอาด ธรรมชาตินั้นชื่อว่าบุญ บุญเป็นธรรมชาติชำระ ชำระจิตใจของเราให้สะอาด บุญ ชำระกิเลส ขณะที่ใจเรามีกิเลส นั่นคือใจเป็นบาป แต่ถ้า บุญเกิดมันก็จะบาป บุญทำหน้าที่ในการชำระบาป เมื่อ คนเราหรือมนุษย์ปุถุชนทั่วไป ใจมีกิเลส หรือใจทำงาน ด้วยกิเลส ฉะนั้นถ้าเราต้องการให้ใจเราเป็นบุญเราต้อง ชำระกิเลส บุญเป็นธรรมชาติให้เราชำระจิตใจให้สะอาด





จากกิเลส ฉะนั้นเมื่อใดที่เราเกิดความโลภ ความโกรธ ความหลง ความฟุ้งซ่าน รำคาญ สงสัย เสียใจ พิโรธำพัน ซึ่งเราเรียกว่าใจเป็นบาป และเป็นอกุศล แต่เมื่อใดที่เราต้องการให้จิตเราเป็นบุญ เราก็ต้องละความรู้สึกความโลภ ความโกรธ ความหลง เหล่านี้ออกไป แต่การชำระบาปเป็นเรื่องยาก เราจะต้องหาวิธีการที่จะชำระกิเลสโดยการสร้างเครื่องมือเพื่อเป็นอุปกรณ์ในการชำระกิเลสได้ก็คือ ทาน (การให้) การที่เราได้มาประพาส ปฏิบัติสมาทานศีล รักษาศีล นั่นคือการเอาศีลมาเป็นอุปกรณ์ชำระจิตให้จิตใจเราของเราเป็นบุญ และการที่เรามาปฏิบัติ เดินจงกรม นั่งสมาธิ เจริญภาวนา ฟังธรรม ก็เป็นอุปกรณ์หนึ่งที่ทำให้เกิดบุญเพื่อชำระกิเลส คือการชำระโมหะ (ความไม่รู้) ภูมิของบุญ หรือระดับบุญ หรือชั้นบุญ มี ๔ ชั้น

(๑) บุญชั้นกามภูมิ สำเร็จได้ด้วยทาน ศีล ภาวนา เช่น เราให้ทาน เราทำบุญสุนทาน โดยอาศัยปัจจัยสี่ ได้แก่ อาหาร (บิณฑบาต เป็นต้น) เครื่องนุ่งห่ม (ผ้าไตร เป็นต้น) ที่อยู่อาศัย และยารักษาโรค สิ่งที่เราให้ทุกสิ่งทุกอย่างเหล่านี้ จัดว่าเป็นวัตถุที่ทำให้เกิดกุศล ที่เป็นกุศลชั้นกามภูมิ ทำให้เราได้เกิดในมนุษย์ สมบัติ สวรรค์สมบัติ เราก็จะมีวัตถุใช้สอยสมบูรณ์ แม้ในที่สุดตกอับในอบายภูมิ เป็นสัตว์เดรัจฉาน หรือเกิดเป็นเปรต หรือสัตว์นรก ก็ยังมีบุญตามไปรักษา นั่นหมายถึงมีคนเอาใจใส่ผู้ดูแล มีญาติได้อุทิศไปให้เพื่อให้ได้รับอนุโมทนา มีปัจจัยสี่ เรียกว่าบุญ



พระภิกษุสงฆ์กราบพระพุทธรูปทองคำ

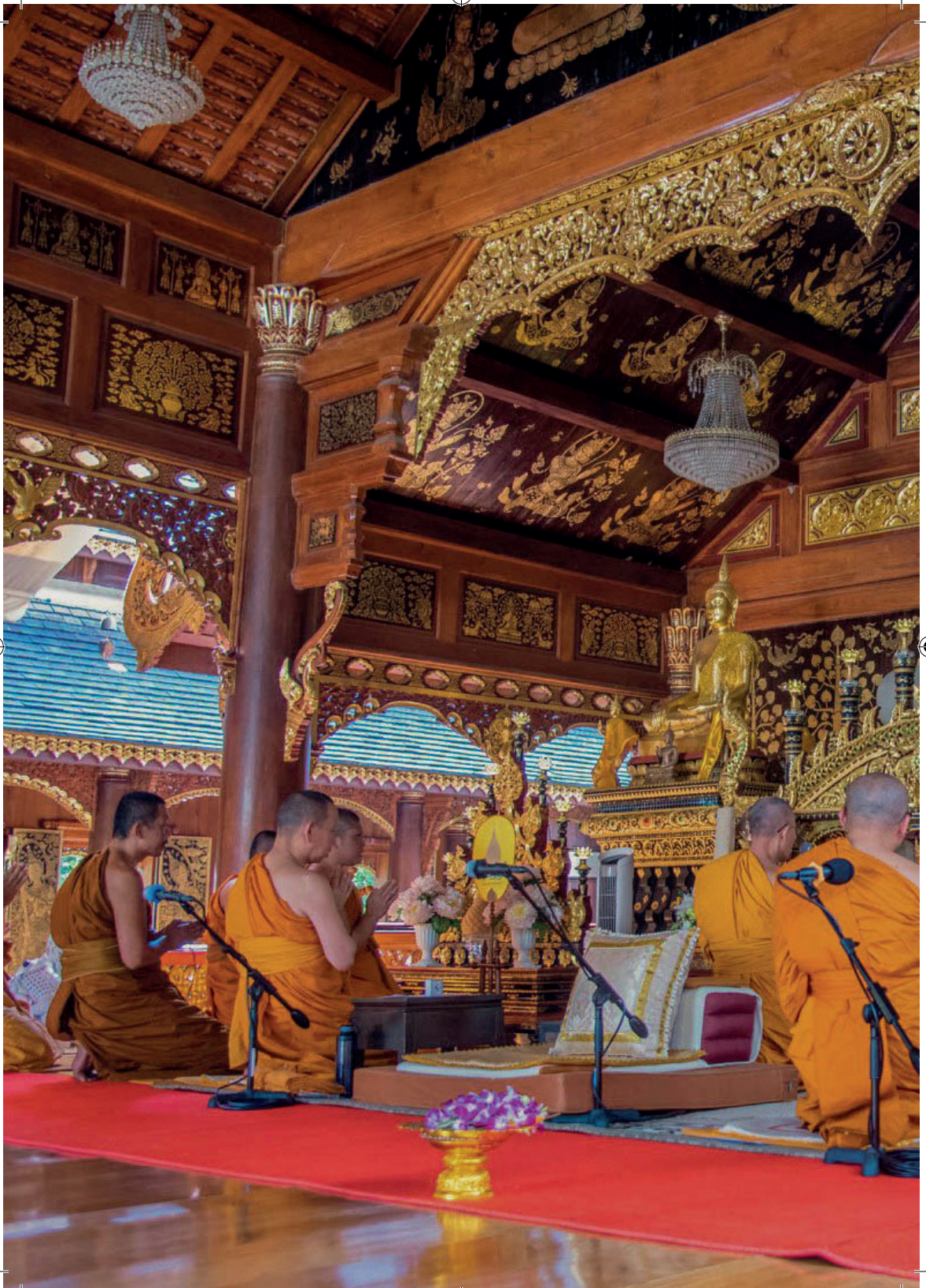


ทานช่วยให้คนเหล่านั้นพ้นทุกข์ ตั้งแต่ระดับนริยภูมิ เปรตติภูมิ อสุรกายภูมิ มนุษยภูมิ เทวภูมิ จนถึงพรหมโลก ทำให้มีปราสาท สวรรค์ วิมาน ทั้งหมดนี้เรียกว่า “กามวจรกุศล” หรือกุศลอันเกิดจากกามคุณอารมณ์ ดังเช่น เราได้มาปฏิบัติธรรม มาเดินจงกรม นั่งสมาธิ ไหว้พระ สวดมนต์ ภาวนา ทั้งหมดทั้งหมดก็ถือว่าเป็นบุญระดับ “กามภูมิ”

“กามะ” แปลว่า ความน่ารัก น่าใคร่ น่าพอใจ ถ้าเราต้องการรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส จะซื้อจะหาก็คือหาสิ่งที่ดีๆ อร่อย นุ่มนวล หอมกรุ่น ละมุนละไม ใช้แล้วรู้สึกดี ซึ่งเป็นผลของ “กามาวจรกุศล” คือ กุศลชั้นกาม

ฉะนั้น “กาม” ตัวนี้จึงเป็นสิ่งที่ไม่เลวร้าย แม้แต่บุคคลที่เป็นพระอรหันต์แล้ว ก็ยังเสวยบุญที่เกิดจากกามวจนกุศล คือยังต้องเสวยหรือ

พระภิกษุธรรมาภิรักษ์ วิ.







ฉันทอาหาร ต้องการเครื่องนุ่งห่ม ต้องการกุฎิที่พักอาศัยเพื่อ
 หลบฝน หลบร้อน หลบเย็น แต่ท่านไม่ทุกข์เรื่องกิเลส ซึ่ง
 “กามาวจรกุศล” เราเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า เป็นมหากุศล
 หมายความว่า เป็นบุญที่ไม่จำกัดด้วย “อารมณ์” คือ อาศัยด้วย
 รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส เป็นบุญที่ไม่จำกัดด้วย “กาล” เข้า
 สาย บ่าย ค่ำ

เป็นบุญที่ไม่จำกัดด้วย “ภูมิ” ตั้งแต่สัตว์นรก จนถึงพรหมโลก
 ทุกคนสามารถทำบุญนี้ได้ บุญจาก “กามาวจรกุศล” ไม่ได้สำเร็จ
 ด้วยทานอย่างเดียว แต่ยังสามารถด้วยศีล เหมือนที่เราสมาทาน
 ศีล รักษาศีล เป็นบุญที่จะได้มนุษยสมบัติ สวรรค์สมบัติ แม้แต่
 เราเจริญสมถกรรมฐาน ภาวนาวิปัสสนากรรมฐาน การเดิน ยืน นั่ง
 เพื่อให้เกิดสติปัญญา โดยมีอารมณ์เป็นปรমัตถ์ ถ้าเจริญสติสมาธิ
 ระดับทั่ว ๆ ไปมีอารมณ์เป็นบัญญัติ เพราะเรายังอาศัย รูป เสียง
 กลิ่น รส สัมผัส เห็นหนอ ได้ยินหนอ ได้กลิ่นหนอ รสหนอ
 พองหนอ ยุบหนอ ซึ่งถือว่าเป็นกามคุณอารมณ์ นั่นคือกุศลที่
 เกิดขึ้นจากรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ก็ยังเป็นกุศลประเภทกาม
 ภูมิ เป็นปรมัตถ์อารมณ์ จนถึงเราเจริญกุศลจะเข้าสู่มรรค สู่ผล
 จะไม่กลับมาสู่กามภูมิอีกต่อไป มหากุศลนี้แหละก็เป็นกามกุศลที่
 จะส่งไปถึงปากประตูเข้าสู่พระนิพพาน หมายความว่า มหากุศล
 มันจะเป็นพลังบุญที่เกื้อกูลเราจนถึงให้เราดับทุกข์ ดับตัณหา ดับ
 กิเลสได้ ถึงแม้เรามาปฏิบัติระยะสั้น เรากำลังบำเพ็ญกามาวจร
 กุศล เรียกว่า บุญในชั้นกามภูมิ หรือบุญจากทาน ก็มีหลายระดับ

พระภิกษุธรรมมาภิรัช วิ.

๑) บุญทาน มีเงื่อนไขหลายอย่าง ถ้าเราเอาเจตนา (ความตั้งใจ) มาเป็นเครื่องประเมิน ว่าเราจะได้บุญมากน้อย กำลังบุญจะมีมากน้อยหรือเปล่า ดังนี้

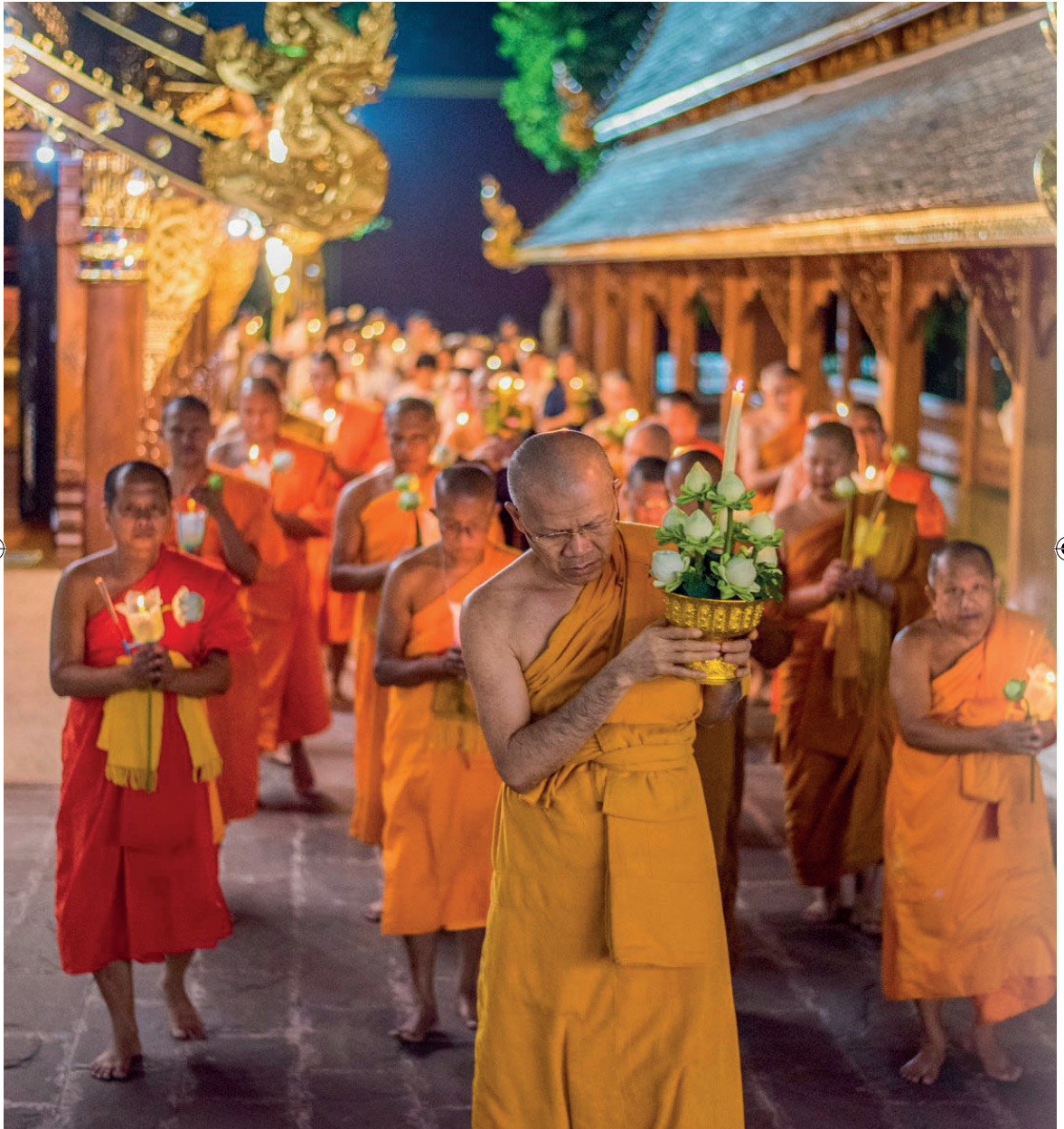
- **บุพเพเจตนา** คือ เจตนา หรือการตั้งใจทำบุญก่อนที่จะทำกุศล (ก่อนให้) เช่น วันพรุ่งนี้เราก็เอาเจตนาเข้าจับ โดยเรามีความคิดว่าพรุ่งนี้เราจะใส่บาตรพระ ๙ รูป หรือเท่าอายุตนเอง หรือทุกรูปในวัด ซึ่งมีเจตนา หรือมีความตั้งใจต่างกัน ฉะนั้นบุญที่ได้จะไม่เท่ากัน ในแง่ปริมาณ

- **มัญจนเจตนา** คือ เจตนาขณะที่ทำกุศล (ขณะที่ให้) เช่น เตรียมของใส่บาตร โดยตั้งความเลื่อมใสเสมอกัน ตั้งแต่พระสงฆ์รูปที่ ๑ จนถึงสามเณรรูปสุดท้าย ซึ่งความศรัทธา เลื่อมใสที่เจตนามีต่อพระสงฆ์และเณรจะไม่เสมอกัน ฉะนั้นบุญที่ได้จะไม่เท่ากัน

- **อปฺรเจตนา** คือ เจตนาหลังจากที่ทำกุศลที่เกิดพร้อมกับกุศลจิต (หลังให้) เช่น เกิดความปลื้ม ปิติยินดี ก็นาที ก็ชั่วโมง ก็วัน ก็เดือน ไม่เสมอกันจากเจตนา ฉะนั้นบุญที่ได้จะไม่เท่ากัน

๒) วัตถุทาน ที่บริสุทธิ์ที่จัดหามาเอง

ทำบุญให้ผู้อื่น เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น เราทำบุญโดยนึกถึงผู้บริโศค เช่น ทำบุญให้พระสงฆ์ เราถวายวัตถุทาน โดยหาปัจจัยที่พระสงฆ์สามเณรฉันได้ ประโยชน์ใช้สอยได้ มีประโยชน์และคุณค่ากับพระสงฆ์ สามเณร ถือว่าบุญประกอบด้วยทั้ง



พระภิกษุสงฆ์นำขบวนเทียนพรรษา



ศรัทธาและปัญญา (ถูกใจผู้บริโภคร)

ทำบุญให้ตัวเอง เป็นประโยชน์

ให้ตนเองเราซื้อหาปัจจัยที่ถวายพระสงฆ์ สามเณรที่ถูกใจตนเอง (ถูกใจฉัน) เพราะไม่ถูกใจพระสงฆ์ สามเณร ทำให้เป็นอาหารขยะ ถือว่าประกอบด้วยศรัทธา (ถูกใจฉัน) แต่ไม่เกิดปัญญา ฉะนั้นบุญที่ได้รับจะไม่เท่ากัน เราจึงรู้ว่าบางอย่างเราจับบางสิ่งจึงได้ แต่ปริมาณ ไม่ได้คุณภาพ นั้นเกิดจากเจตนาที่มาจากศรัทธา หรือปัญญา หรือวัตถุทานที่เราให้ทานมีคุณภาพ หรือมีประโยชน์ต่อผู้รับหรือไม่ เช่น จีวร บาตร ฯลฯ

ถ้าเราให้วัตถุทาน พระสงฆ์ สามเณรที่ประกอบด้วยศีล สมาธิ ปัญญา ก็ได้บุญระดับหนึ่ง เพราะเป็นนักปฏิบัติ บางทีอาหารที่ฉันไม่หมดก็ตกไปโยคีผู้ปฏิบัติธรรม เราก็ได้บุญมากขึ้น นั่นคือจาก

พระภิกษุธรรมภาณี วิ.



เจตนา

ซึ่งเงื่อนไขในการทำวัตถุทาน ต้องประกอบด้วย

- เจตนา มีเจตนาดีใหม่
- วัตถุ มีคุณภาพ หรือมีประโยชน์หรือไม่
- ศรัทธา มีศรัทธาใหม่
- ปิติ อิมเอิบใจ ยิ้มแย้มแจ่มใส (โสมนัส)
กับไม่มีปิติ หรือเฉย ๆ ไม่ยินดี ยินร้าย

(อุเบกขา)

- ความตั้งใจเอง หรือมีผู้ชักนำ มีความตั้งใจใหม่
- ปัญญา กับ ขาดปัญญา

ดังนั้นบุญทานก็มีพลังไม่เท่ากัน ตามเงื่อนไขที่แตกต่างกัน แม้ว่าจะเป็นเรื่องของมหากุศล บุญ ศีล หรือภาวณา ก็เหมือนกัน ถูกขวนมา หรือถูกทักมา หรือบนบานศาลกล่าว หรือศรัทธา มา พอได้รับคำสั่งสอน บอกกล่าว ก็มีความเพียรมากขึ้น มีปิติมากขึ้น ก็จะเพิ่มกำลังบุญ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบมีอานิสงส์ (กำลัง) ไม่เท่ากัน ฉะนั้นเราก็ต้องมืองค์ประกอบ หรือเงื่อนไขที่เป็นบุญบริวารเข้าไปด้วย

เช่น บางคนซื้อแอปเปิลทั้งลูกและไม่ล้างมาใส่บาตร บางคนซื้อแอปเปิลทั้งลูก ล้างให้สะอาดก่อนใส่บาตร บางคนซื้อแอปเปิลทั้งลูก ล้างให้สะอาด และผ่าทิ้งเปลือกก่อนใส่บาตร บางคนซื้อแอปเปิลทั้งลูก ล้างให้สะอาด และปอกเปลือก ก่อน

ใส่ในบาตรบางคนซื้อแอปเปิลทิ้งลูก ล้างให้สะอาด และปอกเปลือก ใส่ภาชนะอย่างดี ก่อนใส่บาตร จะเห็นว่าประณีตต่างกัน ดังนั้นกุศลก็ให้ผลต่างกัน เพราะสิ่งที่ทำเป็นบุญของคุณ เพราะประณีตต่างกันตามกำลังบุญของตน แต่บุญทั้งหมดจะมีหน้าที่แบบไหน คือชำระกิเลส ความโลภ ความตระหนี่ โลภะ ราคะ ความตระหนี่ ความโลภ ออกไปได้ เช่น ถ้าเราร้อนมากๆ เราไปกระโจนไปบ่อโคลนก็เย็นแต่ไม่สะอาด สุขกับการกินเหล้าเมายา คือสุขแต่ร้อน และเป็นโทษ เหมือนกับเรากระโจนไปในบ่อโคลน แต่ถ้าเราสุขกับการให้ทาน ทำความดี รักษาศีล ภาวนา ก็เหมือนกับอาบน้ำคลองซึ่งไม่สะอาด อยู่ที่เรารู้ว่าจะใช้น้ำไหนอาบ น้ำที่กลั่นกรองแล้วอาบก็สะอาดมาก เปรียบเสมือนกับการชำระจิตใจ เราให้สะอาดมากขึ้น ไม่ใช่ความสุขที่เกิดจากเพียงแค่นุกสนานอย่างเดียว เป็นต้น ถ้าเราเข้าใจถึงจุดนี้ เราจะเห็นว่าเราก็จำเป็นต้องหาบุญที่เพิ่มขึ้น บุญที่ยังเกี่ยวกับอารมณ์กามก็เป็นปัจจัยที่ทำให้เราอยู่กับกิเลสตัณหา สนองตัณหาเรา

(๒) บุญขั้นรูปภูมิ หรือเรียกว่า รูปาวจรกุศล หมายถึงว่าบุคคลที่เจริญสมาธิภาวนา ทำให้จิตสงบ สามารถข่มระงับนิวรณ์ ๕ คือ ความชอบ ความไม่ชอบ ง่วง ฟุ้ง สงสัยได้ จนเข้าสู่สมาธิระดับฌานที่เรียกว่า “สมถกรรมฐาน” หรือฌานที่เกิดจากการเพ่งอารมณ์ นิวรณ์ ๕ คือ

- **กามฉันทะ** คือ ความพอใจในกาม ความต้องการ

กามคุณ

- พยาบาท คือ โกรธ ไม่ชอบ
- ถีนมิทธะ คือ ง่วงเหงาหาวนอน ความหดหู่
เซื่องซึม
- อุทธัจจกุกกุจจะ คือ ความฟุ้งซ่าน ร้อนใจ ความ
กระวนกระวาย กลุ้ม กังวล
- วิจิกิจฉา คือ ความลังเลสงสัย

หรือกล่าวอีกอย่างว่า บุญขั้นกามภูมิ เป็นบุญที่อาศัยรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส สิ่งที่เราให้เป็นเหตุให้เราเห็น และเป็นเหตุให้เราเห็น ทำให้เขารูสึกดี และมีความสุข เช่น

- บุญเกิดจากการให้รูปเป็นทาน เช่น เราให้รูปพระพุทธรูป พระพุทธรูปเจดีย์ ฯลฯ
- บุญเกิดจากการให้เสียงเป็นทาน เช่น เราถวาย เครื่องเสียง ระบบไมโครโฟน ระวัง ระบบคอมพิวเตอร์ ฯลฯ



พระภิกษุสงฆ์กำลังอ่านพระไตรปิฎก





- บุญเกิดจากการให้กลิ่นเป็นทาน เช่น ดอกไม้หอม น้ำหอม เครื่องหอม รูปเทียน ฯลฯ
- บุญเกิดจากการให้รสเป็นทาน เช่น การให้ทานอาหาร ผลไม้ที่มีรสเปรี้ยว หวาน ฯลฯ
- บุญเกิดจากการให้สัมผัสเป็นทาน เช่น พัดลมหรือเครื่องปรับอากาศ (ให้อากาศจากร้อนเป็นเย็น) ฮีทเตอร์ (ให้อากาศจากเย็นเป็นร้อน) เครื่องทำน้ำอุ่น (ให้น้ำเย็นเป็นน้ำอุ่น) เครื่องนึ่งห่ม (ป้องกันความร้อน ความหนาว) พรหม หรือพื้ที่ตี (จากแข็งเป็นนุ่ม จากขรุขระเป็นเรียบ) เบาะนั่ง (ทำให้อ่อนนุ่ม) ฯลฯ

(๓) บุญชั้นอรุณภูมิ ถ้าเจริญสมาธิภาวนาสูงขึ้นไปกว่ารูปฌาน จนถึงขั้นอรุณภูมิ คือไม่อาศัยรูป เป็นลักษณะกรรมฐานที่ดูนาม ดูใจเป็นอารมณ์ กุศลหรือฌานที่เกิดขึ้น ก็คือ “อรุณกุศล”

(๔) บุญชั้นโลกุตตรภูมิ เป็นบุญชั้นโลกุตตรธรรม คือการเจริญวิปัสณาภาวนาจนบรรลุอรियมรรค หรือที่เรียกว่า “โลกุตตรกุศล” อริยมรรคที่เกิดจากเจริญวิปัสสนากรรมฐาน จนทำให้เราชำระกิเลสได้ เป็นบุญที่เราไม่ต้องมาเวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏ ตั้งแต่สังสาระเบื้องต่ำ เบื้องกลาง และเบื้องสูง โดยไม่ต้องมาเกิดอีก เราเรียกว่า “มรรคกุศล” หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า บุญเป็นตัวชำระสังสาระที่เป็นกาม สังสาระที่เป็นรูป สังสาระที่เป็นอรุณ ก็พ้นจากสังสาระทั้งสิ้น

ฉะนั้นการที่เราทำบุญ หรือทำกุศลมันก็ตัวให้เรา
เลือก หรือตั้งเป้าหมาย บางคนมีตั้งเป้าหมายเพียงแค่มืออยู่
มีกิน ร่ำรวยเงินทอง มีครอบครัวมั่นคง เป็นต้น เป็นการ
หวังกุศลแค่กามภูมิ แต่ถ้าเป็นการระงับดับกิเลส มีความ
สุข แต่ยังไม่พ้นจากกิเลส ก็เป็นกุศลขั้นรูปภูมิ และ
อรุณภูมิ แต่ถ้าเป็นการดับสิ้นกิเลสก็เป็นกุศลขั้นโลกุ
ตตรภูมิดังเช่น เราตั้งเป้าหมายถึง “พระนิพพาน” หรือ
“นิพพานะปัจจะโย” คือเป็นบุญระดับชำระล้างกิเลส ให้หมด
กิเลส ดังนั้นเราก็ต้องเลือกบุญ ถ้าเป็นบุญที่เกี่ยวกับรูป กลิ่น รส
สัมผัส เช่น การสร้างโบสถ์ สร้างวิหาร เป็นต้น ก็ไม่ทำให้เราถึง
ซึ่งการระงับดับกิเลสได้ และถ้าเราเจริญวิปัสสนา ณ โคนต้นไม้ ใน
ถ้ำ มันก็ยังมีโอกาสถึงซึ่งมรรคผลนิพพานได้ หรือไม่บรรลุดุธรรม
อันเนื่องจากการเดินทางไกล อาจขาดแคลนอาหาร มีปัจจัยที่ไม่
เอื้อ เสี่ยงต่อการเจ็บป่วย น่าจะปลื้มใจ แต่กลับเป็นภาระในการ
เยียวยารักษา แต่ถ้าเราโชคดี มีกุฏิ มีศาลา มีวิหาร มีอาหาร ที่
อยู่อาศัยพร้อม โดยไม่มีความกังวลเรื่องอื่นใดได้ปฏิบัติธรรมอย่าง
สุขสบาย หรือ สุขาปฏิบัติทาเราก็มีโอกาสได้บรรลุดุธรรม ขึ้นอยู่
ที่ว่าเราปฏิบัติหรือไม่ ขึ้นอยู่กับว่าเราจะอาศัยเหตุปัจจัยเหล่านี้
อย่างไรให้เป็นคุณกับเรา ฉะนั้นบุญมีหลายอย่างและผลของบุญ
ก็เป็นไปตามเหตุของบุญที่เราทำ เราต้องการบุญเพื่อการดับ
ทุกข์เราก็สละตนเพื่อบำเพ็ญ เพื่อชำระกิเลสให้มากที่สุด แต่

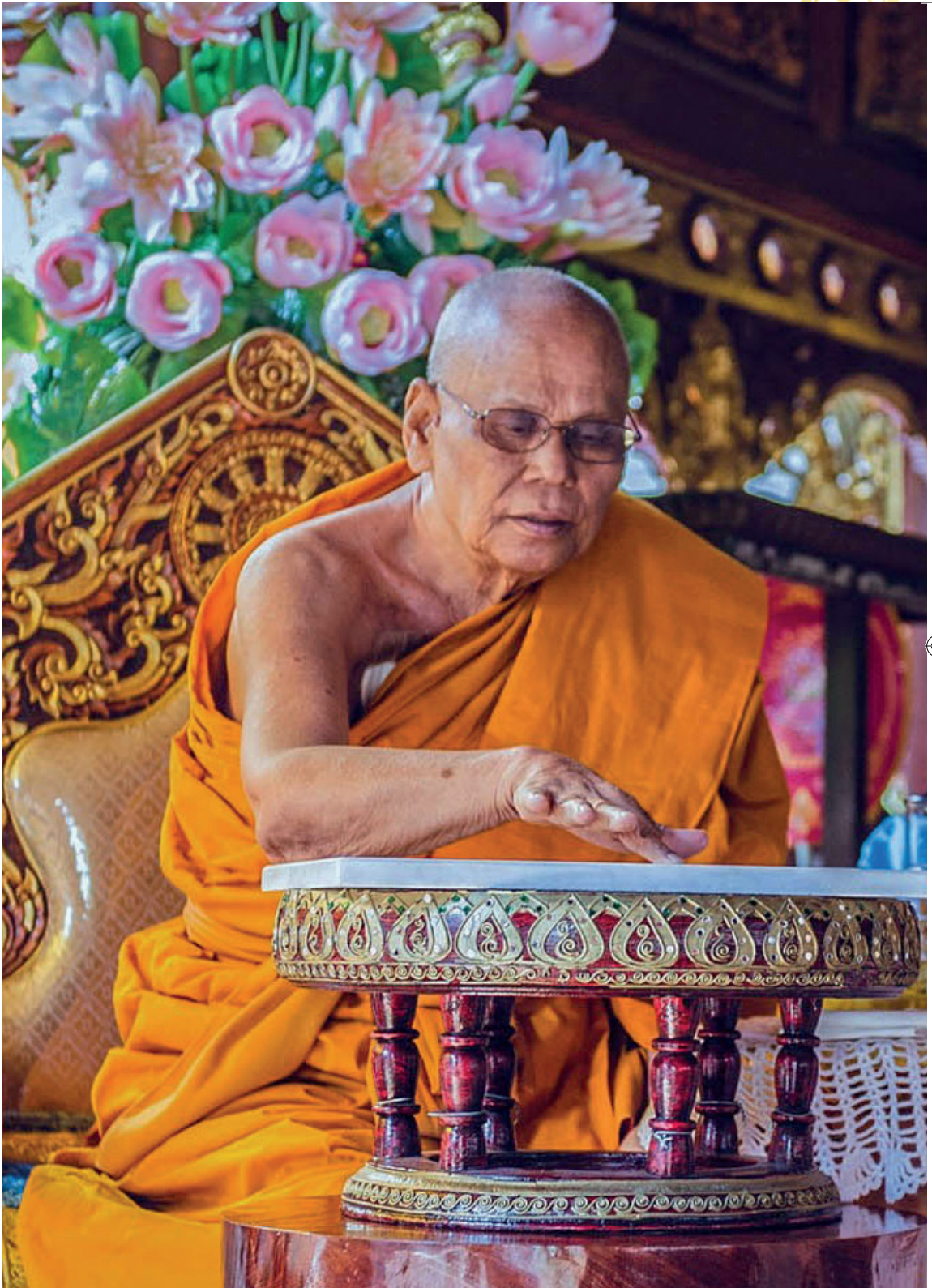


บางครั้งเหตุปัจจัยมันมีให้เราต้องทำต้องปฏิบัติอย่างนั้นอย่างนี้ เป็นเหตุปัจจัยที่ทำให้เราไม่สามารถเป็นอิสรภาพได้ อยู่ที่ว่าจะทำตนอย่างไร ทำจิตอย่างไร ให้การกระทำของเราที่กำลังทำอยู่เป็นคุณมากที่สุด ให้เป็นประโยชน์มากที่สุดกับสิ่งที่เราทำ ให้เป็นมหากุศลมากที่สุด ไม่ไปสนองตัณหาราคะ ไม่ไปสนองอกุศลใด ๆ ให้เน้นเป็นไปเพื่อประโยชน์เพื่อกุศล บางทีหลีกเลี่ยงไม่ได้และจำเป็นจะต้องทำอย่างนี้ ปฏิบัติอย่างนี้ แล้วเราจะทำอย่างไรให้มีประโยชน์มากที่สุด เราก็ต้องยึดหลักของปัญญาช่วย แต่ว่าให้เราพิจารณาว่ามาที่วัด แม้จะมาบวชระยะสั้นก็ตาม เรามาเพื่อเอาบุญ มาบวชเอาบุญ มาปฏิบัติเอาบุญ มาฟังธรรมเอาบุญ มาทำกิจกรรมทุกอย่างเพื่อบุญ ก็ให้เรานึกเสมอว่าทำประโยชน์ให้เป็นคุณให้มากที่สุด ถึงแม้จะไม่ได้บวชตลอดชีวิต แต่เราก็เป็นชาวพุทธตลอดชีวิต แต่ก็ให้เรารู้ว่าเราควรทำอย่างไรในฐานะชาวพุทธ ก็คือ “ทำดี ละชั่ว ทำใจให้บริสุทธิ์” นี่แหละจะเป็นทางแห่งความดับทุกข์ หรือทางแห่งการทำบุญของเรา ซึ่งเรามีวิธีการทำบุญหลายอย่าง ได้แก่ ทาน ศีล ภาวนา และบุญของเราจะสำเร็จได้อย่างไร ขึ้นภูมิหรือระดับจิตในการทำบุญของเราแบบไหน ระดับไหน จะทำให้เป็นทางแห่งความเจริญของเราให้มีความประณีตยิ่ง ๆ ขึ้นไปนั่นเอง การแสดงธรรมเป็นแค่การเตือนใจ เป็นอาหารใจ บำรุงจิตใจของเราให้รู้คุณค่าของการทำบุญ และต้องการยกจิตของเราให้สร้างบุญของเราให้สูงขึ้นจนถึงเป็นบุญเพื่อความดับทุกข์ หมดกิเลสเป็นที่สุด จงบังเกิด



กับเราทั้งหลาย ให้เรานั้นมีบุญอันประเสริฐ คือ “โลกุตตรกุศล”
เพื่อความดับอาสวกิเลสเป็นที่สุด จงบังเกิดผลแก่พวกเราทั้งหลาย
จงทุกท้าวหน้ากันด้วยเทอญ.







ความเปลี่ยนแปลง ที่เราไม่สามารถหยุดได้

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ อะจิ
รัง ะตะยัง กาโย ปะฐะเวงอะธิเสสสะติ

ฉุทโท อะเปตะวิญญาโณ นีรัตถังวะ กะลิงคะรัญ ติ

เราได้ สวด พุทธมนต์ เพื่ออุทิศบุญกุศลนี้ถึง
ท่านเจ้าประคุณสมเด็จพระพุทธชินวงศ์ (สมศักดิ์ อุปสโม) อดีต
เจ้าอาวาสวัดพิชยญาติการาม อดีตเจ้าคณะใหญ่หนกลาง
อดีตคณะกรรมการมหาเถรสมาคม อดีตประธานอำนวยการ
เผยแผ่พุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ท่านได้ถึงมรณภาพไปนั้น และที่
เราอุทิศทักษิณาให้เจ้าประคุณท่าน ก็เพราะเจ้าประคุณท่านได้
ส่งเสริมการปฏิบัติ โดยเฉพาะท่านมีความรู้เป็นศาสตราจารย์
พิเศษ เปรียญธรรม ๙ ประโยค และท่านสนใจเรื่องกัมมัญฐาน
และให้ความสำคัญกับการปฏิบัติอย่างมาก โดยเฉพาะแนวสติปัฏ
ฐาน ๔ ที่เราได้ฝึกสอนกันนี้ อาจารย์ได้มีโอกาสใกล้ชิดกับท่าน
พอสมควร และพระคุณท่านได้เคยมาอยู่ที่เชียงใหม่ มาพักและ
ทำคุณุภินิพจน์ที่เชียงใหม่ และท่านได้ปฏิบัติธรรมที่วิเวกอาศรม

พระภวานาธรรมาภีรัช วิ.



ชลบุรีกับหลวงพ่อกัณฑ์ทันตะ อาสภมหาเถระธัมมาจริยะ
 อัคคมหากัมมัฏฐานาจารย์ และท่านได้ให้การส่งเสริม
 งานกัมมัฏฐานพระภิกษุรูปใดที่จะเป็นพระอุปัชฌาย์
 หรือเจ้าอาวาสหรือพระครูสัญญาบัตรหรือเลื่อนสมณะ
 ศักดิ์ต้องเข้าปฏิบัติและเป็นผู้ที่จัดการการอบรม
 พระภิกษุสงฆ์ให้เป็นพระวิปัสสนาจารย์เพราะวัดทั่ว
 ประเทศไทยเรานั้นมีการตั้งเป็นสำนักปฏิบัติธรรม
 ประจำจังหวัด แต่ขาดพระภิกษุที่มีความรู้ด้านการปฏิบัติ
 กัมมัฏฐาน ก็มีโครงการฝึกอบรมพระวิปัสสนาจารย์ขึ้น
 มาอย่างต่อเนื่อง จนถึงตอนนี้ที่วัดพระธาตุศรีจอมทอง
 วรวิหาร ก็ยังมีการฝึกอบรมพระวิปัสสนาจารย์สงฆ์หน
 เนื้อจำนวน ๒๒๑ รูป

“ตามคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า
 ได้กล่าวถึงสังฆธรรม ๓ อย่าง คือ”

๑.ปริยัติสังฆธรรม ความรู้แบบทรงจำคำสอน
 ของพระพุทธองค์ที่พุทธศาสนิกชนควรจะศึกษาเล่า
 เรียน ได้แก่ พระบาลี และอรรถกถา รวมเรียกว่า
 พระไตรปิฎก



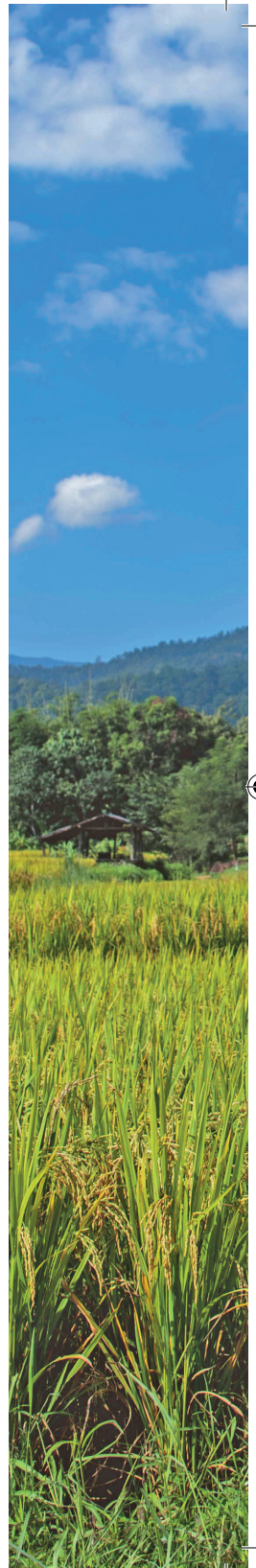
๒.ปฏิบัติสัทธรรม คือนำเอาคำสอนมาปฏิบัติ เช่น สติ
สัมปชัญญะ เป็นต้น เราได้ฟังจากครูบาอาจารย์แล้วน้อมนำเอา
หลักธรรมคำสอนที่ได้ศึกษาปริยัติธรรมมาประพฤติปฏิบัติให้เกิด
ผล เรียกว่า ไตรสิกขา



๓. **ปฏิเวธสัมฤทธิ์ธรรม** คือผลแห่งการหยั่งรู้ หรือผลอันจะพึงเข้าถึงหรือบรรลุได้ด้วยการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุธรรมชั้นพระอริยบุคคล มรรคผล และนิพพาน

“ตั้งเช่นกับเราเอาเมล็ดข้าวมาหนึ่งเมล็ดเราหย่อนเมล็ดข้าวเปลือกนั้นลงไปบนดินโคลนและงอกงายมาเป็นต้นกล้าเป็นต้นข้าว ได้รวงข้าว จากข้าวเมล็ดเดียวก็กลายเป็น ๒๐๐ เมล็ด แล้วเราเอาเมล็ดข้าว ๒๐๐ เมล็ดนั้นหว่านไปอีก เราก้จะได้รวงข้าวเป็น ๒,๐๐๐ เมล็ด ๔๐,๐๐๐ เมล็ด เป็นถัง เป็นกระสอบ เป็นฉาง เป็นเกวียน จากข้าว ๑ เมล็ดกลายเป็นข้าวเป็นเกวียน เกิดจากการเพาะปลูกครั้งแล้วครั้งเล่า ฉันทใดเราได้ธรรมะเพียงแค่ คำ หรือ ๒ คำ บทหรือสองบท ถ้าเรานำไปปฏิบัติก็จะเกิดให้เกิดผลเป็นคุณธรรมให้แก่เรา เรียกว่าเราเอาธรรมะมาเป็น **ที่พึ่งได้**” เหมือนกับเราได้เมล็ดผลไม้ที่หวานกรอบอร่อย รสดีมีมาก มีธาตุอาหารสูง มาเพาะเป็นต้นกล้า และบำรุงต้นกล้าให้เติบโตใหญ่ ออกดอก ออกผล เราก้มาชิมลิ้มรสดูว่าหวาน หอม กรอบ อร่อย เหมือนที่เขาพูดไหม เรียกว่าได้ผลและได้ลิ้มรสผลนั้นด้วย เหมือนกับเราได้รับคำสอนจากครูบาอาจารย์ แล้วเราก้ลงมือทำด้วยความตั้งใจทำ

พระภิกษุญาณวชิโรดม ภาวนาธรรมาภิรักษ์ วิ.







จริง ๆ มันก็ออกผล และลิ้มรสผลนั้นและได้รู้ด้วยตนเอง หรือ “ปัจจัยตัดตั้ง” ชาวบ้านที่เขาพึ่งข้าวเหนียว ต้องแช่ข้าว อย่างนี้ ต้องก่อไฟอย่างนี้ ต้องใส่ข้าวในหม้อหนึ่งอย่างนี้ ต้องใส่ให้ข้าวอย่างนี้ ใส่ไฟอย่างนี้ โดยมีขั้นตอนกระบวนการ ๑ ๒ ๓ ๔ อย่างนี้ มันก็จะกลายเป็นข้าวสุกที่เรากินได้ ฉะนั้น กระบวนการที่เปลี่ยนจากข้าวสารเป็นข้าวสุก เช่นเดียวกับพวกเรา มาปฏิบัติ ให้กายใจของเราเปลี่ยนสภาพจากคน ให้เป็นมนุษย์ คน คือ ยุง เมื่ออยู่ด้วยกันจะขัดแย้งกันด้วยลัทธิ ความเชื่อ ทักษะ มุมมอง ขัดแย้ง เอาไรต์เอาเปรียบ แต่คนในความหมายนี้ แปลว่าทำให้มันไปด้วยกันได้ แต่มันจะต้องผสมกัน **มนุษย์ คือ ผู้มีจิตใจที่สูงขึ้น คนที่มีสติ มีสมาธิ มีปัญญา มีศีล มีธรรม** ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน ไม่ถือพวกเขา พวกเรา จนอยู่ร่วมโลก ร่วมประเทศด้วยกัน มองคนอื่นเป็นเพื่อน สัตว์ด้วยกันทั้งหลายเป็นเพื่อนทุกข์เพื่อนสุข เกิดแก่เจ็บตายด้วยกันทั้งหมดทั้งสิ้น เอื้อเพื่อเกื้อกูลกัน ถ้าเราได้เป็นมนุษย์เรามาบวชเป็นพระภิกษุ สามเณร แม่ชี โยคี ก็มารักษาศีล ๕ ศีล ๘ ศีล ๑๐ หรือศีล ๒๒๗ ซึ่งเป็น ปุถุชนที่เรียกว่า อวิชชาเบาบาง ยังรู้จักบุญรู้จักบาป อยากจะทำบุญอยากจะทำบาป จากสาธุชนเป็นกัลยาณชน ต่อมา เจริญสติ เจริญวิปัสสนาจนบรรลุมรรคผล จนเป็นอริยชนและ

สามารถบรรลุธรรม ขจัดกิเลสได้ เราเรียกว่าบรรลุมรรคผล ดังนั้น
 จากอัมฤชปุณฺณ เป็น ปุณฺณ คือ ผู้มีกิเลสหนา
 จากปุณฺณ เป็น กัลยาณชน
 จากกัลยาณชน เป็น อริยชน
 วันนี้เราสวดมนต์บท “สังฆคุณ”

“ยะทิทัง จัตตาริ ปุริสะยุคานิ อัญฺฐะปุริสะปุคคะลา เอสะ
 ะคะวะโต สภาวะะสังโฆ อาหุเนโย ปาหุเนโย ทักขิเนโย
 อัญฺชะลีกะระณิโย อะนุตตะรัง ปุญฺญัญฺเจตตัง โลกัสสาติ”
 คุณสมบัติของพระอริยะมีคุณธรรม คือ

๑. สุปะฏิปันโน คือ ปฏิบัติดี

๒. อุษุปะฏิปันโน คือ ผู้ปฏิบัติตรง

๓. ญายะปะฏิปันโน คือ ผู้ปฏิบัติธรรมเพื่อบรรลุ
 พระนิพพาน

๔. สามีจิปะฏิปันโน คือ ผู้ปฏิบัติชอบ พระอริยะทั้ง ๔
 จะปฏิบัติ ๔ คู่ หรือแบ่งตามสภาวะจิตเป็น ๘ ประเภท เขาเรียก
 ว่า

- | | | |
|----------|---------------|-------------|
| คู่ที่ ๑ | โสดาปัตติมรรค | โสดาปัตติผล |
| คู่ที่ ๒ | สกทาคามิมรรค | สกทาคามิผล |
| คู่ที่ ๓ | อนาคามิมรรค | อนาคามิผล |
| คู่ที่ ๔ | อรหัตตมรรค | อรหัตตผล |



โสดาปัตติมรรค สกทาคามิมรรค อนาคามิมรรค และ
 อรหัตตมรรค จะมีฐานะแห่งผลิตจิตตามคำอธิษฐานที่ตนภาวนา
 ได้ ๑ นาที ๒ นาที ๕ นาที ๑๐ นาที ๑ ชั่วโมง ๒ ชั่วโมง หรือ ๑๐
 ชั่วโมงเป็นต้น นี้เรียกว่า “โสดาปัตติผล” แต่ถ้าท่านอยู่ในฐานะ
 ปกติไม่อยู่ในองค์ภาวนา ไม่อยู่ในสมาบัติภาวนานั้น เราเรียกว่า
 “โสดาบัน” “สกทาคามี” “อนาคามี” “อรหัตต์”
 เช่น ตอนนี้เป็นพระ เราเรียกว่า “พระ” สมมุติตอนที่
 เรากำลังยืน เดิน นั่ง เกิดความโกรธขึ้นมาเป็นพินเป็นไฟ
 หน้าดำหน้าแดง บางท่านถึงกับตำหรือประทุษร้ายขณะที่
 นุ่งผ้าเหลืองอยู่ โดยสภาพ โดยวินัยยังเป็นพระ แต่ยังมี
 “โทสจิต” ถ้าตรงข้ามขณะที่เรายืน เดิน นั่ง โยคีนักปฏิบัติ ถ้า
 เกิด โลภะ โทสะ โมหะ พุ้งซ่าน ตอนนั้นสภาพจิตของเราไม่ใช่
 โยคีที่ดี เป็นตัวกิเลส แต่เราก็ไม่ได้เสียสถานะของโยคี ยังนุ่ง
 ขาวเหมือนเดิม

พระโสดาบัน พระสกทาคามี พระอนาคามี และ
 พระอรหัตต์ ยกตัวอย่าง “พระโสดาบัน” สภาพจิตของ
 โสดาบัน บางครั้งก็มีราคะจิต โทสะจิต โมหะจิต แต่มีกำลัง
 ไม่เกรงกลัวจนขนาดที่ทำให้ล่วงศีลได้ ซึ่งพระโสดาบัน มีสามิ
 ภรรยาได้ มีครอบครัวได้ เพราะยังมีราคะ แต่ไม่มีมิถฉาปฏิรูป ไม่มี
 ความเห็นผิด ท่านเชื่อเรื่องกรรม เรื่องบาป เรื่องบุญ ถือศีล ๕



ได้บริสุทธิ์ แต่ยังมีกิเลสอยู่ (โลภะ โทสะ โมหะ) นั่นคือฐานะของท่านเป็น “พระโสดาบัน” แต่เมื่อใดที่ท่านได้เจริญสมาธิ ภาวนา ยกตัวอย่างเช่น เรามาทวนญาณ มาปฏิบัติจนพื้นฟูสภาพองค์มรรค องค์ฌานเกิดขึ้น สามารถเข้าสู่ผลสมาบัติได้ นี่เขาเรียกว่า “ได้เสวยโสดาปัตติผลญาณ” นั่นคือ “โสดาปัตติผลจิต” เกิดขึ้น แต่อยู่ได้เพียง ๕ นาที ๑๐ นาที หรือ ๑ ชั่วโมง ๒ ชั่วโมง เป็นต้น หลังจากนั้นไม่ได้ปฏิบัติก็เข้าสู่ภาวะจิตปกติ เป็นกุศลจิตบ้าง อกุศลจิตบ้าง และอาจจะมีการครอบงำเป็นหลักเป็นฐาน แต่ก็ยังมีกิเลส แต่กิเลสไม่ถึงขั้นล่วงศีล ปฏิบัติตามวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม เป็นต้น นี่ก็ยังมีสถานภาพเป็น “พระโสดาบัน” แปลว่า ผู้ตกระแหสพระนิพพานหมายความว่า จะไม่หวนกลับไปเกิดในอบายภูมิแล้ว อย่างมากไม่เกิน ๗ ชาติจะไปสู่พระนิพพาน และบรรลุพระอรหันต์แน่นอน ฐานะของท่านก็ไม่เสียจากการเป็น “พระโสดาบัน” เมื่อพระโสดาบันเบื่อหน่ายเห็นโทษจากกิเลส ขยัน บากบั่น พากเพียร เห็นโทษของกาม ฝึกปฏิบัติ มาภาวนา มาฟังธรรม อาจจะบรรลุเป็น

พระภิกษุธรรมมาภิรัช วิ.



“พระสกทาคามี” “พระอนาคามี” และ “พระอรหันต์” ในชาตินี้ก็ได้ แต่ถ้าท่านไม่ได้บรรลุในชาตินี้เกิดอีกเป็นชาติที่ ๒ ชาติที่ ๓ ชาติที่ ๔ ฯลฯ ชาติใดชาติหนึ่ง ก็อาจจะบรรลุเป็น “พระอรหันต์” แต่ถึงอย่างนั้นในรัตนสูตร ก็ได้แสดงว่า แม้จะมีชีวิตอันแสนประมาน แม้ไม่ได้ทำความดี ไม่ได้ภาวนามากมายนัก แต่พระโสดาบันนั้นจะไม่เกิดชาติที่ ๘ ซึ่งชาติที่ ๗ นี้ก็จะเป็เหตุ เป็นบารมี เป็นแรงบันดาลใจให้ท่านซึ่งสังเวชธรรมที่จะต้องบำเพ็ญเพียรจนบรรลุเป็น “พระอรหันต์” และยังมีพระโสดาบันที่บรรลุธรรมได้ภายใน ๑ ชาติ ก็บรรลุเป็นพระอรหันต์ได้เขาเรียกว่า “เอกพีชีโสดาบัน” แปลว่าผู้มีปัญญาเก่งกล้า

พระโสดาบันที่บรรลุพระอรหันต์ในชาติที่ ๒ - ๖ ชาติใดชาติ



พระภวานาธรรมาภีรัช วิ.

หนึ่ง เขาเรียกว่า “**พระโกลังโกละโสดาบัน**” คือพระโสดาบันที่มีศรัทธาแก่กล้าปานกลางพระโสดาบันที่บรรลुพระอรหันต์ในชาติที่ ๗ เรียกว่า “**พระสัตตชัตตปุรมะโสดาบัน**” ได้แก่พระโสดาบันที่มีสมาธิอินทรีย์อ่อน ฉะนั้นการมีสมาธิมากเกินไปทำให้การวิปัสสนาภาวนาช้า นั่นหมายถึงเสวยทุกข์ไปอีก ๗ ชาติถึงจะบรรลุพระอรหันต์พระโสดาบันทั้ง ๓ ประเภท ท่านเห็นความไม่เที่ยงของสังขาร เห็นทุกข์ของสังขาร บากบั่น เจริญวิปัสสนาบรรลุธรรมเป็น พระสกทาคามี “**สกทาคามี**” แปลว่า ผู้กลับมาสู่กามภูมิอีกครั้ง คือมุ่งหมายถึงว่า บุคคลใดที่บรรลุเป็น “**พระสกทาคามี**” ทำให้ราคะ โทสะ โมหะ เบาบาง ถ้าจะกลับมาบนโลกมนุษย์อีกครั้ง ตายจากมนุษย์ไปเกิดเป็นเทวดา ตายจาก



พระภวนาธรรมาภิรัช วิ.



เทวดาก็มาเกิดเป็นมนุษย์อีกครั้ง และก็บรรลुเป็นพระอรหันต์ใน
 เพศภูมิมนุษย์ แต่บางพระสกทาคามีบางองค์พอเป็นมนุษย์ก็เจริญ
 วิปัสสนาภาวนาต่อก็อาจเป็นพระอรหันต์ในชาติมนุษย์ก็ได้ หรือ
 ตายจากมนุษย์ไปเกิดเป็นเทวดาเจริญวิปัสสนาในเทวโลก จน
 กลายเป็นพระอรหันต์ในเทวโลกก็ได้ หรือว่าพวกเทวดา พรหม
 ที่ได้ฟังธรรมจากพระพุทธเจ้าได้บรรลुเป็นพระสกทาคามี และ
 เจริญวิปัสสนาต่อจนเป็นพระอรหันต์ในเทวโลก พรหมโลกก็ได้
 หรือว่าบรรลुในเทวโลก หรือพรหมโลกนั้นสิ้นบุญในเทวโลกหรือ
 พรหมโลก และกลับมาเกิดเป็นมนุษย์จึงได้บรรลุเป็นพระอรหันต์
 ในมนุษย์โลกก็ได้ “พระสกทาคามี” ในความหมายที่พูดถึงนี้ท่าน
 มุ่งหมายถึงว่า บรรลุเป็นพระสกทาคามีตอนเป็นมนุษย์ ตายจาก



มนุษย์จึงไปเกิดเป็นเทพ ตายจากเทพกลับมาเกิดเป็นมนุษย์จึงได้
 บรรลุธรรมเป็น “พระอรหันต์” นี้เขาเรียกว่ากลับมาเกิดครั้งเดียว
 ถ้าพระสกทาคามีไม่ประมาท คิดว่าภพภูมิเป็นทุกข์ ไม่อยากจะ
 ทุกข์ในภพหน้าแม้ว่าจะไปเกิดเป็นเทวดา อินทร์ พรหมก็ตาม มัน
 ก็คือทุกข์ ท่านจึงบากบั่น พากเพียร เจริญวิปัสสนากรรมฐานอีก
 ระดับขึ้นไปอีก ก็บรรลุธรรมเป็น “พระอนาคามี” “พระอนาคามี”
 แปลว่า ผู้ไม่กลับมาสู่กาม หรือกามภูมิ คือ บุคคลใดที่เกิดมาเป็น
 อนาคามีจิตของบุคคลนั้นหมดกามราคะ นั่นคือ

๑. ไม่มีความยินดีพอใจในกามในเรื่องของผู้หญิงผู้ชาย ไม่
 ได้เกิดจากการหมดสภาพ แต่หมดจากจิต

๒. ไม่มีโทสะ ความโกรธ ความอิจฉาริษยาไม่มี ปราศจาก
 ราคะนั้นหมายความว่า บุคคลใดที่เกิดมาเป็น “พระอนาคามี”
 พอตายไปแล้วก็ไปเกิดในพรหมโลก เมื่ออยู่ในพรหมโลกก็บำเพ็ญ
 วิปัสสนากรรมฐานต่อก็มีพระอนาคามีหลายประเภท เมื่อไปเกิด
 ในพรหมโลกก็บำเพ็ญวิปัสสนาต่อแล้วบรรลุเป็น “พระอรหันต์”
 ตอนที่ท่านไปเกิดในภูมิใด ๆ ก็ตาม มีอายุแค่ครั้งกัลป์ของกัลป์นั้น
 ๆ เช่นอายุของกัลป์นั้น ๆ ๑๐๐ ปี ก็จะไม่เกิน ๕๐ ปี จะบรรลุเป็น
 พระอรหันต์ แต่บางประเภทก็คือบรรลุเป็นพระอรหันต์ในช่วง
 ที่ ๒ ของกัลป์ แต่พระอนาคามีบางท่านมีบารมีแก่กล้าไม่ต้องมี
 ความพากเพียรมากก็บรรลุเป็น “พระอรหันต์”
 แต่พระอนาคามีบางท่านก็ใช้ความเพียรแก่กล้าจึงบรรลุเป็น “พระ
 อรหันต์” ได้ พระอนาคามีที่พิเศษไปเกิดในพรหมโลก ที่เราเรียก



ว่า “สุทธาวาส” “พระสุทธาวาส” มี ๕ ชั้น คือ อวิหา อตปปา สุ
 ทัสสา สุทัสสี อกนิฏฐา ที่เราท่องในธรรมจักรกับปวณฺณสูตร “อ
 วิหา เทวานัง สัททัง สุตะวา..... อตปปา..... สุทัสสา....สุทัสสี...อก
 นิฏฐา.....” ได้แก่

๑. อวิหา ภูมิของพรหมที่อยู่สูงสุดในชั้นและสมบัติจนหมด
 อายุขัย บุพกรรมคือ อำนาจสัทอินทรีย์ (ศรัทธา)

๒. อตปปา ภูมิของพรหมที่มีความสงบเยือกเย็นไม่เดือด
 เนื้อร้อนใจ บุพกรรม คือ อำนาจวิริยอินทรีย์ (ความเพียร)

๓. สุทัสสา ภูมิของพรหมที่มีร่างกายสวยงาม, เห็นสิ่งต่างๆ
 ได้อย่างแจ่มชัด บุพกรรมคือ สตินทรีย์ (สติ)

๔. สุทัสสี ภูมิของพรหมที่มีความบริบูรณ์มากกว่าสุทัสสา
 พรหม บุพกรรมคือ สมาอินทรีย์ (สมาธิ)

๕. อกนิฏฐา ภูมิของพรหมที่สมบูรณ์ด้วยทิพยสมบัติ
 และความสุขอันหาได้ยากในภูมิอื่นเรียกว่า ภาวคคภูมิ บุพกรรมคือ
 ปัญญินทรีย์ (ปัญญา) พระอนาคามีที่ไปเกิดในชั้น “อวิหาภูมิ”
 ตายจากชั้นอวิหา ก็ไปเกิดในชั้น “อตปปาภูมิ” จนถึงตายจาก
 ชั้น “อกนิฏฐาภูมิ” จนได้เป็น “พระอรหันต์” ที่เขาเรียกว่า “อุท
 ังโสโตอกนิฏฐคามิ” คือพระอนาคามีที่ยินดีในการเกิดในพรหม
 โลกพระสุทธาวาสภูมิ อีก ๕ ภูมิด้วยกัน จึงได้เป็นพระอรหันต์ คือ
 พระอนาคามีที่ไม่เกิดในมนุษย์โลก เทวโลก แต่มาเกิดในพรหมโลก
 ที่แสดงไว้ในคัมภีร์

ฉะนั้น ก็คือว่าพรหมโลกเขาไม่มีกาม เขาไม่มีโกรธ ไม่มีโทสะ คือพรหมวิหารนั้นแหละ ถ้าพระอนาคามีที่เป็น มนุษย์นั้นเจริญวิปัสสนาต่ออีก จนเจริญถึงมรรค ถึงผล พอ บรรลุมรรคผลครั้งสุดท้าย คือครั้งที่ ๔ เราเรียกว่า “พระ อรหันต์” อรหันตะ แปลว่า ผู้ไม่มีที่เร้นลับ ผู้ไม่มีจุดที่ มัจจุราชจะเห็นได้แล้ว ผู้ควรแก่การบูชา คือกิเลสหมดสิ้น ที่ เรียกว่า “รูปราคะ อวิชชา โมหะหมดสิ้น” ความยินดีแม้แต่ ในฌาน ในรูปฌาน อรูปฌาน ความยินดีในสมบัติ ความ ยินดีในการเกิดในพรหมโลก ไม่มีแก่พระอรหันต์ หมายความว่า “ถ้าสิ้นกิเลสก็บรรลุธรรม เข้าสู่พระนิพพาน” “พระ อรหันต์” คือ ผู้ที่หมดกิเลสทั้งสิ้น ความหลงติดอยู่ในสังสาร ะไม่มี ความฟุ้งซ่านไม่มี ฉะนั้น การที่เราสวดมนต์จะต้องรู้ ความหมาย ว่า พระอริยะ ซึ่งแปลว่า ผู้เจริญในธรรมแล้ว เป็น ผู้หมดกิเลสไปที่ละชั้น ทีละชั้น ตั้งแต่พระโสดาบัน จนถึงพระ อรหันต์ นี้แหละเขาเรียกว่า “พระสงฆ์” หรือเรียกอีกอย่าง หนึ่งว่า “พระอริยสงฆ์” ที่เราพูดว่า สุปฏิปันโน ภาวะวะโต สาวะกะสังโฆ พระสงฆ์สาวกของ พระผู้มีพระภาคเจ้าปฏิบัติดีแล้ว สังฆัง นะมามิ ข้าพเจ้าขอ นอบน้อมพระสงฆ์ “พระอริยสงฆ์” มุ่งหมายถึงพระสงฆ์





ที่บรรลุดุธรรมนี้ อาจเป็นภิกษุ หรือภิกษุณี หรืออุบาสก หรืออุบาสิกาก็ได้ เป็นสามเณร เป็นแม่ชี เป็นโยคี ก็ได้ ฉะนั้นการที่เราจะไปโมเมกันว่า หลวงปู่ฉันมรณภาพเมื่ออายุ ๙๐ ปี ท่านไปสู่อปรินิพพานแล้ว เราพูดเอง แต่ท่านอาจจะใช่หรือไม่ใช่ก็ได้ ฉะนั้น เราที่จะพูดว่าบุคคลนี้เป็นพระสุปฏิปันโนนั้น ก็หมายถึง พระปฏิบัติดี พระปฏิบัติชอบ อาจจะเป็นพระที่เป็นปุถุชนที่มีศีล มีธรรม แต่เป็นพระอริยะก็ต้องรู้ว่าพระอริยะชั้นไหน ชั้น ๑ หรือชั้น ๒ หรือชั้น ๓ หรือชั้น ๔ เข้าสู่ขั้นดับขันธปรินิพพาน

ฉะนั้นในบทสวดที่เราบทแรก คือ “ยะถาปิ เสลา วิปุลานะกัง อาหัจจะ ปัพพะตา สมะนตา อะนุปะริเยยยุง....” หมายความว่ามนุษย์เรานี้เป็นจำนวนมากได้ดำเนินชีวิตที่ไม่แน่นอน ไม่มีที่พึ่ง ไม่ว่าจะบุคคลนั้นจะเป็นพระราชา พรหม พ่อค่านักธุรกิจ วรรณะศูทร หรือจันทาล ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะไหนก็ตามเหมือนกับว่าถูกภูเขากลิ้งมาทับไม่รู้จะไปทางไหน พ้น แต่ถ้าบุคคลใดเอาพระพุทธเจ้า หรือพระสงฆ์ ที่เรียกว่า “พุทธธัมเม จะ สังฆะ....” คือมีความศรัทธา และเลื่อมใสไม่หวั่นไหวในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ได้ประพฤติปฏิบัติ ทางกาย วาจาใจ ของตนเองให้สะอาด บุคคลนั้นย่อมมีโอกาสได้พบความปราโมช ความปิติ ความยินดีในสุคติสวรรค์ได้ แต่ถ้าบุคคลนั้นไม่มีธรรมเหล่านี้เป็นที่พึ่ง เลยเราจะก้าวไปสู่ความแก่ ความเจ็บ ความตายอย่างไรที่พึ่ง ฉะนั้น เราทั้งหลายเมื่อความแก่ ความเจ็บ

ความตาย มาบีบคั้นเราอยู่ดังเช่นชาวต่างชาติที่มาปฏิบัติธรรม ได้บอกว่า “ผมไม่มีทุกข์เลย ผมมีความสุข” ก็เลยอธิบายว่า ในพระพุทธศาสนา ทุกข์มี ๓ ระดับ คือ

ระดับที่ ๑ ทุกขะทุกข์ คือ ทุกข์แท้ ๆ เช่น ความป่วยไข้ ไม่สบายจากโรคภัยไข้เจ็บ ปวดเจ็บ เหน็บชา เมื่อยขบ เป็นโรคเป็นภัย

ระดับที่ ๒ วิปริณามทุกข์ คือ สุขที่มีความผันแปร เช่น กำลังหัวเราะอยู่ดี ๆ ความสุขหาย หรือเวลานั่งภาวนาสุขสบายสักครู่ความสุขสบายหาย ทุกขเวทนาเกิด

ระดับที่ ๓ สังขารทุกข์ คือทุกข์ของสังขาร คือความเปลี่ยนแปลงที่เราไม่สามารถหยุดมันได้ หมายถึงว่า ร่างกายของเรามีการเกิดดับ ตั้งแต่เราคลอดเซลล์ของร่างกาย เซลล์ของผิวหนังผันแปรเกิดดับ ทุกส่วนของร่างกาย ตั้งแต่เส้นผม ขน เล็บ ฟันหนัง มีความผันแปรเกิดดับจากเด็กน้อยมาหาเด็กวัยรุ่น มาเป็นหนุ่มสาว มาสู่วัยกลางคน มาสู่วัยชรา นั่นคือมันผันแปรเกิดดับ เช่น หนังเหี่ยว ฟันหัก กำลังตก เป็นต้น

ซึ่งเป็นสัจธรรม เป็นสิ่งที่เตือนใจเรา ว่าเราสองกระจกจะให้เห็น
ตัวเองว่าเส้นผมเปลี่ยนสี มีความเหี่ยวของผิวหนัง เป็นต้น
ฉะนั้นเมื่อถึงจุดหนึ่ง มันอยู่ไม่ได้ สังขารแตกสลาย ถึงแก่ความ
ตาย ที่แม้ว่าพระราชคณะ หลวงปู่ ครูบาอาจารย์ก็มีมรณภาพ
ศรัทธาญาติโยมก็ถึงแก่กรรมไป



“เห็นชัดในใจตน
จึงทำให้เป็นผู้ที่มั่นคง”





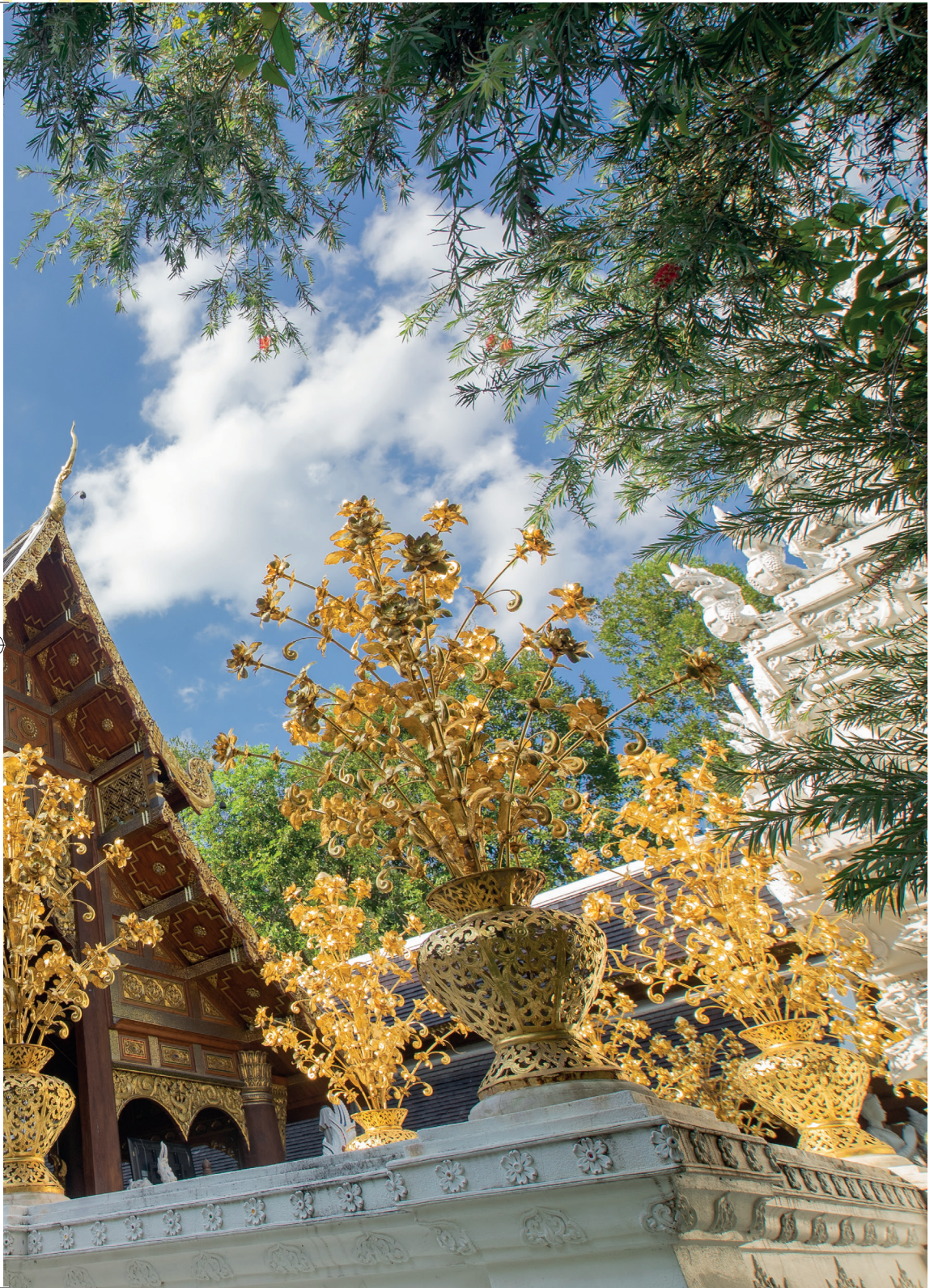
สัตว์ทั้งหลายก็ตายไป มนุษย์ตายไปแล้ว สัตว์ตายไปแล้ว
 อีกสักก็ชีวิตที่จะมาเกิดใหม่เป็นมนุษย์ นอกนั้นก็เกิดเป็น
 สัตว์เดรัจฉานบ้าง เปเรตบ้าง อสุรกายบ้าง สัตว์นรกบ้าง
 มนุษย์บ้าง เทวดาบ้าง พรหมโลกบ้าง ตามบุญตามบาปของตน
 ฉะนั้นพวกเราก็จะมีโอกาสว่า จะมีสิทธิ์มาเกิดเป็น
 มนุษย์ได้แค่ไหน เป็นเรื่องที่ยากมาก พ่อแม่ของเราจะเป็นใคร
 เราอาจจะไปเกิดกับหลาน หรือเหลน ฉะนั้นต้องอบรมอนาคต
 หลาน หรือเหลนของเราให้มีศีลมีธรรมให้ดี อบรมให้รู้จักพระ
 ศาสนา อบรมให้รู้จักบาปกรรม เรื่องเรื่องกุศล หรืออกุศล สร้าง
 ความรักความผูกพัน เพราะเราจะต้องฝากชีวิตไว้กับหลาน
 เหลน ถ้าเราทำตนเองให้เข้าถึงโสดาบันได้ นั่นแสดงว่าเป็น
 เครื่องการันตีว่า เราจะไปเกิดที่ไหน เราจะได้สุคติ เราจะได้
 มนุษย์สมบัติ ไม่ว่าจะไปเป็นในชนชาติไหนก็ตาม แต่เรามี
 คุณธรรมเป็นเครื่องการันตี และยังมีโอกาสมาปฏิบัติธรรมได้.

เจริญพร



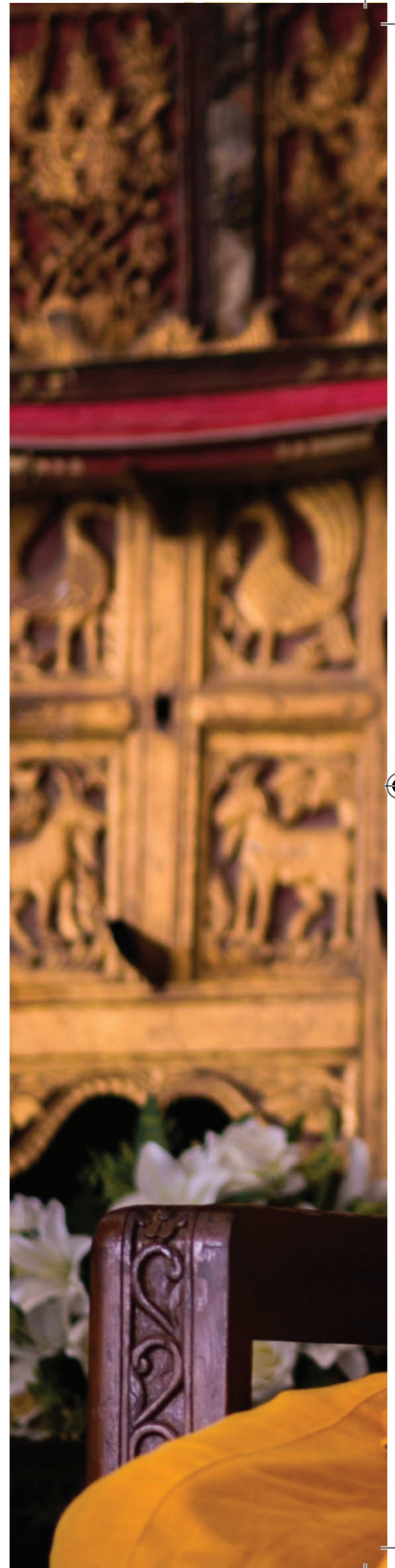
พระภาวนาธรรมาภิรักษ์ วิ.





พระภาวนาธรรมมาภิรัช วิ.
(พระอาจารย์สุพันธ์์ อัจฉินลีโล)
รองเจ้าคณะอำเภอเมืองเชียงใหม่
เจ้าอาวาสวัดร่ำเปิง (ตโปทาราม)
ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

พระภาวนาธรรมมาภิรัช วิ.







เจ้าอาวาสวัดไร่เปิง (ตโปทาราม) รูปปัจจุบัน

ประวัติท่านเจ้าอาวาสโดยสังเขป

พระภิกษุธรรมาภิรัช วิ. รองเจ้าคณะอำเภอเมืองเชียงใหม่
เจ้าอาวาสวัดไร่เปิง (ตโปทาราม) ตำบลสุเทพ อำเภอเมืองเชียงใหม่
จังหวัดเชียงใหม่

นามเดิม สุพันธ์ จินาดีะ

เกิด วันจันทร์ ขึ้น ๖ ค่ำ เดือน ๒ ปีฉลู

ตรงกับวันที่ ๒๓ มกราคม พ.ศ. ๒๕๐๔

บ้านเลขที่ ๗๑ หมู่ ๑ บ้านวังหม้อ ต.ทุ่งศรี อ.ร้องกวาง จ.แพร่

บุตรของ พ่อวงศ์ แม่เฮือน จินาดีะ

มีพี่น้องด้วยกัน ๙ คน เป็นผู้ชาย ๕ คน ผู้หญิง ๔ คน

เป็นบุตรคนที่ ๕ ของครอบครัวจินาดีะ

พระภิกษุธรรมาภิรัช วิ.

บรรพชาเป็นสามเณร

วันที่ ๒๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๑๘ ณ วัดวังหม้อ ต.ทุ่งศรี อ.ร้องกวาง
จ.แพร่ โดยมี พระครูรัตนปัญญาภรณ์ เป็น พระอุปัชฌาย์

อุปสมบท

วันที่ ๒๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๕ ณ พัทธสีมาวัดวังหม้อ ต.ทุ่งศรี
อ.ร้องกวาง จ.แพร่

พระครูสุวรรณวรคุณ อดีตเจ้าคณะอำเภอร้องกวาง เป็น
พระอุปัชฌาย์

พระครูรัตนปัญญาภรณ์ รองเจ้าคณะอำเภอร้องกวาง เป็น
พระกรรมวาจาจารย์

พระครูสุนทรธรรมสาร วัดบุญภาค ต.แม่ยางร้อง อ.ร้องกวาง จ.แพร่ เป็น
พระอนุสาวนาจารย์



วิทยฐานะ

มัธยมศึกษาปีที่ ๖

โรงเรียนธรรมราชศึกษา วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร อ.เมือง
จ.เชียงใหม่

นักธรรมชั้นตรี – โท - เอก

สำนักเรียนคณะจังหวัดแพร่

อภิธรรมบัณฑิต

อภิธรรมโชติกะวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

งานปกครอง

พ.ศ. ๒๕๓๑

รองเจ้าอาวาสวัดดอกเอื้อง ต.ศรีภูมิ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๓๔

ทำการแทนรักษาการเจ้าอาวาสวัดไร่เปิง (ตโปทาราม)

ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๓๗

รักษาการเจ้าอาวาสวัดไร่เปิง (ตโปทาราม) ต.สุเทพ อ.เมือง

จ.เชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๓๙ – ปัจจุบัน

เจ้าอาวาสวัดไร่เปิง (ตโปทาราม) ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๕๙

รักษาการเจ้าคณะตำบลสุเทพ เขต ๒ ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๖๐

เจ้าคณะตำบลสุเทพ เขต ๒ ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๖๒

รองเจ้าคณะอำเภอเมืองเชียงใหม่

งานการศึกษาสงฆ์/ตำแหน่งหน้าที่สนองงานคณะสงฆ์:

พ.ศ. ๒๕๒๙

ครูสอนพระปริยัติธรรม สำนักเรียนวัดเมืองมาง อ.เมือง จ.เชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๓๔

ครูใหญ่สำนักเรียนพระอภิธรรม วัดเมืองมาง อ.เมือง จ.เชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๓๕

ครูใหญ่สำนักเรียนพระปริยัติธรรม วัดร่ำเปิง (ตโปทาราม)

อ.เมือง จ.เชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๓๗

เจ้าสำนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรม วัดร่ำเปิง (ตโปทาราม)

อ.เมือง จ.เชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๓๐ – ๒๕๓๖

กรรมการคุมสอบธรรมสนามหลวง คณะจังหวัดเชียงใหม่



พ.ศ. ๒๕๓๗ - ปัจจุบัน

กรรมการอำนวยการสอบธรรมสนามหลวง คณะจังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๓๘ - ปัจจุบัน

อาจารย์สอนวิชาธรรมภาคปฏิบัติ แก่พระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตเชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๓๘ - ปัจจุบัน

อาจารย์สอนวิชาธรรมภาคปฏิบัติ แก่พระนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตแพร่

พ.ศ. ๒๕๓๘ - ปัจจุบัน

อาจารย์สอนวิชาธรรมภาคปฏิบัติ แก่พระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพระพุทธชินราช จังหวัดพิษณุโลก

พ.ศ. ๒๕๕๙ - ปัจจุบัน

อาจารย์สอนวิชาธรรมภาคปฏิบัติ แก่พระนิสิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตจังหวัดพะเยา

พ.ศ. ๒๕๕๙

คณะกรรมการกองงานเลขานุการ ขับเคลื่อนโครงการสร้างความปรองดองสมานฉันท์ โดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา “หมู่บ้านรักษาศีล ๕” ประจำหนเหนือ

พ.ศ. ๒๕๕๙

รองประธานคณะกรรมการบริหาร ศูนย์ประสานงานสำนักปฏิบัติ
ธรรมประจำจังหวัดแห่งประเทศไทย (ศปท.)

พ.ศ. ๒๕๖๐

กรรมการที่ปรึกษาคณะพระธรรมจาริก โครงการพระธรรมจาริก
ในความอุปถัมภ์ของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และมูลนิธิ
เผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่นชนถิ่นกันดาร ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระ
ศรีนครินทราบรมราชชนนี

พ.ศ. ๒๕๖๐

กรรมการบริหาร ศูนย์ประสานงานสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัด
แห่งประเทศไทย (ศปท.)

พ.ศ. ๒๕๖๑

ประธานคณะกรรมการดำเนินงาน บริหารรายการวิทยุคณะสงฆ์
อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๖๒

ประธานกรรมการ คณะกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์การขอจัด
ตั้งสำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดเชียงใหม่ ประจำปี ๒๕๖๒
คณะสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่ และสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัด
เชียงใหม่



สมณศักดิ์

พ.ศ. ๒๕๓๗

เป็นพระฐานานุกรมที่ “พระสมุห์” ของ พระสุพรหมยานเถร
เจ้าอาวาสวัดพระธาตุศรีจอมทองวรวิหาร เจ้าคณะอำเภอฮอด
จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๓๙

เป็นพระฐานานุกรมที่ “พระปลัด” ของ พระสุพรหมยานเถร
เจ้าอาวาสวัดพระธาตุศรีจอมทองวรวิหาร เจ้าคณะอำเภอฮอด จังหวัด
เชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๔๒

เป็นพระฐานานุกรมที่ “พระครูธรรมธร” ของพระธรรมสิทธิศาสตร์
ที่ปรึกษาเจ้าคณะจังหวัดเชียงใหม่ วัดพระสิงห์วรมหาวิหาร จังหวัด
เชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๔๔

ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระครูสัญญาบัตร เจ้าอาวาส
วัดราษฎร์ ชั้นโท วิปัสสนาที่ “พระครูภาวนาวิรัช” เนื่องในวโรกาส เฉลิม
พระชนมพรรษาพระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

พ.ศ. ๒๕๕๔

ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระครูสัญญาบัตร เทียบเท่าผู้ช่วย
เจ้าอาวาสพระอารามหลวง ชั้นเอก วิปัสสนา ที่ “พระครูภาวนาวิรัช”
เนื่องในวโรกาสเฉลิม พระชนมพรรษาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๕
ธันวาคม

พระภาวนาธรรมาภิรัช วิ.

พ.ศ. ๒๕๕๙

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งสมณศักดิ์ พระครูภาวนาวิรัช (พระสุพันธ์์ อาจิณฺณสีโล) เป็นพระราชราชาคณะชั้นสามัญ ฝ่ายวิปัสสนาธุระ ในราชทินนามที่ “พระภาวนาธรรมาภิรัช วิ.” เนื่องในวันคล้ายวันพระราชสมภพพระบาทสมเด็จพระปรมิถรมหาภูมิพลอดุลยเดช มหิตลาธิเบศรรามาธิบดี จักรีนฤพดินทรสยามินทราธิราชบรมนาถบพิตร ๕ ธันวาคม ๒๕๕๙

ผลงาน/ประกาศเกียรติคุณที่ได้รับ

พ.ศ. ๒๕๕๑

ได้รับประกาศเกียรติคุณ จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในฐานะที่จัดตั้งโครงการอบรมคุณธรรมจริยธรรม และวิปัสสนากรรมฐานเบื้องต้น “ค่ายธรรมะภาวนา” แก่คณะนักศึกษา ภาควิชาศาสนา ปรัชญา คณะมนุษยศาสตร์และนักศึกษามรรมพุทธศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๕๒

ได้รับประกาศเกียรติคุณ เป็นเจ้าอาวาสที่มีผลงานดีเด่น ด้านการปฏิบัติธรรม เนื่องในโอกาสเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ครบ ๖ รอบ ๗๒ พรรษา โดยคณะสงฆ์อำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่

พระภาวนาธรรมาภิรัช วิ.



พ.ศ.

๒๕๔๒

ได้รับแต่งตั้งให้เป็นพระธรรมกถึกเผยแพร่ธรรมะ ประจำตำบลสุเทพ เขต ๒ โดยเจ้าคณะตำบลสุเทพเขต ๒ และคณะสงฆ์อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๔๓

ได้รับการแต่งตั้งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาจิตเฉลิมพระเกียรติฯ กระทรวงศึกษาธิการ ประจำจังหวัดเชียงใหม่ โดยสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดเชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๔๔

ได้รับประกาศเกียรติคุณจากคณะสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่ เป็นเจ้าอาวาสวัดพัฒนาตัวอย่างประจำอำเภอเมืองเชียงใหม่ ด้านส่งเสริมกาปฏิบัติธรรม เนื่องในงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนาวันวิสาขบูชา ๒๕๔๔

พ.ศ. ๒๕๔๔

ได้รับคัดเลือกจากกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ เข้ารับประทานเกียรติบัตร จากสมเด็จพระญาณสังวรสมเด็จพระสังฆราช ในฐานะเจ้าอาวาสวัดที่จัดอุทยานการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๔๕

ได้รับคัดเลือกจากกรมการศาสนากระทรวงศึกษาธิการ เข้ารับ พระราชทาน

พระภิกษุธรรมาภิรักษ์ วิ.

เสมาธรรมจักรทองคำ จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี
ในฐานะผู้ทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา ประเภทส่งเสริมการ
ปฏิบัติธรรม เนื่องในงานสัปดาห์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา วันวิสาขบูชา
ปีพุทธศักราช ๒๕๔๕

พ.ศ. ๒๕๔๘

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ถวายปริญญาพุทธศาสตร
มหาบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขารธรรมะนิเทศ

พ.ศ. ๒๕๔๙

มูลนิธิครูบาศรีวิชัย ถวายโล่และรางวัลครูบาศรีวิชัยประจำปี ๒๕๔๙

พ.ศ. ๒๕๕๓

ได้รับคัดเลือกจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติให้เป็นวัดพัฒนาตัวอย่าง

พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นเจ้าอาวาสวัดพัฒนาตัวอย่าง สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๔

สถานีพระพุทธศาสนาและจริยธรรมจังหวัดเชียงใหม่ FM 96.0 MHz มูลนิธิ
พระบรมธาตุคู่ยอดสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่ ถวายโล่ “ผู้บรรยายธรรมะ เผยแผ่
พระพุทธศาสนาประจำปี ๒๕๕๔”

พ.ศ. ๒๕๕๗

ได้รับโล่ “คนดีศรีสุเทพ” จากคณะสงฆ์ตำบลสุเทพ



พ.ศ. ๒๕๕๙

ได้รับคัดเลือกจากสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติเป็นวัดพัฒนาตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่น

พ.ศ. ๒๕๕๙

ได้รับประธานประกาศนียบัตร พัด ย่อม “เจ้าอาวาสวัดพัฒนาตัวอย่างที่มีผลงานดีเด่น” จาก สมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนสมเด็จพระสังฆราช

พ.ศ. ๒๕๖๐

สมาคมนักข่าวเชียงใหม่ และชมรมบรรณาธิการข่าวภูมิภาคแห่งประเทศไทย ถวายโล่ “ผู้ส่งเสริมพระพุทธศาสนาด้านวิปัสสนายอดเยี่ยม” เนื่องในวันนักข่าวประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๐ ตามมติบอร์ดและกรรมการสมาคมนักข่าวเชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๖๐

ได้รับใบประกาศเกียรติคุณ เป็น “ผู้ส่งเสริมและสนับสนุนโครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ ของคณะสงฆ์จังหวัดเชียงใหม่” จากพระราชรัชมุนี เจ้าคณะอำเภอเมืองเชียงใหม่

พ.ศ. ๒๕๖๒

ได้รับประทานเกียรติบัตรจากสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก ในฐานะ “ผู้บำเพ็ญประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา” และรับประทานรางวัลพระปฐมเจดีย์ทอง “ผู้อุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนา ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา” เนื่องในเทศกาลวันอาสาฬหบูชา ประจำปี ๒๕๖๒ โดยมี พลอากาศเอก ชลิต พุกผาสุข องคมนตรี เป็นผู้แทนพระองค์ในการประทานรางวัล

พ.ศ. ๒๕๖๒

ได้รับเกียรติบัตรจากพระพรหมเสนาบดี กรรมการมหาเถรสมาคม เจ้าคณะภาค ๗ ประธานคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ “หมู่บ้านรักษาศีล ๕” ส่วนกลาง เจ้าอาวาสวัดปทุมคงคาราชวรวิหาร กรุงเทพมหานคร ในฐานะ “ผู้ผ่านการอบรมโครงการเสริมสร้างสุขภาวะเชิงพุทธของหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล (อ.ป.ต.) ในสังคมไทย” โดยสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ร่วมกับ โครงการหมู่บ้านรักษาศีล ๕ และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการเสริมสร้างสุขภาพ (สสส.)



สถิติบุคลากรอยู่ประจำ ปี พ.ศ. ๒๕๖๒
วัดร่ำเปิง(ตโปทาราม) สำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดเชียงใหม่ แห่งที่ ๒

บุคลากรอยู่ประจำ ในพรรษา

พระภิกษุ รวม	๗๖	รูป
- พระภิกษุชาวไทย	๖๙	รูป
- พระภิกษุชาวต่างประเทศ	๗	รูป
(เวียดนาม 3 รูป, สปป.ลาว 2 รูป, จีน 2 รูป)		
ภิกษุณี	๒	รูป
สามเณร	๒๖	รูป
แม่ชี	๔๙	คน
ศิษย์วัด	๘	คน
อารามิกชน (โยคีปฏิบัติธรรมอยู่ประจำ)	๑๔	คน

รวมสถิติบุคลากรอยู่ประจำ ๑๗๕ รูป/คน
บุคลากรอยู่ประจำนอกพรรษา

พระภิกษุ	๖๗	รูป
ภิกษุณี	๒	รูป
สามเณร	๒๔	รูป
แม่ชี	๔๒	รูป
ศิษย์วัด	๑	คน
โยคีปฏิบัติธรรมประจำ	๑๔	คน
พนักงานขับรถ	๓	คน
นักร้อง/คนงาน	๒	คน

รวม ๑๕๕ รูป/คน

พระภาวนาธรรมาภิรัช วิ.

สถิติผู้เข้าปฏิบัติธรรมตลอดปี พ.ศ.๒๕๖๒
 สำนักปฏิบัติธรรมประจำจังหวัดเชียงใหม่ แห่งที่ ๒
 วัดร่ำเปิง(โตโปหาราม) ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง
 จังหวัดเชียงใหม่

ที่	ผู้เข้าปฏิบัติธรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	รวม (รูป/คน)
1	พระภิกษุ (อาคันตุกะ)	14	13	10	11	17	25	5	-	3	2	21	10	131
2	อุปัสมบท พระภิกษุ	12	21	32	12	36	36	35	1	7	16	8	23	239
3	บรรพชาสามเณร	-	-	-	45	1	2	1	-	-	2	2	1	54
4	บวชแม่ชี	-	-	22	-	1	-	2	29	-	1	1	1	57
5	ชาวไทยชาย	48	37	55	72	61	80	93	52	54	99	46	126	823
6	ชาวไทยหญิง	371	321	351	754	543	415	661	407	358	276	352	633	5,442
7	ต่างประเทศชาย	39	57	41	16	21	31	8	25	10	15	24	36	323
8	ต่างประเทศหญิง	37	64	47	16	35	21	5	17	15	16	22	38	333
9	ค่ายธรรมภาวนา	-	45	94	24	469	681	1,349	551	196	-	-	35	3,444
	รวม	521	558	652	950	1,184	1,291	2,159	1,082	643	427	476	903	10,846

งานบรรพชาอุปสมบทพระภิกษุ สามเณร บวชแม่ชี ปี พ.ศ. 2562

บรรพชาอุปสมบทพระภิกษุ	จำนวน	239	รูป
บรรพชาสามเณร	จำนวน	54	รูป
บวชแม่ชี	จำนวน	57	รูป
	รวม	350	รูป

พระภาวนาธรรมาภิรักษ์ วิ.

รายงานรับ - จ่าย วัดไร่เปิง(ตโปทาราม)
ตลอดปี พ.ศ. 2562

เดือน	รายรับ	รายจ่าย
มกราคม	1,999,188.61	1,192,542.38
กุมภาพันธ์	1,484,131.00	1,384,616.09
มีนาคม	2,117,065.00	1,556,247.56
เมษายน	2,176,387.00	2,091,883.21
พฤษภาคม	2,075,359.00	1,968,667.16
มิถุนายน	2,767,271.00	3,597,289.61
กรกฎาคม	3,163,688.00	2,668,153.31
สิงหาคม	2,152,796.00	2,794,641.01
กันยายน	2,292,559.00	2,502,361.41
ตุลาคม	1,946,450.00	2,025,159.93
พฤศจิกายน	1,471,182.00	2,079,863.49
ธันวาคม	2,201,170.00	1,959,973.30
รวมรายรับ	25,847,246.61	รวมรายจ่าย
		25,821,398.46

ปี พ.ศ. 2562 ส่วนต่างรายรับมากกว่ารายจ่าย

25,848.15

สรุป

ยอดเงินคงเหลือยกมาจากเดือน ธันวาคม 2561	2,978,596.78
บวก รายรับปี พ.ศ. 2562	25,847,246.61
รวมรายรับ	28,825,843.39
หัก รายจ่าย ปี พ.ศ. 2562	25,821,398.46
ยอดเงินคงเหลือยกไป เดือน มกราคม 2563	3,004,444.93



รายนามผู้ร่วมจัดพิมพ์หนังสือ
สรรพนธรรม ๑๐



รายนามผู้ร่วมจัดพิมพ์หนังสือ สรรพธรรม ๑๐

๑. รศ.ดร.นวลจันทร์ ชิตตะโสภณ.....๕,๐๐๐.-	คุณเสกสรร นันทนภลภ.....๕๐๐.-
๒. คุณนงษา ปะหยี่.....๒,๐๐๐.-	๒๔. คุณศิริพร โตโอมะ๕๐๐.-
๓. คุณนรรณา เอื้อศิริพันธ์.....๒,๐๐๐.-	๒๕. คุณสุกัลยา สรวลสร.....๕๐๐.-
๔. คุณฉวีรัศมี ธวัชมงคลศักดิ์.....๑,๐๐๐.-	๒๖. ร.ต.อ.ปิยะวัตร คณานิตย์.....๕๐๐.-
๕. ทักษิณี ศรีมูล.....๑,๐๐๐.-	๒๗. คุณปราณี เอ็มชู.....๕๐๐.-
๖. นพ.เศรษฐพล ปัญญาทอง.....๑,๐๐๐.-	๒๘. คุณม่อน ลาวอ้าย.....๕๐๐.-
๗. คุณธิดา ตั้งสีทอง.....๑,๐๐๐.-	๒๙. คุณเบญจจางค์ อินทศิริธร.....๕๐๐.-
๘. พญ.ไปรดา วารนาโค๑,๐๐๐.-	๓๐. คุณกัญญารัตน์ บุรณะพานิชย์กิจ.๕๐๐.-
๙. คุณทิพย์พิมล ภูประเสริฐ.....๑,๐๐๐.-	๓๑. คุณแสงเดือน วิบูลย์ศักดิ์ชัย.....๕๐๐.-
๑๐. คุณวุฒิ-คุณเมยวีร์ ศิลธรรมพิทักษ์.๑,๐๐๐.-	๓๒. คุณกรรองทอง สู่สุข.....๕๐๐.-
๑๑. คุณนุสรวิ เวชมนต์	๓๓. คุณวิลเลียม แคนนาตี้.....๕๐๐.-
พร้อมคณะญาติธรรม.....๑,๐๐๐.-	๓๔. ร.ต.อ.สิงทอง-คุณปรีรัตน์ สะอาด.๓๐๐.-
๑๒. คุณมงคล ศรีธรรมพิทักษ์.....๑,๐๐๐.-	๓๕. คุณสาคร พงษ์ล้ำเจียก.....๓๐๐.-
๑๓. คุณบุญสวัสดิ์ วัฒนา.....๑,๐๐๐.-	๓๖. คุณบำเพ็ญ ไทนาค.....๓๐๐.-
๑๔. คุณณิรนุช ศิริภาพันท์.....๑,๐๐๐.-	๓๗. พญ.อัจฉริย์ แก้วมา.....๓๐๐.-
๑๕. คุณจิตติพร วินิจฉัยกุล.....๑,๐๐๐.-	๓๘. คุณสุลตี ลิมถาวร.....๓๐๐.-
๑๖. พญ.จงลักษณ์ เปาอินทร์๕๐๐.-	๓๙. คุณศรีวรรณ สกุลพรรณ.....๓๐๐.-
๑๗. นพ.สมยศ คุณณกนพร	๔๐. คุณพรรณี คลอวุฒิวัฒน์.....๓๐๐.-
กิตติสุภรณ์พันธ์.....๕๐๐.-	๔๑. คุณนันทน์มาส จิตต์มาลา.....๓๐๐.-
๑๘. คุณนาฎยา เอื้องไพโรจน์.....๕๐๐.-	๔๒. คุณศรีสังวาลย์ เนตรอนงค์.....๓๐๐.-
๑๙. นพ.ชนันต์ คุณชยางกูร.....๕๐๐.-	๔๓. คุณพรสวรรค์ เขาวภาคย์โสภณ
๒๐. พญ.พีรยา ชัยศิริ.....๕๐๐.-	พร้อมครอบครัว.....๓๐๐.-
๒๑. คุณจิตตินันทน์ จารุจินดา.....๕๐๐.-	๔๔. คุณทิพย์ เพ็ชรเทศ.....๓๐๐.-
๒๒. รศ.เอมอร ชิตตะโสภณ.....๕๐๐.-	๔๕. คุณนงัฏ สุริวงศ์.....๓๐๐.-
๒๓. คุณสุวิทย์ คุณแสงี่ยม	๔๖. คุณฐปนรรพ์ ศักดิ์สิริจกุล.....๓๐๐.-

๔๗. คุณทิพา มีเขม.....๓๐๐-
 ๔๘. คุณฉลวพร ยาวีลาศ.....๓๐๐-
 ๔๙. คุณภาวนา พิโควรสกี
 พร้อมครอบครัว.....๓๐๐-
 ๕๐. คุณชัญญา คำมน.....๓๐๐-
 ๕๑. คุณกาญจนา หินมะลิ.....๒๐๐-
 ๕๒. อาจารย์ปราณี ศรีสันติธรรม.....๒๐๐-
 ๕๓. คุณรุ่งภา อินชัย.....๒๐๐-
 ๕๔. คุณนฤมล ไชยคำวัง.....๒๐๐-
 ๕๕. คุณสมใจ ลีมิตระกุล.....๒๐๐-
 ๕๖. คุณนภัสวรรณ งามวงษ์.....๒๐๐-
 ๕๗. คุณบุญทอง ไชยลังกา.....๒๐๐-
 ๕๘. คุณพูนสวัสดิ์ ทองประดี.....๒๐๐-
 ๕๙. คุณสมบัติ ลังวรรณ.....๒๐๐-
 ๖๐. คุณวิมล ภิโรชิตคุษฎี.....๒๐๐-
 ๖๑. คุณสุนทร คุณทิพย์วรรณ ดันชูลีพ.๒๐๐
 ๖๒. แม่ซีใจทิพย์ กำนันท.....๒๐๐-
 ๖๓. คุณศิริพร-คุณกาญจนา
 ทวีวัฒน์สมบุญ.....๒๐๐-
 ๖๔. คุณสาคร พงษ์ลำเจียก.....๒๐๐-
 ๖๕. คุณแสงเรือน จริยสกุลธรรม.....๒๐๐-
 ๖๖. คุณวรรณวดี ไชยชนะ.....๒๐๐-
 ๖๗. คุณรำพร วงษ์สุวรรณ.....๑๒๐-
 ๖๘. คุณทองสาย ทาสสุวรรณอินทร์...๑๐๐-

๖๙. คุณเพชรศรี ไชยมณี.....๑๐๐-
 ๗๐. คุณประภัสสร คอนศรี.....๑๐๐-
 ๗๑. คุณจีรวรรณ สว่างวงศ์.....๑๐๐-
 ๗๒. คุณกาญจนา คำเพ็ญ.....๑๐๐-
 ๗๔. คุณนรฐกร จีปุคำ.....๑๐๐-
 ๗๕. คุณบรรจบ บุญสิทธิ์.....๑๐๐-
 ๗๖. คุณนภกนก ลีมฤทธิ.....๑๐๐-
 ๗๗. คุณทรงศรี โรหิตะโยธิน.....๑๐๐-
 ๗๘. คุณศันสนีย์ โรหิตะโยธิน.....๑๐๐-
 ๗๙. คุณมาร์ค พิณ.....๑๐๐-
 ๘๐. คุณจิตติสุดา สุขุมภัย.....๑๐๐-
 ๘๑. คุณยุคนธ์ วัฒนีสอน.....๑๐๐-
 ๘๒. คุณสำเนียง แยมสอาด.....๑๐๐-
 ๘๓. คุณณัชชานันท์ มณีจิรนนกุล...๑๐๐-
 ๘๔. คุณอรอนงค์ ผงทอง
 พร้อมครอบครัว.....๑๐๐-
 ๘๕. คุณไอลดา ตรีศิริพันธ์.....๑๐๐-
 ๘๖. คุณทองสาย ทาสสุวรรณอินทร์...๑๐๐-
 ๘๗. คุณนิธวรรณ ชื่นภักดี.....๑๐๐-
 ๘๘. คุณมงคล สุนนานนท์.....๑๐๐-
 ๘๙. คุณเพ็ญสุดา ปันโย.....๕๐-







สรวรพชรรม ๑๐

พระภาวนาชรรมากริรัช วิ.

กาเลนะ ชัมมัสสะวะนัง เอตัมมังคะละมุตตะมัญญ ตี